

Coordonatori: Prof. univ. dr. Dumitru Borțun, Conf. univ. dr. Maria-Liana Lăcătuș

Autori: Conf. univ. dr. Maria-Liana Lăcătuș, Prof. gr. 1 Ceazar Anuței, Prof. gr. 1 Burcea-Iancu Carmen-Rodica, Prof. gr. 1 Laurența Hacman, Prof. gr. 1 Ana-Maria Rusu

Educație socială

Clasa a VII-a

Ghidul profesorului

Cuprins

Cuvânt înainte	3
Activități de predare-învățare în lecțiile din manual. Tabel sintetic	4
Modalități de participare a elevilor la lecții. Tabel sintetic	6
Proiecte de lecții	8

Unitatea 1: Sistemul politic în România

Lecția 1: Sistemul politic și drepturile omului	9
Lecția 2: Drepturile omului	13
Lecția 3: Forme de guvernământ și regimuri politice	19
Lecția 4: Constituția României	27
Lecția 5: Statul democratic și pluralismul	32
Lecția 6: Statul democratic și separarea puterilor	39
Lecția 7: Statul de drept	47

Unitatea 2: Sistemul politic în România

Lecția 8: Domnia legii	51
Lecția 9: Drepturile și libertățile cetățenești	57
Lecția 10: Justiția și înfăptuirea dreptății	65
Lecția 11: Cetățenia activă	75
Lecția 12: Alegerile și votul	79
Lecția 13: Societatea civilă	83
Lecția 14: Mass-media	87

Unitatea 3: Proiectul educațional

Lecția 15: Alegerea temei și elaborarea fișei de proiect	95
Lecția 16: Derularea și evaluarea proiectului	105

Proiect: Cetățeanul

Anexe

Planificarea lecțiilor	114
Proiectele unităților de învățare	117

Cuvânt înainte

Stimată doamnă profesoară,

Stimate domnule profesor,

Ne face plăcere să vă oferim acest ghid metodic special conceput pentru utilizarea manualului de Educație socială pentru clasa a VII-a realizat de Editura Corint în acest an.

Respectivul manual a fost gândit ca un instrument eficient de învățare destinat în primul rând elevilor. El le oferă acestora explicații și aplicații privind cetățenia democratică și, totodată, posibilitatea de a descoperi diferite aspecte ale ei prin investigare și participare la derularea unor proiecte. Manualul de educație socială pentru clasa a VII-a publicat de Editura Corint promovează învățarea bazată pe descoperire, implicând elevii în activități de documentare și investigare, lecturi, studii de caz, dezbateri și discuții ghidate prin întrebări. În plus, ei participă la jocuri de rol și simulări, concursuri și, nu în ultimul rând, la derularea unor proiecte în care exersează deprinderile de gândire critică, de adoptare de decizii și de participare civică.

Ghidul pe care vi-l propunem este menit să ușureze folosirea la clasă a acestui manual și să ofere profesorilor modele de a proiecta și de a conduce lecții centrate pe elev și de dezvoltare de competențe de participare. Pentru fiecare lecție există recomandări referitoare la conținuturi (*Introducere*), obiective de instruire (*Obiective*), metode de predare-învățare (*Metode*), materiale didactice (*Resurse*) și activități (*Activități/Descrierea lecției*); pe scurt, proiecte de lecție. Acestea reprezintă punctul de vedere al autorilor asupra modului în care profesorii pot dirija învățarea elevilor în clasă, un punct de vedere cu valoare intersubiectivă asigurat de descrierile detaliate a activităților proiectate.

Pentru profesorii care vor să le ofere elevilor lor mai mult, ghidul conține informații și materiale suplimentare, precum și sugestii de activități cu caracter opțional. În final, am dori să menționăm faptul că, în anexe, profesorii vor găsi propuneri de planificare calendaristică a lecțiilor și de proiecte ale unităților de învățare care pot fi adaptate ușor situațiilor concrete din fiecare școală, respectiv an școlar.

Autorii

Tabel sintetic

Activități de predare-învățare-evaluare în lecțiile din manual

Lecția	Activități de predare-învățare-evaluare ¹									
	Discuție ghidată	Turul galeriei	Joc de rol/ dramatizare	Investigare/ descoperire	Studiu de caz	Dezbateri	Concurs	Proiect	Comentare de text	Brainstorming
Sistemul politic și drepturile omului	✓				✓					
Drepturile omului	✓			✓		✓				
Forme de guvernământ și regimuri politice	✓			✓	✓			✓	✓	
Constituția României	✓			✓						
Statul democratic și pluralismul.	✓			✓		✓		✓		
Statul democratic și separarea puterilor	✓				✓		✓		✓	
Statul de drept	✓	✓		✓	✓			✓		
Domnia legii	✓	✓	✓		✓				✓	✓
Drepturi și libertăți cetățenești	✓		✓		✓	✓				

¹ Forma de organizare a activității: individuală, în perechi, în grup/echipe, frontală

Lecția	Activități de predare-învățare-evaluare ¹									
	Discuție ghidată	Turul galeriei	Joc de rol/ dramatizare	Investigare/ descoperire	Studiu de caz	Dezbateri	Concurs	Proiect	Comentare de text	Brainstorming
Justiția și înfăptuirea dreptății	✓			✓	✓	✓			✓	
Cetățenia activă	✓				✓	✓				
Alegerile și votul	✓			✓		✓		✓	✓	
Societatea civilă	✓			✓	✓					
Mass-media	✓			✓	✓	✓			✓	
Proiectul educațional			✓	✓		✓	✓	✓	✓	

Tabel sintetic

Participarea elevilor în lecțiile din manual

Lecția	Ce fac elevii									
	Ascultă	Privesc/văd	Răspund la întrebări	Discută	Completează enunțuri/tabele	Caută informații	Realizează afișe/colaje	Comentează afirmații	Dezbat, argumentează	Organizează activități
Sistemul politic și drepturile omului	✓	✓	✓	✓		✓		✓		✓
Drepturile omului	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	
Forme de guvernământ și regimuri politice	✓	✓	✓	✓	✓			✓		
Constituția României	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
Statul democratic și pluralismul	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓
Statul democratic și separarea puterilor	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓
Statul de drept	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓		
Domnia legii	✓	✓	✓	✓	✓			✓		✓
Drepturi și libertăți cetățenești	✓	✓	✓	✓		✓		✓		
Justiția și înfăptuirea dreptății	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	
Cetățenia activă	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	
Alegerile și votul	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓

Lecția	Ce fac elevii									
	Ascultă	Privesc/văd	Răspund la întrebări	Discută	Completează enunțuri/tabele	Caută informații	Realizează afișe/colaje	Comentează afirmații	Dezbat, argumentează	Organizează activități
Societatea civilă	✓	✓	✓	✓		✓	✓			
Mass-media	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
Proiectul educațional	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Proiecte de lecții

A graphic of the Romanian flag, featuring three vertical stripes of blue, yellow, and red. Each stripe is filled with a pattern of hands of the same color, symbolizing unity and human rights. The flag is set against a teal background with a dotted orange border. Above the flag is a circular orange badge with the text 'U1' in white.

U1

Sistemul politic în România

- ▶ Lecția 1: Sistemul politic și condiția umană
- ▶ Lecția 2: Drepturile omului
- ▶ Lecția 3: Forme de guvernământ și regimuri politice: regimuri democratice, autoritare și totalitare
- ▶ Lecția 4: Constituția României. Structura Constituției. Principiile și valorile constituționale
- ▶ Lecția 5: Statul democratic și principiul pluralismului
- ▶ Lecția 6: Statul democratic și principiul separării puterilor; autoritățile statului român
- ▶ Lecția 7: Statul de drept

Lecția 1: Sistemul politic și drepturile omului

Introducere	Societatea umană este un sistem social global, format din mai multe sisteme care interacționează: politic, economic, cultural, tehnologic, educațional, etc. Sistemul politic, ca parte a celui social, îndeplinește funcții legate de modul în care este condus statul. Principalele sisteme politice sunt cele democratice și cele nedemocratice. Sistemele democratice se bazează pe sprijinul cetățenilor lor, care sunt liberi să își aleagă conducătorii și să ia parte la deciziile care îi privesc pe toți oamenii. Ele funcționează pe baza unei culturi politice bazată pe valori precum libertatea, egalitatea în drepturi, respectarea legilor, etc. Sistemele politice nedemocratice sunt cele autoritare, dictatoriale și nu au sprijinul cetățenilor lor. Ele guvernează prin frică și teroare, iar cultura politică are la bază valori precum respectul și supunerea față de conducător. În sistemele politice nedemocratice, drepturile omului sunt frecvent încălcate. În calitate de persoane, oamenii au drepturi. Astfel sunt: dreptul la viață, la respectarea demnității umane, dreptul la exprimare liberă s.a. Oamenii au drepturi pentru simplul fapt că sunt oameni, ceea ce înseamnă că există atribute care nu pot fi refuzate nici unui om de către nimeni. Aceste lucruri le-au avut în vedere acei gânditori care au numit libertatea și egalitatea drepturi naturale ale omului. Ei au susținut cu tărie că, de la natură, oamenii se nasc liberi și egali.
Obiective	La finalul acestei lecții elevii vor fi capabili să: 1. exemplifice drepturi ale omului și situații de încălcare a acestora; 2. explice legătura dintre sistemul politic și respectarea/încălcarea drepturilor omului; 3. justifice necesitatea respectării drepturilor omului și a unui sistem politic democratic.
Activități	Elevii participă la o discuție despre sistemul politic ca parte a sistemului social și analizează cazul Annei Frank ale cărei drepturi au fost nesocotite în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Ei vizionează un material video/film și discută despre acțiunile împotriva evreilor din timpul Războiului drept inumane și „barbare”.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Prezentarea „Ce este un sistem politic”, în manual, pag. 12; - Studiul de caz „Viața în ascunzătoare”, în manual, pag., 15 - Materialvideo/film, în manualul digital, pag. 15 - Opțional: materiale suplimentare anexate

Metode	Conversația, problematizarea, studiul de caz
Descrierea lecției	Activitatea 1: Sisteme politice și drepturile omului (activitate frontală, discuție pe bază de întrebări) 1. Profesorul explică faptul că, în societate, există instituții și organizații care au rolul de a asigura conducerea comunităților; împreună ele și relațiile dintre ele formează ceea ce se numește sistemul politic. El cere elevilor să dea exemple de state despre care au învățat la istorie și să precizeze ce sisteme politice aveau. (<i>Printre altele, ei pot da exemplele Atenei, Spartei sau Romei antice care au fost și democratice – Atena – și nedemocratice, autoritare – Sparta.</i>) 2. Discuția va continua pe tema drepturilor pe care le aveau cetățenii în aceste state (<i>de exemplu, Atena – dreptul de a-și alege conducătorii, lipsa de drepturi a sclavilor și străinilor etc.</i>) 3. Profesorul precizează faptul că, în decursul timpului, oamenii au fost nevoiți să lupte pentru ca drepturile să le fie recunoscute și garantate de stat. Au fost perioade în care ideea că toți oamenii erau egali drepturi era de neconceput (de exemplu, în multe state medievale), după cum, mai aproape de zilele noastre, unor grupuri de oameni li s-au negat drepturile pe motiv de rasă sau etnie. Apoi întreabă: • Puteți da exemple de asemenea grupuri? Indiciu: lecțiile despre discriminare din clasa a VI-a. (<i>Populația de culoare din SUA anilor 1960, evreii și romii în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial.</i>) Activitatea 2: Viața în ascunzătoare (studiu de caz și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală) 1. Elevii citesc textul <i>Viața în ascunzătoare</i> (în manual, pagina 15) și răspund la următoarele întrebări: • De ce Anne a fost nevoită să trăiască o perioadă lungă în ascunzătoare? (<i>Ea și familia ei s-au ascuns pentru a nu fi deportați în lagărele de exterminare unde erau trimiși evreii de către nașiști.</i>) • Ce a fost obligată Anne să facă după ce nașiștii au ocupat Amsterdamul? (<i>Să trăiască în ascunzătoare, fără contacte cu lumea de afară, să stea ascunsă să nu fie văzută de alții, să nu facă ceva ce ar putea fi auzit de alții, unori să nu vorbească sau să vorbească în șoaptă, să nu se miște, să nu folosească toaleta.</i>) • Ce s-a întâmplat cu Anne și familia ei? (<i>Au fost descoperiți de nașiști și trimiși în lager. Anne și sora ei nu au supraviețuit. Tatăl lui Anne a fost eliberat din lager la sfârșitul războiului și i-a publicat jurnalul scris în anii petrecuți în ascunzătoare.</i>)

	2. Apoi discută despre modul în care viața într-o ascunzătoare reface satisfacerea nevoilor elementare ale unei persoane și calitatea vieții ei (Exercițiul 11, în manual la pagina 15) pe baza următoarelor întrebări-problemă: • Ce ți-ar lipsi cel mai mult dacă ai fi obligat să locuiești ca Anne, în ascunzătoare? Dar părinților tăi, ce crezi că le-ar lipsi într-o asemenea situație? (<i>Elevii vor da diferite răspunsuri, printre care interacțiunea cu lumea de afară, comunicarea cu ceilalți, mișcarea, activitatea, informațiile, școala etc.</i>) • Cât de important este pentru o persoană să trăiască în libertate, împreună cu alți oameni? (<i>Foarte important; este viața propriu-zisă. Istoria oamenilor este istoria luptei pentru libertate.</i>) • De ce faptele prezentate mai sus sunt considerate „acte de barbarie”? (<i>Barbarii erau considerați brutali, capabili de acte de cruzime pe care persoanele civilizate nu le comit. Fapte precum cele comise în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, de o brutalitate extremă, care atentează la demnitatea umană sunt acte pe care nu le putem asocia comportamentului admis în relațiile dintre oameni.</i>) Activitatea 3: Apărătorii drepturilor omului (problematizare și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală) 1. Elevii discută despre sprijinul pe care l-au primit Anne Frank și familia ei de la prieteni și vecini pentru a rezista ani de zile în ascunzătoare: - ajutor material (alimente); - informații; - timp petrecut împreună; - speranță. 2. Profesorul subliniază faptul că oamenii au nevoie nu doar de alimente/bunuri materiale pentru a putea trăi, ci și de interacțiunea cu ceilalți (comunicare, informații) și speranță de mai bine. 3. Apoi identifică o serie de calități morale ale celor care i-au ajutat (Exercițiul și pe care le putem întâlni și la alte persoane implicate în înțajutorarea celorlalți și apărarea drepturilor omului (<i>compasiune, curaj, empatie, spirit de dreptate, spirit de sacrificiu etc.</i>))
Fixare/evaluare	Elevii vizionează materialul video/filmul din manualul digital, pag. 15

Anexe

Materiale suplimentare:

1. În Germania au venit mai întâi să îi ridice pe comuniști și nu am luat atitudine pentru că nu eram comunist. Apoi au venit după evrei și nu am luat atitudine pentru că nu eram evreu. Apoi au venit după membrii de sindicat și nu am luat atitudine pentru că nu eram membru în niciun sindicat. Apoi au venit după catolici și nu am luat atitudine pentru că eram protestant. Apoi au venit după mine, dar în acel moment nu mai rămăsese nimeni care să ia atitudine pentru mine. (pastorului Martin Nimoeller despre experiența trăită în cel de-Al Doilea Război Mondial)

2. Oamenii pot să își urmărească binele lor propriu, în felul lor propriu, atâta timp cât nu încearcă să îi lipsească pe alții de binele lor. Fiecare este adevăratul paznic al propriei sănătăți, fie ea trupească, mintală sau sufletească. Omenirea are mai mult de câștigat lăsând pe fiecare să trăiască așa cum crede el că e mai bine, decât silind pe fiecare să trăiască așa cum li se pare celorlalți că ar fi bine. (John Stuart Mill, gânditor, economist și om politic gânditor englez, 1806-1873).

Lecția 2: Drepturile omului

Introducere	Drepturile omului sunt inalienabile, adică nu pot fi înstrăinate. Unei persoane nu i se pot lua drepturile, după cum nici nu îi pot fi cedate altcuiva. Nicio persoană nu poate renunța la drepturile sale și nimănui nu îi este permis să priveze pe cineva de drepturi. Afirmarea drepturilor omului reprezintă un anumit mod de a înțelege relațiile dintre oameni, precum și dintre stat și cetățeni. Drepturile omului ne arată ce trebuie să facă statul pentru cetățeni și ce nu trebuie să facă sau să lase să se întâmple. Nerecunoașterea unor drepturi nu înseamnă că ele nu există. Nu pot exista drepturi fără responsabilități. Atunci când o persoană afirmă că are drepturi, ea afirmă, totodată, și că își asumă responsabilitățile corespunzătoare și, în primul rând, pe aceea de a respecta drepturile altor persoane. Fără această asumare, drepturile nu au niciun sens. Exercitarea drepturilor implică <i>responsabilități</i>, atât la nivelul indivizilor, cât și la nivelul statului. Indivizii trebuie să se comporte responsabil și să respecte drepturile celorlalți. Statul trebuie să intervină cu măsuri de apărare a drepturilor pe care le au oamenii și, totodată, să asigure condiții pentru ca drepturi precum dreptul la educație sau la asistență medicală să poată fi realizate. Drepturile pe care le au oamenii pot fi clasificate în moduri diferite. Cel mai adesea ele sunt grupate în două categorii: - Drepturi civile și politice, cum sunt: dreptul al viață, la libertate și securitate personală, egalitatea în drepturi, libertatea de exprimare, de opinie sau de credință, dreptul de a participa la viața politică ș.a. – adică, în principiu, drepturi care asigură unei persoane posibilitatea de a se manifesta liber. - Drepturi economice, sociale și culturale, cum sunt: dreptul la muncă, dreptul la educație, dreptul la o viață decentă sau la asistență socială. Drepturile civile și politice sunt drepturi de prima generație, denumite și „<i>drepturile libertății</i>”. Au fost proclamate în timpul revoluțiilor din secolele al-XVII-lea și al-VIII-lea din Anglia, America și Franța, fiind considerate un scut împotriva abuzurilor autorităților față de indivizi. Drepturile economice, sociale și culturale sunt drepturi de a doua generație, denumite și „<i>drepturile egalității</i>”. Sunt legate de înfăptuirea dreptății și viața într-o societate dreaptă. Dreptul la pace, la un mediu curat și sănătos, la autodeterminare, la identitate națională și culturală sau dreptul de a utiliza progresul tehnologic sunt drepturi de a treia generație numite și „<i>drepturile solidarității</i>”; urmăresc promovarea relațiilor pașnice între indivizi și asigurarea dreptului la existență și dezvoltare atât comunităților prezente, cât și generațiilor viitoare.

	Indiferent de modul în care sunt clasificate, drepturile omului nu pot fi separate unele de altele. Ele au sens numai împreună și trebuie respectate fără excepție. Nesocotirea unui drept înseamnă, de fapt, lezarea tuturor celorlalte drepturi. În anumite situații, <i>exercitarea drepturilor poate fi limitată</i>. De exemplu, infractorii condamnați la închisoare sunt privați de libertate pe perioada executării pedepsei sau, în timpul unei pandemii, libertatea de mișcare este afectată pentru a limita răspândirea bolii la alte persoane și în alte comunități.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. precizeze drepturi ale omului; 2. precizeze principalele caracteristici ale drepturilor omului; 3. identifice drepturi civile și politice, respectiv economice, sociale și culturale; 4. justifice necesitatea respectării drepturilor omului;
Activități	Elevii citesc <i>Declarația Universală a Drepturilor Omului</i> în formă prescurtată și discută despre drepturile pe care le au oamenii și necesitatea respectării acestora. Lucrând în perechi, ei exemplifică caracteristicile drepturilor omului și identifică situații în care drepturile omului sunt respectate și situații în care aceste drepturi sunt încălcate. Lucrând în echipe, elevii identifică responsabilitățile asociate drepturilor omului și consecințele încălcării lor.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Declarația Universală a Drepturilor Omului, în varianta prescurtată disponibilă în manual, pag. 16; - O secvență de film, manualul digital, pag. 16; - Ilustrații manual, pag. 18
Metode	Conversația, problematizarea, învățarea prin descoperire
Descrierea lecției	Activitatea 1: Care sunt drepturile omului (lectură și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală și lucru în perechi) 1. Profesorul prezintă elevilor <i>Declarația Universală a Drepturilor Omului</i> (variantea prescurtată din manual, la pag.16), menționând anul în care a fost adoptată și subliniind faptul că a fost adoptată ca urmare a faptelor petrecute în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial și conduce o discuție despre drepturile omului pe baza următoarelor întrebări: • Toți oamenii au drepturi? (Da) • De ce au oamenii drepturi? (Pentru că sunt oameni)

	• Ce drepturi au oamenii? (<i>După caz, elevii indică unul sau altul din drepturile menționate în cele 31 de articole al Declarației.</i>) 2. Profesorul prezintă clasificarea drepturilor omului în drepturi civile și politice, pe de-o parte, și drepturi economice, sociale și culturale, pe de altă parte. Oferă exemple de drepturi din fiecare categorie și solicită și elevilor să ofere asemenea exemple. 3. Elevii privesc ilustrațiile de la pagina 18 din manual și identifică drepturile despre care este vorba în respectivele ilustrații, precizând și categoria de drepturi face parte fiecare (<i>Dreptul la viață, care presupune satisfacerea nevoilor sale elementare, precum hrană, adăpost, apă curată, dreptul la asistență medicală, la educație, la viață într-un mediu curat și în securitate.</i>) Activitatea 2: Drepturi și îndatoriri (problematizare; lucru în grup și activitate frontală) 1. În grupuri de câte patru, elevii aleg un drept al omului (din Declarația Universală a Drepturilor Omului) și formulează trei propoziții despre acesta în care: - explică în ce constă dreptul pe care l-au ales (Propoziția 1); - precizează și descriu (cel puțin) o responsabilitate pe care o implică acel drept (Propoziția 2); - precizează și descriu (cel puțin) o consecință a încălcării lui (Propoziția 3) 2. Fiecare grup prezintă clasei propozițiile formulate. 3. Profesorul conduce o discuție finală despre consecințele încălcării drepturilor omului din care să reiasă concluzia că nerespectarea drepturilor omului poate duce la fapte care ne revoltă. Activitatea 3: Apărarea drepturilor omului (învățare prin descoperire și discuție; lucru în perechi și activitate frontală) 1. În perechi, elevii: - descoperă, pe baza unor ilustrații, situații în care drepturile omului sunt respectate și situații în care drepturile omului sunt încălcate; - notează aceste situații în caiete, într-un tabel cu două coloane; - comparând cele două coloane completate, formulează concluzii privind respectarea/încălcarea drepturilor omului în zilele noastre. 2. Dacă este cazul, profesorul poate completa concluziile la care ajung elevii cu următoarele precizări: - Sărăcia este o amenințare pentru respectarea drepturilor omului în zilele noastre; există țări unde drepturile elementare, precum cele la hrană sau apă potabilă sunt asigurate cu greu.

	- Cei mai afectați sunt copiii, cărora, din cauza sărăciei, le sunt încălcate frecvent drepturi precum cel la educație, viață în condiții de siguranță și protecție. - Drepturi precum cel la educație sau la asistență medicală presupun asigurarea unor condiții din partea statului: școli, spitale, personal calificat, manuale, medicamente etc. - În zonele de război, au loc frecvent încălcări ale drepturilor omului. 3. Lucrând în patru echipe, elevii identifică principalele documente în care au fost afirmate drepturile omului în decursul timpului și contextul în care au fost adoptate ele și le prezintă clasei: Echipa 1: Declarația drepturilor, Anglia, 1689 Echipa 2: Declarația de Independență, SUA, 1776, Echipa 3: Declarația drepturilor omului și cetățeanului, Franța, 1789 Echipa 4: Declarația Universală a Drepturilor Omului, ONU, 1948 Profesorul intervine cu completări la prezentările elevilor și conduce discuția spre următoarele concluzii: - Oamenii au luptat pentru ca să li se recunoască drepturile. - Când drepturile lor le-au fost nesocotite în mod repetat, oamenii au înfăptuit chiar revoluții pentru a-și apăra drepturile. - Oamenii au cerut statului să le recunoască și să le garanteze drepturile; au cerut ca oricine le încalcă drepturile să fie pedepsit, indiferent cine este acela, cu alte cuvinte, au cerut recunoașterea egalității în drepturi și a faptului că nimănui nu îi este permis să încalce drepturile celorlalți. 4. Profesorul: - scrie pe tablă data de 10 Decembrie și întreabă clasa ce reprezintă această data (Ziua Internațională a Drepturilor Omului) și explică următoarele: - o Ziua Internațională a Drepturilor Omului a fost adoptată de ONU în anul 1949. - o Cu această ocazie oamenii din întreaga lume organizează evenimente de promovare a drepturilor omului și pentru respectarea lor; - proiectează (sau cere elevilor să privească în manual, la pag. 20) ilustrația care înfățișază Curtea Europeană a Drepturilor Omului și întreabă clasa ce reprezintă ea și explică următoarele: - o Uniunea Europeană promovează drepturile omului și sprijină apărarea lor. - o Statele membre UE au semnat convenția Europeană a Drepturilor Omului - o Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), înființată în 1959, judecă încălcări ale drepturilor omului în statele membre ale Uniunii Europene; ei i se adresează persoane ale căror drepturi au fost încălcate și care nu și-au găsit dreptatea în țările lor;

Fixare/ evaluare	Profesorul proiectează o ilustrație cu Nelson Mandela și întreabă clasa cine este el. Apoi explică faptul că Nelson Mandela a luptat pentru drepturile populației de culoare în Africa de Sud, ajungând un simbol al luptei pentru drepturile omului în zilele noastre; este primul laureat al Premiului Saharov acordat de Parlamentul European pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Anexe:

Materiale suplimentare (a se vedea și în manual, la pag. 83):

Nelson Mandela

(1918-2013)

Militant pentru drepturile omului, născut în familia regală Thembu din Africa de Sud. A luptat împotriva rasismului și a condus procesul de instaurare a democrației care nu exclude niciun cetățean pe criterii de rasă. A fost primul șef de stat de culoare al Africii de Sud, ales președinte prin vot democratic (1994-1999).

Elie Wiesel

(1928-2016)

Scriitor, ziarist și filosof umanist, activist în domeniul drepturilor omului, născut într-o familie de evrei din România, supraviețuitor al Holocaustului. În anul 1986 a fost distins cu Premiul Nobel pentru Pace. În România există un institut de cercetare care îi poartă numele.

Anna Eleanor Roosevelt

(1884-1962)

Diplomată și activistă pentru drepturile omului. A prezidat comitetul care a aprobat Declarația Universală pentru Drepturile Omului și a participat la constituirea Organizației Națiunilor Unite și a Freedom House. A fost soția președintelui Statelor Unite ale Americii Franklin Delano Roosevelt.

Lecția 3: Forme de guvernământ și regimuri politice.

Forme de guvernământ (prima oră)

Introducere	Formele de guvernământ sunt moduri de organizare și exercitare a puterii într-un stat. Cele mai cunoscute forme de guvernământ sunt monarhia și republica .
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. numească formele de guvernământ (monarhia și republica); 2. identifice principalele caracteristici ale monarhiei și republicii; 3. compare formele de guvernământ pe baza unui criteriu dat.
Activități	Lucrând în perechi, elevii identifică principalele caracteristici ale monarhiei și republicii. Apoi, pe baza acestor caracteristici, ei stabilesc asemănări și deosebiri între monarhie și republică.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Prezentare „Care sunt formele de guvernământ”, în manual, pag. 20-21; - Exercițiile din manual, pag. 21-22
Metode	Conversația, explicația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea
Descrierea lecției	Activitatea 1: Care sunt principalele forme de guvernământ (prezentare și rezolvare de exerciții; activitate frontală și lucru în perechi) 1. Profesorul cere elevilor să citească secțiunea <i>În această lecție vom învăța</i>, din Manual, la pagina 20. Apoi scrie pe tablă conceptele-cheie ale lecției: forme de guvernare, monarhie, republică. 2. Profesorul prezintă elevilor caracteristicile principalelor forme de guvernare, scrie pe tablă informațiile esențiale, iar elevii le notează în caiete: MONARHIA • Termenul provine din limba greacă, din monos= unu; arkhon = conducător; monarhie = un singur conducător. • În monarhie, conducătorul poate fi un rege, un împărat, un țar, un șah sau un alt monarh care deține singur puterea.

	• În monarhie puterea se transmite ereditar, către fiul/fiica mai mare, sau către o altă persoană din cadrul aceleiași familii. • Monarhiile sunt de două tipuri: absolutiste și parlamentare • În monarhiile absolutiste, puterea absolută este deținută doar de monarh; el stabilește legile, împarte dreptatea, conduce armata. În monarhiile parlamentare (numite și constituționale), există o lege fundamentală, numită constituție, pe care toți, inclusiv monarhul, trebuie să o respecte. Monarhul împarte puterea cu parlamentul (care adoptă legi) și cu guvernul (care conduce statul). Monarhul are rolul de a reprezenta statul la diferite evenimente. REPUBLICA • Termenul provine din limba latină, din res = treabă; publica = public și înseamnă participare la treburile publice. • Puterea este deținută de conducători aleși de către cetățeni în mod direct sau indirect • Conducătorii sunt aleși pentru o perioadă de timp, numită mandat, iar la finalul mandatului își pierd puterea • Republicile se împart în trei categorii: parlamentare, prezidențiale și semi-prezidențiale • În republicile parlamentare, parlamentul adoptă legile, formează Guvernul și desemnează primul ministru. Președintele este ales tot de Parlament și are doar un rol de reprezentare a țării; • În republicile prezidențiale, președintele este șeful statului și al guvernului și este ales direct de cetățeni • În republicile semi-prezidențiale, președintele și primul ministru participă împreună la administrarea statului. Președintele este ales în mod direct de către cetățeni (spre deosebire de republica parlamentară), iar guvernul este desemnat de președinte, dar votat de Parlament (spre deosebire de republica prezidențială). 3. Elevii lucrează în perechi: identifică principalele caracteristici ale monarhiei și republicii, rezolvând Exercițiul 1, în manual, la pagina 21. Apoi, elevii prezintă modalitățile în care au rezolvat exercițiul, iar profesorul confirmă soluția corectă. Activitatea 2: Forme de guvernământ de-a lungul timpului (discuție pe bază de întrebări; activitate frontală) 1. Profesorul proiectează figura „Formele de guvernământ în decursul timpului” (în manual, pagina 22) și adresează clasei următoarele întrebări:

- Când și unde apar primele monarhii din istoria omenirii? (**În perioada dintre anii 4000-3000 î.H., în Sumer, Egipt, China.**)
  - Ce monarhii au existat în Evul Mediu? (**Franța, Anglia, Spania, Imperiul otoman.**)
  - Dar în Epoca modernă? (**Franța, Anglia, Prusia, Rusia, Imperiul Habsburgic**)
  - Ce monarhii există astăzi? (**Marea Britanie, Olanda, Spania, Japonia**)
  - Când și unde apare prima republică din istorie? (**în Roma, anul 510 î.H.**)
  - Ce republici au existat în Evul Mediu? (**Veneția, Florența**)
  - Dar în Epoca modernă? (**Franța, SUA**)
  - Ce republici există astăzi? (**Franța, Germania, SUA, China**)
2. Împreună cu elevii, formulează următoarele concluzii:
- Monarhia și republica au existat din antichitate și până în zilele noastre.
  - În timp, atât monarhia, cât și republica s-au schimbat:
    - o Monarhia a evoluat de la cea absolutistă la cea parlamentară, constituțională.
    - o Republica a evoluat de la o democrație limitată, către una bazată pe votul universal.

Activitatea 3: Asemănări și deosebiri între monarhie și republică (problematizare; lucru în echipă și activitate frontală)

1. Profesorul organizează activitatea:
- Cere elevilor să se grupeze în echipe de 4-6 persoane.
  - Explică sarcina de lucru - identificarea a minim două asemănări și două deosebiri dintre monarhie și republică pe baza informațiilor din manual (la pagina 22, exercițiul 4).
2. Lucrând în echipe, elevii rezolvă exercițiul și stabilesc o trăsătură a monarhiei absolutiste (**monarhul se consideră mai presus de lege și nu poate fi judecat de oameni pentru faptele sale**). Apoi, completează tabelul de mai jos:

MONARHIA ȘI REPUBLICA	
ASEMĂNĂRI	DEOSEBIRI
Ambele sunt forme de guvernământ.	Într-o monarhie, puterea se transmite ereditar. Într-o republică, puterea este deținută de conducători aleși de cetățeni.
Și monarhia constituțională (parlamentară) și republica au o constituție pe care o	Monarhul rămâne pe tron pe toată durata vieții.

	respectă toți, inclusiv monarhul.	Într-o republică, conducătorii sunt aleși pentru un mandat de 4 sau 5 ani, la sfârșitul căruia se organizează alegeri noi.
	3. Profesorul cere elevilor din fiecare echipă să delege un reprezentant care să prezinte răspunsurile la cele 3 întrebări. Apoi, comparând cele două coloane completate, formulează concluzii privind avantajele/dezavantajele monarhiei și republicii.	
Fixare/evaluare	Profesorul cere elevilor să precizeze tema lecției și principalele probleme discutate (<i>ce este o formă de guvernământ, care sunt principalele forme de guvernământ și caracteristicile lor</i>). În plus, anunță clasa că discuția va continua și în ora următoare când vor aborda problematica regimurilor politice.	
Tema	Rezolvarea exercițiilor 2 și 5, în manual la pagina 22	

Anexă

FORMELE DE GUVERNĂMÂNT ÎN DECURSUL TIMPULUI

Antichitate	Evul mediu	Epoca modernă	Epoca contemporană
Primele monarhii (4000-3000 î.H.): Sumer, Egipt, China	Monarhii puternice: Franța, Spania, Anglia, Imperiul otoman	Monarhii puternice: Franța, Anglia, Prusia, Rusia, Imperiul Habsburgic	Monarhii puternice: Marea Britanie, Japonia
Prima republică (510 î.H.): Roma	Republici puternice: Veneția, Florența	Republici puternice: Franța, SUA	Republici puternice: Franța, Germania, Rusia, SUA, China

Lecția 3: Forme de guvernământ și regimuri politice.

Regimuri democratice, autoritare și totalitare (ora a doua)

Introducere	Regimurile politice definesc mijloacele de exercitare a puterii. Regimurile politice pot fi democratice, autoritare și totalitare.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. numească principalele tipuri de regimuri politice (regimul democratic, regimul autoritar și regimul totalitar); 2. identifice principalele caracteristici ale regimurilor politice; 3. stabilească asemănări și deosebiri între regimurile politice.
Activități	Lucrând în echipe, elevii identifică cele mai importante caracteristici ale regimurilor politice. Apoi compară regimul democratic cu cel totalitar pe baza caracteristicilor identificate și asociază câte o caricatură fiecărui regim politic.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Prezentarea „Care sunt regimurile politice”, manual, pag.23-24 - Exercițiile 6-11, manual, pag. 24-25 - Opțional: materiale suplimentare (caricaturi)
Metode	Conversația, explicația, problematizarea
Descrierea lecției	Activitatea 1: Tipuri de regimuri politice (prezentare și discuții pe bază de întrebări; activitate frontală și lucru în echipă) 1. Profesorul reamintește elevilor că vor continua lecția începută ora anterioară și că vor discuta despre regimurile politice. Apoi scrie pe tablă conceptele-cheie ale lecției: regim politic, regim democratic, regim totalitar, regim autoritar. 2. Profesorul prezintă și explică elevilor caracteristicile regimurilor politice, notându-le pe tablă, iar elevii, la rândul lor, notează aceste caracteristici în caiete: Regimul democratic • Puterea aparține poporului. • Poporul poate exercita puterea în mod direct sau indirect. • Cetățenilor le sunt recunoscute și garantate drepturi. • Puterea este împărțită între conducători diferiți care dețin separat puterea legislativă, executivă și judecătorească.

	- Decizia aparține majorității, cu condiția să fie respectate și opiniile minorităților. Regimul autoritar - Cetățenii nu participă la conducerea statului. - Conducătorii nu împart puterea cu nimeni sau, dacă o împart cu alte autorități, se asigură că acestea le îndeplinesc voința. - Cel mai reprezentativ exemplu de regim autoritar este monarhia absolutistă. Regimul totalitar - Se întâlnește în secolul al XX-lea. - Există un singur partid politic, controlat de șeful statului. - Nu există opoziție. - Drepturile cetățenilor sunt încălcate de către conducători și orice revoltă este aspru pedepsită. - Cele mai cunoscute exemple sunt regimul stalinist și cel nazist. 3. Clasa este împărțită în echipe de 4-6 elevi. Fiecărui elev îi sunt distribuite câte 3 post-it-uri colorate (albastre, roșii și mov) și o coală de flip-chart împărțită în 3 secțiuni, pentru fiecare regim politic. Sarcina de lucru: - Scrieți pe post-it-ul albastru o caracteristică esențială a regimului democratic, pe post-it-ul roșu o caracteristică a regimului totalitar și pe cel mov, o caracteristică a regimului autoritar. Timp de lucru: 5 minute. - Lipiți post-it-urile pe coala de flip-chart a echipei voastre. - Prezentați clasei colile de flip-chart. Profesorul comentează prezentările elevilor, subliniază pentru fiecare regim politic câte o caracteristică definitorie și corectează eventualele greșeli. Activitatea 2: Regimurile democratice vs. Regimurile totalitare (problematizare; activitate frontală, lucru în echipe) 1. Profesorul precizează faptul că, lucrând în aceleași echipe, elevii vor: - identifica minim trei deosebiri dintre democrație și totalitarism, plecând de la cerința din manual, pagina 24, exercițiul 7. Ei pot folosi post-it-urile pe care le-au scris la începutul orei; - argumenta în favoarea regimului democratic politic, prezentând avantajele acestuia (Exercițiul 6, în manual, pagina 24 și vor respinge regimul totalitar, prezentând dezavantajele acestuia (Exercițiul 8, în manual , pagina 24). Opțional: Fiecare echipă primește două caricaturi care reprezintă democrația și totalitarismul, pe baza cărora stabilesc deosebiri (vezi materiale suplimentare).

	2. Profesorul desenează pe tablă sau pe o coală de flip-chart un tabel cu 2 coloane, după modelul: <table border="1" data-bbox="537 300 1414 491"> <tr> <th>DEMOCRAȚIE</th><th>TOTALITARISM</th></tr> <tr> <th colspan="2">DEOSEBIRI</th></tr> <tr> <td>1</td><td>1</td></tr> <tr> <td>2</td><td>2</td></tr> <tr> <td>3</td><td>3</td></tr> </table> În echipe, elevii: - identifică trei deosebiri între cele două regimuri politice; - aleg post-it-urile potrivite pentru îndeplinirea sarcinii și le lipesc pe tablă sau pe flip-chart; - aleg caricatura potrivită fiecărui regim politic și o explică; - argumentează în favoarea regimului democratic care asigură drepturi egale cetățenilor și dreptate în condițiile legii; - resping regimul totalitar care încalcă drepturile cetățenilor și demnitatea umană. 3. Profesorul conduce o discuție finală prin care sintetizează principalele deosebiri dintre cele două tipuri de regimuri, precum și avantajele regimului democratic. Activitatea 3: Viața într-un regim totalitar (învățare bazată pe proiecte; lucru în echipă) 1. În echipe de câte 4, elevii se vor organiza pentru a realiza proiectul <i>Cum au trăit părinții și bunicii noștri experiența totalitară</i>: - Vor stabili întrebările pe care să le adreseze părinților și/sau bunicii. - Vor decide asupra formatului mărturiilor pe care le vor include în portofoliul proiectului: audio, video, text scris. - Își vor împărtăși aspectele de viață pe care le vor prezenta: viața de familie, educația, concediile și timpul liber, viața profesională, viața politică. NOTĂ: Proiectul poate fi prezentat la lecția de recapitulare de la finalul Unității 1. Pot fi invitați și părinții care ar putea completa mărturiile prezentate de elevi	DEMOCRAȚIE	TOTALITARISM	DEOSEBIRI		1	1	2	2	3	3
DEMOCRAȚIE	TOTALITARISM										
DEOSEBIRI											
1	1										
2	2										
3	3										
Fixare/evaluare	Profesorul cere elevilor să precizeze tema lecției și principalele probleme discutate (<i>tipurile de regimuri politice și caracteristicile lor</i>). Elevii rezolvă ca temă pentru acasă exercițiile 9 și 11.										

Materiale suplimentare: caricaturi cu regimul politic totalitar (Imaginea 1) și democratic (Imaginea 2).

Imaginea 1:

Imaginea 2

Lecția 4: Constituția României. Structura Constituției. Principiile și valorile constituționale

Introducere	Constituția este legea fundamentală a unui stat, care conține prevederi referitoare la organizarea puterii în stat, cum se instaurează, menține și exercită puterea și care sunt drepturile și libertățile fundamentale garantate cetățenilor. Constituția României este legea fundamentală a statului român. Ea este structurată în 8 titluri, care conțin 156 de articole.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. definească Constituția României drept legea fundamentală a statului român; 2. numească principalele componente ale Constituției țării; 3. enumere principiile și valorile constituționale; 4. identifice încălcări ale principiilor și valorilor constituționale în situații concrete.
Activități	Elevii participă la o discuție în care identifică componentele Constituției României. În perechi, ei completează informațiile despre limba oficială a României, simbolurile statului român, Ziua națională, Imnul și moneda națională. În echipe, discută despre tradițiile constituționalismului în România și răspund la întrebări.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Prezentarea „Ce este Constituția”, în manual, pag. 26-27; - Exercițiile 1 și 2, în manual, pag. 27
Metode	Conversația, explicația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea
Descrierea lecției	Activitatea 1: Ce este constituția și ce structura are? (prezentare și discuție; activitate frontală, lucru în perechi) 1. Profesorul cere elevilor să citească secțiunea <i>În această lecție vom învăța</i>, din manual, la pagina 26. Apoi scrie pe tablă conceptele-cheie ale lecției: constituția, Constituția României, structura Constituției României. 2. Profesorul definește conceptul de <i>constituție</i> în general, apoi pe cel de Constituție a României, iar elevii notează aceste definiții în caiete: • CONSTITUȚIA este legea fundamentală a unui stat, care conține prevederi referitoare la organizarea puterii în stat, cum se

	instaurează, menține și exercită puterea, dar și la drepturile pe care le au cetățenii. • CONSTITUȚIA ROMÂNIEI este legea fundamentală a statului român. 3. Profesorul prezintă structura Constituției României, explicând faptul că aceasta conține 8 titluri și 156 de articole. • TITLUL I: <i>Principii generale</i> (conține prevederi referitoare la caracteristicile statului român): - forma de guvernământ; - teritoriul; - principiile și valorile care stau la baza statului; - simbolurile naționale; - limba oficială; - capitala țării. • TITLUL II: <i>Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale</i>: - drepturile și îndatoririle cetățenilor; - prevederi dedicate Avocatului Poporului. • TITLUL III: <i>Autoritățile publice</i>: - prevederi referitoare la Președinte, Parlament, Guvern, administrația publică și instanțele de judecată • TITLUL IV: <i>Economia și finanțele publice</i>: - care este moneda națională (leul) și subdiviziunea sa (banul); - ce caracteristici are economia națională; - care este rolul statului în economie; - proprietatea statului și proprietatea indivizilor; - veniturile și cheltuielile care formează bugetul de stat • TITLUL V: <i>Curtea Constituțională</i>: - ce rol și ce atribuții are Curtea Constituțională; - modul de constituire și de funcționare. • TITLUL VI: <i>Integrarea Euroatlantică</i>: - referiri la integrarea României în Uniunea Europeană; - referiri la aderarea României la NATO. • TITLUL VII: <i>Revizuirea Constituției</i>: - prevederi referitoare la modul și condițiile în care se poate schimba Constituția. • TITLUL VIII: <i>Dispoziții finale și tranzitorii</i>: - prevederi referitoare la data intrării în vigoare a unei Constituții noi și ce se întâmplă cu vechea Constituție. 4. Elevii lucrează în perechi: completează informațiile despre limba oficială a României, simbolurile statului român, Ziua națională, Imnul și

	moneda națională, rezolvând Exercițiul 1 de la pagina 27 din manual. Apoi, prezintă clasei soluțiile. Activitatea 2 (Opțional): Tradițiile constituționalismului în România (problematizare și discuție pe bază de întrebări; lucru în echipă) 1. Profesorul cere elevilor să lucreze în echipe de câte 4. Mai întâi, să citească informațiile despre tradițiile constituționalismului în România, în manual, la pagina 27 și să răspundă la întrebări; 2. Echipele prezintă clasei răspunsurile: - Când a fost scrisă prima Constituție a României ? (<i>În anul 1866.</i>) - Ce rol a avut această Constituție? (<i>De a consfinți noua ordine a statului român după unirea principatelor Moldovei cu Țara Românească și aducerea pe tron a Regelui Carol I de Hohenzollern.</i>) - În ce condiții a fost nevoie de o constituție nouă în anul 1923? (<i>După primul război mondial când s-a creat un nou stat român, prin unirea Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu România.</i>) - În ce condiții a fost nevoie de o constituție nouă în anul 1938? (<i>După instaurarea dictaturii regale de către Carol al II-lea care a desființat regimul parlamentar și partidele politice.</i>) - Ce au marcat anii 1948, 1952 și 1965? (<i>Acești ani au marcat constituțiile regimului comunist, care a fost instaurat în România după cel de-Al Doilea Război Mondial, sub influența Uniunii Sovietice.</i>) - De ce a fost nevoie de o constituție nouă în anul 1990? (<i>Deoarece regimul politic din România s-a schimbat din nou, din unul totalitar în unul democratic.</i>) Activitatea 3: Principiile și valorile constituționale (învățare prin cooperare (mozaic); lucru în echipe și activitate frontală) 1. Profesorul reamintește elevilor că vor continua lecția începută ora anterioară și că vor discuta despre principiile și valorile constituționale. Apoi scrie pe tablă conceptele-cheie ale lecției: principiu constituțional, valoare constituțională. 2. Profesorul organizează activitatea de învățare prin cooperare (mozaic), cerând elevilor să se grupeze în șase grupuri cu număr egal de membri. De exemplu, la o clasă cu 24 de elevi, fiecare grup va avea 4 membrii. Dacă rămân elevi în plus, aceștia pot primi sarcini de observatori sau, pot fi integrați în grupurile formate ca dubluri ale membrilor cu numărul 1. De exemplu, la o clasă cu 25 de elevi, 1 elev ar putea fi observator sau ar putea fi dublura cuiva din Grupul 1.

	- Fiecărui grup îi este alocat spre studiere valori de bază ale Constituției, respectiv unul din principiile constituționale (în manual, la pagina 28): - Grupul 1: Suveranitatea - Grupul 2: Democrația - Grupul 3: Pluralismul - Grupul 4: Separarea puterilor în stat - Grupul 5: Demnitatea, dreptatea și libertatea - Grupul 6: Egalitatea în fața legii Profesorul va preciza faptul că membrii grupului vor trebui să devină „experți” în valorile și principiile respective, ceea ce înseamnă că vor putea să își învețe colegii care nu s-au documentat în legătură cu aceste principii și valori ce reprezintă ele. De asemenea, va preciza și timpul pe care îl au la dispoziție pentru formarea „expertizei” (5 minute). - La expirarea timpului alocat sau, când activitatea din cadrul grupurilor încetează, profesorul va cere elevilor să se regroupeze pe criteriul „mozaicului”. Luăm exemplul clasei cu 24 de elevi în care am avut 6 grupuri inițiale cu câte 4 membri. - În fiecare grup, elevii numără de la 1 la 4 și țin minte numărul pe care îl au. - Toți elevii cu numărul 1 vor forma un grup nou. La fel, toți elevii cu numărul 2, cu numărul 3, respectiv numărul 4. - În urma regroupării în funcție de numerele primite în grupurile inițiale, se vor forma 4 grupuri a câte 6 elevi, fiecare cu o altă „expertiză” privind valorile și principiile constituționale. - Fiecare expert „își învață” colegii ce reprezintă valorile și principiile constituționale pe care le-a studiat și, la rândul său, învață de la colegi despre valorile și principiile constituționale pe care nu le-a studiat; elevii învață unii de la alții. - NOTĂ: Dacă există o dublură, atunci într-un grup, vor exista doi elevi cu aceeași expertiză care vor colabora să îi învețe pe ceilalți. - La finalul activității, toți elevii vor avea aceeași „expertiză”, despre toate valorile și principiile constituționale prezentate în manual. - Profesorul va verifica ce au învățat elevii, adresând întrebări și, după caz, va corecta și va completa ce au învățat elevii. 3. În final, se reiau cu întreaga clasă principiile și valorile constituționale, se notează pe tablă sau pe coala de flip-chart ideile principale. Opțional:

	Activitatea 4: Încălări ale principiilor și valorilor constituționale (rezolvare de exerciții, problematizare; activitate frontală și lucru în perechi) 1. Profesorul cere elevilor să identifice principiile constituționale încălcate în situațiile de mai jos (Exercițiul 5, în manual, la pagina 29): - În județul Constanța, prefectura a adoptat o constituție proprie <i>(Se încalcă principiul suveranității, conform căruia, pe teritoriul țării există o singură Constituție.)</i> - România este o confederație alcătuită din următoarele state: Banatul, Dobrogea, Moldova, Muntenia și Transilvania. <i>(Se încalcă principiul suveranității, conform căruia România este un stat unitar, nu federal)</i> - În România, femeile nu au drept de vot. De asemenea, nu au drept de vot nici săracii, nici lucrătorii în construcții. <i>(Se încalcă principiul egalității în drepturi / în fața legii, deoarece toți cetățenii trebuie să fie tratați la fel, indiferent de gen, origine socială, profesie, religie etc.)</i>
Fixare/evaluare	Profesorul cere elevilor să precizeze tema lecției și principalele probleme discutate <i>(Principiile și valorile constituționale)</i> și să precizeze care sunt acestea <i>(Suveranitatea, democrația, separarea puterilor, pluralismul, demnitatea, dreptatea și libertatea, precum și egalitatea în fața legii.)</i>. Elevii continuă, ca temă pentru acasă, exercițiul 5 de la pagina 29, în care trebuie să dea exemple de situații concrete de încălcare a principiilor constituționale.

Lecția 5: Statul democratic și principiul pluralismului.

Pluralismul politic (prima oră)

Introducere	Pluralismul consă în existența unei diversități de opinii, valori, interese reprezentate de organizații în cadrul societății. El presupune recunoașterea și acceptarea diferențelor de opinii, valori și interese din societate și condițiile pentru ca aceste diferențe să fie menținute. El se manifestă prin constituirea de grupări, organizații și asociații, de exemplu partide politice, sindicate, organizații non-guvernamentale. Pluralismul este o condiție a democrației; în statul democratic cetățenii își aleg conducătorii, iar în condiții de pluralism, oamenii au mai multe alternative. Ei pot alege ceea ce îi reprezintă cel mai bine. De asemenea, pluralismul este o garanție a democrației; existența mai multor grupări, organizații și asociații limitează puterea majorității, asigură protecția minorităților și îndepărtează pericolul acaparării puterii de către un singur grup.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. definească pluralismul politic; 2. explice modul în care este garantat pluralismul de către statul român; 3. argumenteze necesitatea pluralismului într-un stat democratic.
Activități	Elevii participă la o discuție despre pluralismul politic și rolul său în statul democratic. În perechi, ei citesc prevederile Constituției României despre pluralismul politic și discută despre încălcări ale acestor prevederi în diferite situații concrete. În echipe, argumentează importanța pluralismului în societatea românească.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Prezentarea „Ce este pluralismul”, în manual, pag 30; - Exercițiile 1,2 și 3, în manual, pag. 31-32
Metode	Conversația, explicația, exercițiul, problematizarea
Descrierea lecției	Activitatea 1: Ce este pluralismul politic? (prezentare și discuții; activitate frontală și lucru în perechi) 1. Profesorul cere elevilor să citească secțiunea <i>În această lecție vom învăța</i>, în manual, la pagina 30. Apoi scrie pe tablă conceptele-cheie ale lecției: stat democratic, pluralism politic, partid politic. 2. Profesorul definește conceptul de pluralism și notează ideile de bază pe tablă, iar elevii le în caiete:

	- Pluralismul este diversitatea de opinii, valori, interese reprezentate de organizații în cadrul societății. - Pluralismul presupune recunoașterea și acceptarea diferențelor de opinii, valori și interese din societate și condițiile pentru ca aceste diferențe să fie menținute. - Pluralismul se manifestă prin constituirea de grupări, organizații și asociații, de exemplu partidele politice, sindicatele, organizațiile non-guvernamentale. 4. Profesorul conduce o discuție despre rolul pluralismului într-un stat democratic, adresând următoarele întrebări: • De ce există pluralism? (<i>Pentru că, în societate, există oameni diferiți, cu interese diferite și există grupuri diferite, cu idealuri diferite; și fiecare își susține propriile interese, valori, credințe și idealuri.</i>) • Este important pluralismul? De ce? (<i>Da. Existența grupurilor și ideilor diferite dă posibilitatea indivizilor să aleaga între acestea, să susțină unele și să respingă altele; le dă alternative.</i>) • Este necesar pluralismul? De ce? (<i>Da. Dacă nu ar exista pluralism, nu ar exista democrație. În condițiile în care există doar un grup politic, o singură idee despre cum trebuie condusă societatea se ajunge la totalitarism.</i>) Concluzia discuției este că pluralismul este o condiție și o garanție a democrației. Activitatea 2: Pluralismul și statul român (rezolvare de exerciții; lucru în perechi) 1. Elevii lucrează în perechi: - Citesc Articolul 1 (3) din Constituția României. - Rezolvă Exercițiul 1 de la pagina 31 din manual – completând enunțurile lacunare cu informații din Constituție despre importanța pluralismului politic în România. • Pluralismul politic este o valoare supremă în statul democratic. • Într-un stat democratic, pluralismul politic este garantat. • Pluralismul politic are o tradiție în istoria poporului român. • Democrația are o tradiție în România. • Printre idealurile Revoluției din decembrie 1989 s-a numărat și pluralismul politic. 2. Apoi, prezintă propozițiile completate și verifică cu clasa corectitudinea lor; dacă este cazul, le corectează la intervenția clasei/profesorului.

	3. În continuare, elevii identifică încălcări ale prevederilor Constituției referitoare la pluralismul politic în diferite situații (Exercițiul 2 de la pagina 31 din manual). Activitatea 3: Pluralismul în societatea românească (dezbatare; lucru în echipe) 1. Organizați în patru echipe, elevii aduc argumente în favoarea afirmațiilor: (1) Pluralismul politic este o valoare supremă în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român (Echipele 1 și 3). (2) Pluralismul politic este o valoare supremă în spiritul idealurilor Revoluției din decembrie 1989 (Echipele 2 și 4). 2. Profesorul numește cel puțin 2 elevi din fiecare echipă care să își prezinte opiniile și argumentele. El moderează discuția, corectează eventualele greșeli și încurajează cât mai mulți elevi să își exprime opiniile.
Fixare/evaluare	Profesorul: - cere elevilor să precizeze conceptele cheie și principalele probleme discutate în lecție (<i>Pluralismul politic și rolul are acesta în statul democratic.</i>); - anunță clasa că discuția va continua și în ora următoare când vor aborda problematica partidelor politice și a rolului lor în statul democratic. Opțional: Elevii au ca temă pentru acasă sarcina de a identifica organizații, asociații și partide politice din România.

Lecția 5: Statul democratic și principiul pluralismului.

Partidele politice (ora a doua)

Introducere	Partidele politice sunt grupuri de oameni constituite în vederea exercitării puterii. Ele se înființează pe baza dreptului de asociere, adică dreptul de constitui, de a adera sau de a refuza aderarea la o asociație. Cetățenii sunt liberi să se asocieze în partide politice, dar nu sunt obligați să o facă. Partidele participă la alegeri, propun candidați pentru funcții și demnități publice. Partidele care câștigă alegerile și formează guvernul se numesc partide de guvernământ. În urma alegerii lor de către cetățeni, candidații propuși de partide devin membri ai consiliilor locale, ai Parlamentului sau Guvernului și exercită puterea adoptând legi, aplicându-le, acționând pentru a realiza programele propuse. Partidele care nu au membri în Guvern se numesc partide de opoziție. Ele veghează asupra activității desfășurate de guvernanți și au o alternativă la programul Guvernului. Partidele politice sunt finanțate prin mai multe metode: strâng cotizații de la membrii lor, primesc subvenții de la Guvern și pot primi donații de la persoane particulare. Ele cheltuiesc acești bani pentru publicarea de materiale informative, organizarea unor acțiuni politice, campanii electorale etc.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. definească partidele politice; 2. explice rolul partidelor politice în exercitarea puterii; 3. argumenteze pro/contra cu privire la finanțarea partidelor politice.
Activități	Elevii participă la o discuție despre partidele politice și rolul lor în conducerea societății. Lucrând în perechi, ei aleg acțiuni ale partidelor politice care contribuie la definirea și exprimarea voinței politice a cetățenilor. Apoi, lucrând în echipe, desfășoară o activitate de tip dezbatere, în care argumentează pro sau contra finanțării partidelor politice de către stat.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Prezentare „Partidele politice”, manual, pag.31 - Exercițiile 5, 6, 7 și 8 din manual, pag. 32-33
Metode	Conversația, explicația, problematizarea, dezbateră

Descrierea lecției	Activitatea 1: Ce sunt partidele politice? (prezentare, discuție și rezolvare de exerciții; activitate frontală și lucru în perechi) 1. Profesorul reamintește elevilor că vor continua lecția începută ora anterioară și că vor discuta despre partidele politice și rolul pe care îl au în statul democratic. Apoi scrie pe tablă conceptele-cheie ale lecției: partid politic, partid de guvernământ, partid de opoziție. 2. Profesorul introduce elevii în activitate printr-o prezentare despre partidele politice: • Definește partidele politice (Grupuri de oameni constituite în vederea exercitării puterii). • Explică faptul că partidele politice se constituie în baza unui drept fundamental al cetățenilor garantat de Constituție (Dreptul de asociere, adică dreptul de a constitui, adera sau de a refuza aderarea la o asociație). • Precizează că cetățenii sunt liberi să se asocieze în partide politice, dar nu sunt obligați să o facă. 3. Apoi, conduce o discuție despre rolul partidelor politice adresând următoarele întrebări: • Ce fac partidele politice? (Asigură conducerea societății.) • E nevoie de conducere în societate? De ce? (Da. E nevoie de legi pe care le dau parlamentarii. Apoi, e nevoie de punerea legilor în aplicare și de rezolvarea problemelor comunităților și indivizilor; aceasta este responsabilitatea guvernului și arganelor administrației de stat. Mai e nevoie și de a impune legea și a sancționa încălcarea ei, lucru pe care îl realizează autoritățile judecătorești.) • Cum procedează partidele politice pentru a ajunge să conducă societatea? (Își stabilesc niște obiective, un program, cer votul cetățenilor pentru conducătorii pe care îi propun și, dacă câștigă alegerile, trimit reprezentanți în organele de conducere ale statului: în parlament, în guvern, în administrația locală etc.) • Ce fac partidele dacă nu câștigă alegerile? (Trimit și ele reprezentanți în Parlament și consiliile locale, dar mai puțini. Aceștia reprezintă minoritatea și fac opoziție partidului care a câștigat alegerile și reprezintă partidul de guvernământ.) • E nevoie de opoziție? (Da. Rolul opoziției este să critice acțiunile și măsurile guvernanților, să ofere o alternativă la programul Guvernului și să asigure un echilibru între putere și societate. Altfel, guvernanți ar putea abuza de putere.)

	Concluzia discuției este că partidele politice au un rol important într-o democrație reprezentativă. Activitatea 2: Membrii partidelor politice și acțiunile lor? (rezolvare de exerciții, problematizare și discuții; lucru în perechi și activitate frontală) 1. Lucrând în perechi, elevii rezolvă Exercițiile 4, 5, 6 și 7 din manual, la pagina 32 și descoperă: - cine poate fi membru al unui partid politic; - din câte partide politice poate face parte o persoană; - ce acțiuni desfășoară partidele politice și cum contribuie acestea la definirea și exprimarea voinței politice a cetățenilor; - ce acțiuni le sunt interzise partidelor politice. NOTĂ: În manual, la Exercițiul 6 există un model de rezolvare a cerinței. Pe parcursul rezolvării exercițiilor, profesorul supraveghează activitatea elevilor, oferă sprijin, acolo unde este cazul, apoi numește elevi care să prezinte rezolvarea exercițiilor, confirmând sau corectând soluțiile. Activitatea 3: Cum sunt finanțate partidele politice? (discuție și dezbateri; activitate frontală și lucru în echipe) 1. Profesorul cere elevilor să citească secțiunea <i>Cum sunt finanțate partidele politice?</i> din manual, pagina 33. Apoi conduce o discuție bazată pe următoarele întrebări: • De ce au nevoie partidele de bani? (Pentru a-și putea desfășura activitatea.) • Ce fel de cheltuieli au partidele politice? (Cheltuieli pentru materiale informative, organizare de acțiuni, campanii electorale.) • Din ce surse obțin partidele politice bani? (Strâng cotizații de la membrii lor, primesc subvenții de la Guvern și pot primi donații de la persoane particulare.) 2. Profesorul precizează faptul că nu toată lumea este de părere că statul ar trebui să finanțeze activitatea partidelor politice. De aceea, în societate există discuții pe marginea acestui subiect, iar acest lucru va fi realizat și în clasă, în 4 echipe. Sarcina de lucru pentru echipele 1 și 3: <i>Aduceți 1 argument în favoarea ideii că statul trebuie să finanțeze partidele politice.</i> Sarcina de lucru pentru echipele 2 și 4: <i>Aduceți 1 argument contra ideii că statul trebuie să finanțeze partidele politice.</i> Profesorul notează pe tablă argumentele fiecărei echipe, într-un tabel, precum cel prezentat mai jos:

	<table><tr><td>ARGUMENTE PRO</td><td>ARGUMENTE CONTRA</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	ARGUMENTE PRO	ARGUMENTE CONTRA		
ARGUMENTE PRO	ARGUMENTE CONTRA				
	Apoi moderează discuția despre finanțarea partidelor politice de către stat, despre avantajele/dezavantajele care decurg din acest lucru.				
Fixare/ evaluare	Profesorul cere elevilor să precizeze principalele probleme discutate <i>(Partidele politice și puterea, finanțarea partidelor politice)</i>. Elevii primesc, ca temă pentru acasă, realizarea unui proiect în echipe de 4 elevi (exercițiul 9 de la pagina 33), în care trebuie să se documenteze cu privire la partidele politice din țara noastră.				

Lecția 6: Statul democratic și principiul separării puterilor.

Separarea puterilor în stat (prima oră)

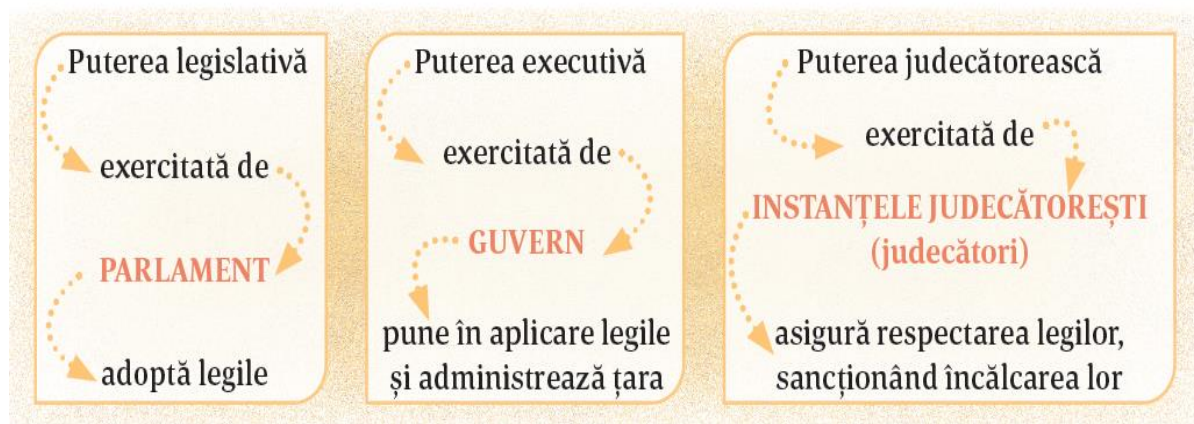
Introducere	Într-un stat de drept, cu regim politic democratic, puterea (conducerea) statală este partajată între trei entități care configurează organizarea activității societății: puterea (autoritatea) legislativă, puterea (autoritatea) executivă și puterea (autoritatea) judecătorească. Lansat în doctrina și practica politică în urmă cu câteva secole, principiul separării puterilor în stat afirmă faptul că nicio autoritate publică nu deține exclusivitatea puterii într-un stat, ci împarte puterea (o partajează) cu celelalte autorități legitime abilitate să dețină puterea, care își păstrează independența unele față de altele. Cu toate acestea, cele trei puteri sunt interdependente în exercitarea funcțiilor lor, se controlează reciproc. Principiul asigură respectarea și păstrarea valorilor democratice și a drepturilor și libertăților ființei umane și împiedică abuzul de drept, abuzul de putere, respectiv exercitarea în mod nedrept a puterii de către o autoritate / unele autorități prin depășirea atribuțiilor lor specifice stabilite de lege. Constituția României consfințește existența principiului general al separării și echilibrului puterilor publice în cadrul democrației constituționale din statul român, ca o garanție a funcționării democratice a statului român. Prima dintre cele trei puteri, cea legislativă, reprezentată de Parlamentul României, are sarcina de a adopta legile și se asigură că acestea sunt puse în aplicare în litera și spiritul lor de către Guvern. A doua putere, cea executivă, din care fac parte Guvernul României și Președintele României, pune în aplicare legile adoptate de Parlament și administrează țara. Guvernul se asigură că legile în vigoare nu anulează drepturile și libertățile cetățenilor. A treia putere, cea judecătorească (numită și justiție) este formată din instanțele judecătorești constituite din judecători și asigură respectarea legilor, impune legile în vigoare și sancționează faptele prin care guvernării încalcă drepturile și libertățile cetățenilor.
Obiective	La finalul acestei lecții, elevii vor fi capabili să: 1. identifice puterile într-un stat; 2. explice rolul fiecărei puteri în stat; 3. argumenteze necesitatea separării puterilor în statul român.
Activități	Elevii aplică informații despre puterile în stat pentru a stabili legătura dintre autoritățile statului și putere și discută despre ce înseamnă puterile legislativă, executivă și judecătorească. În perechi, ei argumentează necesitatea separării puterii, folosind informațiile din lecțiile anterioare (Lecția 3 din manual) despre autoritarism și totalitarism. Lucrând în grup, elevii identifică modalități de control și echilibrare a puterii autorităților statului român.

Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Schema „Autoritate și putere”, în manual, pag. 34 - Exercițiile 1, 2 și 3, în manual, pag. 35
Metode	Dialogul, conversația euristică, problematizarea, învățarea prin descoperire.
Descrierea lecției	Activitatea 1: Separarea puterilor în stat (prezentare, rezolvare de exercițiu și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală și individuală) 1. Profesorul prezintă elevilor schema „Autoritate și putere” (în manual, la pagina 34) și le explică modul în care sunt separate puterile în stat, care sunt autoritățile statului român și ce putere exercită fiecare. 2. Apoi cere elevilor să aplice aceste informații, completând în caiete enunțurile lacunare de la exercițiul 1, din manual, pagina 35. 3. Elevii prezintă enunțurile completate. Profesorul se asigură că toți elevii au rezolvat corect cerința și au înțeles cum sunt separate puterile în statul român. În acest scop, adresează următoarele întrebări: • Câte puteri există într-un stat? (Trei.) • Care sunt aceste puteri? (Legislativă, executivă, judecătorească.) • În ce constau aceste puteri? (Puterea legislativă este puterea de a da legi. Puterea executivă este puterea de a pune în aplicare legile. Puterea judecătorească este puterea de a impune legile și de a sancționa încălcarea lor.) • Cum sunt ele separate? (Fiecare putere este deținută de o altă autoritate: puterea legislativă este deținută și exercitată de parlament, puterea executivă – de guvern și puterea judecătorească – de instanțele de judecată/ judecători.) Activitatea 2: Controlul puterii (rezolvare de exerciții și discuție; activitate în perechi și frontală) 1. Profesorul cere elevilor să rezolve Exercițiul 2 din manual de la pagina 35 și să prezinte clasei soluțiile lor. NOTĂ: Indicația dată de a căuta argumente în istoria absolutismului Și totalitarismului (Lecția 3, din manual) îi va orienta pe elevi către răspunsuri precum: împiedicarea abuzurilor, controlul puterii, respectarea legii, respectarea drepturilor. 2. Profesorul va modera discuția despre necesitatea separării puterii (prezentarea argumentelor găsite de elevi) și va sublinia concluzia către care conduc argumentele prezentate: Puterile în stat trebuie separate

	<i>pentru a putea fi controlate; prin separare, ele se pot controla unele pe altele.</i> Activitatea 3: Echilibrarea puterilor (problematizarea; lucru în grup și activitate frontală) 1. Profesorul cere elevilor să se organizeze în echipe de câte patru și să discute despre modul în care este controlată puterea în stat, pornind de la analiza unor cazuri diferite (Exercițiul 3, în manual, pagina 35). 2. Apoi, le cere să prezinte concluziile discuțiilor ajutați de următoarele întrebări: • Cine are putere asupra Parlamentului? Cum îi limitează puterea? <i>(Președintele: poate trimite o lege înapoi la Parlament pentru a fi reexaminată. Guvernul poate propune legi pe care Parlamentul să le discute și aprobe și, dându-și demisia, obligă la organizarea de alegeri noi.)</i> • Cine are putere asupra Guvernului? Cum îi limitează puterea? <i>(Parlamentul: îi dă votul de încredere (aprobă numirea Guvernului), îi poate retrage votul de încredere, îi poate adresa întrebări la care guvernul trebuie să răspundă. Judecătorii pot sancționa membrii Guvernului în cazul în care aceștia încalcă legea.)</i> 3. În timp ce elevii prezintă concluziile discuțiilor din cadrul grupurilor lor, profesorul intervine cu completări și eventuale exemple. Astfel, poate sublinia faptul că o lege trebuie să obțină aprobarea Președintelui (să fie promulgată) și că dacă Președintele nu o aprobă/promulgă, atunci legea va fi reexaminată de parlamentari. Exemplul pe care îl poate oferi este cel al legii privind câinii fără stăpân pe care Președintele a trimis-o spre reexaminare în aprilie 2023 (sursa: https://evz.ro/legea-privind-gestionarea-cainilor-fara-stapan-trimisa-spre-reexaminare-in-parlament.html) . De asemenea, va preciza că și puterea Președintelui este limitată, el putând trimite o singură dată legea spre reexaminare.
FiFixare/ evaluare	Profesorul: - cere elevilor să precizeze tema lecției și principalele probleme abordate (<i>puterile în stat și separarea lor și cum se asigură echilibrul dintre ele</i>); - anunță clasa că în ora următoare vor continua discuția despre puterile în stat analizând autoritățile statului român și atribuțiile lor specifice.

Autoritate și putere

Lecția 6: Statul democratic și principiul separării puterilor.

Autoritățile statului român (ora a doua)

Introducere	În România, autoritățile publice sunt constituite pe principiul separării puterilor statului. Parlamentul, Președintele, Guvernul, Administrația publică centrală și locală, precum și judecătorii constituiți în instanțe judecătorești sunt autorități separate, cu atribuții specifice care le reglementează activitatea.
Obiective	La finalul acestei lecții, elevii vor fi capabili să: 1. identifice principalele autorități ale statului român și atribuțiile lor specifice; 2. explice importanța acestor autorități în societatea românească; 3. justifice necesitatea neutralității judecătorilor și imunității parlamentarilor.
Activități	Vizionând mai multe ilustrații și un material video, elevii identifică sediile principalelor autorități centrale ale statului român și activități specifice pe care acestea le desfășoară. Apoi rezolvă exerciții referitoare la atribuțiile autorităților publice centrale și locale și mandatul lor și discută despre probleme precum neutralitatea judecătorilor și imunitatea parlamentarilor. Lucrând în grup, se documentează despre Parlament și activitatea parlamentarilor și participă la un concurs cu tema „Parlamentul României”.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Ilustrații cu Palatul de Justiție, Palatul Parlamentului, Sediul Guvernului, în manual, pag. 35 și 36; - Exercițiile 3, 5 și 6, în manual, pag. 36 - Exercițiu interactiv, în manual, pag. 35 - Material video/film, în manual, pag. 37 - Constituția României, Art. 61-68
Metode	Conversația, problematizarea, rezolvare de exerciții, concurs
Descrierea lecției	Activitatea 1: Autoritățile statului român și caracteristicile lor (prezentare, rezolvare de exerciții și discuții; activitate frontală și individuală) 1. Profesorul cere elevilor să privească ilustrațiile din manual de la paginile 35 și 36 și precizează că acestea înfățișază sediile unde se află autorități importante ale statului român: Parlamentul, Guvernul și Tribunalul Municipiului București, capitala țării. Întreabă elevii ce știu despre aceste clădiri și oferă informații suplimentare, precum:

	- Palatul Parlamentului este cea mai mare clădire din România și una dintre cele mai mari din lume; se află în București. - Sediul Guvernului cunoscut și sub numele de Palatul Victoriei, construit în perioada interbelică de un arhitect celebru al vremii. - Palatul de Justiție unde se judecă procesele din jurisdicția Tribunalului București și care este una dintre cele mai frumoase clădiri din capitală. - Sunt clădiri impunătoare care sugerează importanța autorităților care își desfășoară activitatea acolo. Opțional: Profesorul poate proiecta și alte clădiri precum Palatul Cotroceni, sediul Președenței României sau cladirea unei prefecturii /primăriei locale. 2. Apoi prezintă elevilor autoritățile statului român (<i>Parlamentul cu Camera Deputaților și Senatul, Guvernul, administrația publică centrală și locală, judecătorii</i>) și explică atribuțiile fiecărei autorități. 3. În continuare, cere elevilor să rezolve Exercițiul interactiv din manualul digital de la pagina 35 și Exercițiul 4 din manual la pagina 37 și să prezinte clasei principalele caracteristici ale autorităților statului român (putere exercitată, constituire, atribuții, mandat). NOTĂ: Profesorul va proiecta pe ecran tablelul de la Exercițiul 4 și îl va completa cu răspunsurile elevilor, asigurându-se că toți elevii au ajuns la răspunsurile corecte (a se vedea Anexa la această lecție). Activitatea 2: Neutralitatea judecătorilor și imunitatea parlamentarilor (problematizare; activitate frontală) 1. Profesorul scrie pe tablă cuvintele <i>neutralitate</i> și <i>imunitate</i> și întreabă clasa care este semnificația lor (<i>să nu fii de partea cuiva și să nu poți fi atins</i>). 2. După ce a stabilit cu clasa sensul celor doi termeni, mai scrie pe tablă și cuvintele <i>judecător</i> și <i>parlamentar</i> și cere elevilor să asocieze aceste cuvinte cu cei doi termeni discutați anterior (<i>judecător – neutralitate și parlamentar – imunitate</i>). 3. Apoi întreabă: • De ce judecătorii trebuie să fie neutri? (<i>Pentru a judeca corect.</i>) • Cum se asigură neutralitatea judecătorilor? (<i>Nu au voie să se înscrie în partide politice.</i>) • Ce s-ar putea întâmpla dacă un judecător ar fi înscris într-un partid politic? (<i>I s-ar putea cere să judece un caz sau altul în funcție de interesele de partid.</i>) • De ce parlamentarii au nevoie de imunitate? (<i>Pentru a nu fi sancționați pentru modul în care votează.</i>)

	4. Profesorul explică elevilor că parlamentarii nu sunt mai presus de lege, dar trebuie să poată decide și acționa fără a fi supuși la presiuni. Dacă prin acțiunile sale, un parlamentar încalcă legea, imunitatea îi poate fi anulată și el va fi judecat și sancționat corespunzător. Activitatea 3: Parlamentul României (concurs; competiție între echipe) 1. Organizați în echipe de câte patru, elevii se documentează în legătură cu Parlamentul României pentru a participa la un concurs cu această temă. Ei caută informații pe Internet și în Constituția României (Articolele 61-68) (Exercițiul 8, în manual, la pagina 37). 2. Apoi formulează câte trei întrebări pe care le vor adresa celorlalți concurenți și, la rândul lor, va răspunde la seturile de trei întrebări ale celorlalte echipe din concurs. Pentru fiecare răspuns corect, echipele obțin câte 1 punct. 3. Câștigă echipa cu punctajul cel mai mare.
Fixare/ evaluare	Profesorul le cere elevilor să prezinte autoritățile administrației publice locale (Exercițiul de evaluare din manual de la pagina 37).

Anexa

	Deputații	Senatorii	Președintele	Primul-ministru	Primarii	Prefecții	Judecătorii
Ce putere exercită	legislativă	legislativă	este șeful statului	executivă	executivă	executivă	judecătorească
Ce face/fac	dezbat și adoptă legi	dezbat și adoptă legi	mediază între puteri	conduce Guvernul	administrează o unitate administrativ-teritorială (comună, oraș sau municipiu)	administrează o unitate administrativ-teritorială (un județ)	judecă diferite cazuri de încălcare a legii
Cum se constituie	prin votul direct al cetățenilor	prin votul direct al cetățenilor	prin votul direct al cetățenilor	este numit de Președinte la propunerea partidului care a câștigat alegerile	prin votul direct al cetățenilor	sunt numiți de Guvern	sunt numiți de Președinte
Durata mandatului	4 ani	4 ani	5 ani	durata este variabilă	4 ani	durata este variabilă	permanent

Lecția 7: Statul de drept

Introducere	Într-un stat de drept, cu regim politic democratic, puterea (conducerea) statală este partajată între trei entități care configurează organizarea activității societății: puterea (autoritatea) legislativă, puterea (autoritatea) executivă și Este un stat constituțional în care guvernării exercită puterea în limitele stabilite prin lege și sunt obligați, prin lege, să respecte drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor. <i>Supremația constituției</i> Constituția se află deasupra tuturor legilor și prevederile ei nu pot fi încălcate de alte legi. Constituția este respectată de toată lumea, atât de cetățeni, cât și de autorități. Autoritățile statului se constituie pe baza prevederilor constituției. <i>Separația și echilibrul puterilor</i> Puterea legislativă este separată de cea executivă și de cea judecătorească. Instanțele de judecată sunt independente. Puterea este împărțită în mod egal. Nicio putere nu le domină pe celelalte. Fiecare putere este exercitată în limitele stabilite de lege. Se evită astfel, abuzul de putere și oprimarea cetățenilor. <i>Controlul puterii</i> Puterile în stat se controlează reciproc; fiecare autoritate publică își exercită puterea proprie conform prevederilor constituției și reacționează dacă alte autorități pretind puteri sau atribuții care îi aparțin. Opoziția reacționează și critică majoritatea atunci când aceasta își depășește atribuțiile și pretinde mai multă putere. Cetățenii pot cere socoteală reprezentanților lor și îi pot schimba la alegeri. Presa poate cere autorităților să răspundă public pentru acțiunile lor. <i>Garantarea drepturilor și libertăților fundamentale</i> Drepturile și libertățile fundamentale sunt garantate prin constituție. Cetățenii au dreptul la protecție egală oferită de lege, fapt care previne folosirea arbitrară a puterii de către guvernanți. <i>Accesul liber la justiție</i> Statul de drept este un stat bazat pe justiție. Cetățenii se pot adresa tribunalelor pentru o judecată dreaptă.
Obiective	La finalul acestei lecții, elevii vor fi capabili să: 1. definească statul de drept; 2. identifice principii care sunt respectate într-un stat de drept; 3. descrie relațiile dintre cetățeni și autorități într-un stat de drept.
Activități	Elevii urmăresc o prezentare despre principiile statului de drept și argumentează ideea după care un stat de drept este un stat democratic.

	Lucrând în perechi și în echipe, ei rezolvă exerciții în care descoperă comportamente corecte și incorecte ale autorităților față de cetățeni și organizează o expoziție de afișe cu tema „Relații între autorități și cetățeni într-un stat de drept”.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Prezentare „Principiile statului de drept”, în manual, pag. 38 - Figura „Puterea în stat”, în manual, pag. 38 - Exercițiile 2, 3, 4 și 5, în manual, pag. 39 - Harta „Statul de drept la nivel mondial”, în manual, pag. 40
Metode	Conversația, problematizarea, învățarea prin descoperire.
Descrierea lecției	Activitatea 1: Principiile statului de drept (prezentare și discuție; activitate frontală) 1. Profesorul prezintă elevilor principiile statului de drept și cere elevilor să privească figura „Puterea în stat” și să încerce să explice ce sugerează aceasta (<i>separarea puterilor, limitarea fiecărei puteri de către celelalte</i>). 2. Apoi, întreabă clasa: • Ce regim politic respectă aceste principii? (Regimul democratic.) Notă: Dacă elevii au dificultăți în a răspunde la această întrebare, profesorul le va acorda doua minute să revadă regimurile politice (Lecția 3, în manual, la paginile 23-25). • Ce fel de stat este statul de drept? (Un stat democratic.) Activitatea 2: Încălări ale principiilor statului de drept (rezolvare de exerciții și discuție; activitate în perechi și frontală) 1. Lucrând în echipe, elevii identifică situații în care principiile statului de drept au fost încălcate și principiile care au fost încălcate în fiecare caz în parte (Exercițiul 4, în manual, la pagina 39). 2. Apoi, prezintă clasei. Pe măsură ce elevii prezintă, profesorul notează pe tablă principiile încălcate și formulează concluzia privind necesitatea respectării atribuțiilor stabilite prin lege de către autoritățile statului; depășirea acestor atribuții poate conduce la abuz de funcție. 3. Elevii identifică, în situații concrete, cine abuzează de putere și cine semnalează abuzurile și cere măsuri de oprire a lor (Exercițiul 5, în manual, la pagina 39). 4. Apoi, studiază harta „Situația statului de drept la nivel mondial” și identifică România drept un stat care ocupă o poziție de mijloc între statele lumii în ceea ce privește respectarea principiilor statului de drept.

	Activitatea 3: Autorități și cetățeni (investigare și turul galeriei; lucru individual și în echipă) 1. Lucrând în echipe, elevii realizează afișe înfățișând comportamente pozitive și negative ale autorităților în raport cu cetățenii (Exercițiul 10, în manual, pagina 41). 2. Apoi, vizionează expoziția de afișe și identifică situații de abuz de putere din partea autorităților. La final, formulează recomandări pentru un comportament corect al celor aflați în funcții publice. 3. Opțional: Elevii iau interviuri persoanelor care au apelat la autorități și identifică: - situații în care cetățenii au nevoie de autorități; - surse de informare referitor la atribuțiile autorităților; - cât de ușor se poate ajunge la diferite autorități; - comportamente ale autorităților; - gradul de satisfacție al cetățenilor. Pe baza acestor informații, ei formulează concluzii privind modul în care autoritățile interacționează cu cetățenii și calitatea serviciilor publice oferite de acestea.
Fixare/evaluare	Profesorul cere elevilor să completeze enunțuri lacunare despre principiile statului de drept și relațiile autorităților cu cetățenii (în manual, la pagina 41)

U2

Raportul cetățeni-autorități în societatea democratică

- ▶ **Lecția 8: Domnia legii și puterea cetățenilor. Elaborarea legilor. Participarea cetățenilor la elaborarea legislației**
- ▶ **Lecția 9: Drepturile și libertățile cetățenești și respectarea legilor. Limitele libertății**
- ▶ **Lecția 10: Justiția ca instituție de apărare și de înfăptuire a dreptății**
- ▶ **Lecția 11: Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice. Implicarea civică**
- ▶ **Lecția 12: Alegerile și votul**
- ▶ **Lecția 13: Societatea civilă și inițiativele cetățenești în comunitățile locale**
- ▶ **Lecția 14: Mass-media și opinia publică**

Lecția 8: Domnia legii și puterea cetățenilor.

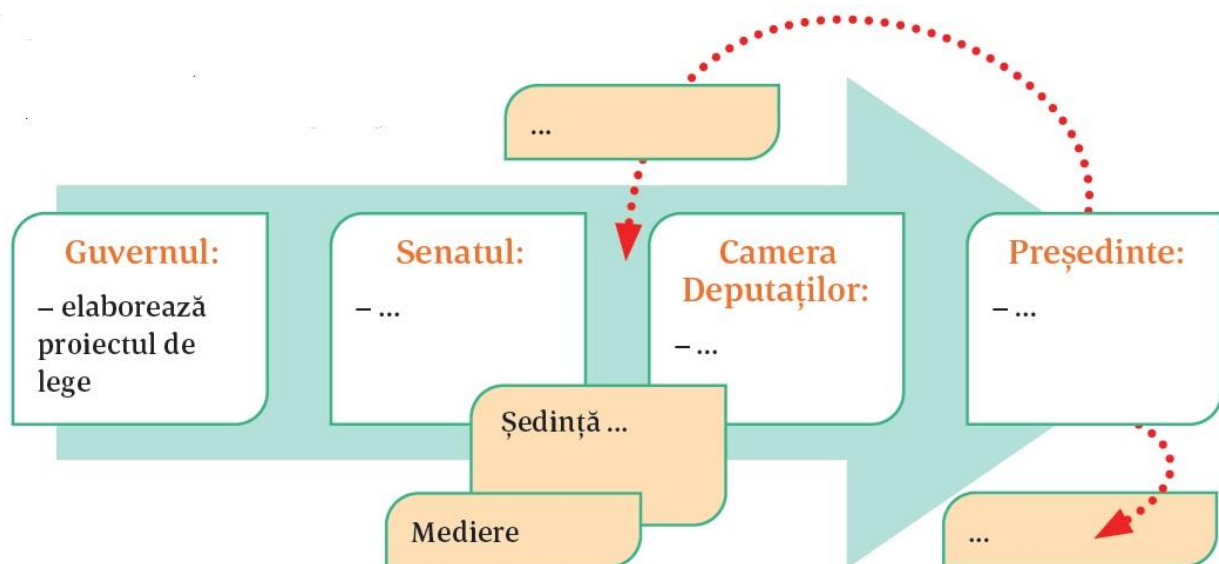
Elaborarea legilor (prima oră)

Introducere	Domnia legii înseamnă <i>respectarea legilor de către toți cetățenii</i>, supunerea în fața legii, nu a persoanelor. Legea stabilește ce îi este permis și ce îi este interzis unui om să facă. Legea îi protejează pe cetățeni de răufăcători și de abuzurile celor puternici; este singura protecție de care dispunem împotriva celor care abuzează de putere. Încălcarea legilor se pedepsește. Legile sunt adoptate de Parlament. Ele sunt propuse de Guvern, de senatori, de deputați sau de cetățeni. Propunerea unei legi se numește <i>inițiativă legislativă</i>. Proiectele de legi sunt înaintate celor două Camere ale Parlamentului, care le <i>dezbate</i> și le <i>adoaptă</i>, fiecare în parte. La dezbateri trebuie să participe majoritatea deputaților și senatorilor. Atunci când cele două Camere au puncte de vedere diferite despre o lege, se propune medierea și, dacă este cazul, dezbaterile problemelor într-o ședință comună. Legile sunt <i>adoptate cu majoritate de voturi</i>. După ce au fost adoptate de Parlament, legile sunt trimise Președintelui țării, spre <i>promulgare</i>, adică spre aprobare, pentru a fi publicate. Președintele poate să nu le accepte și să ceară Parlamentului să le reexamineze. Numai legile în acord cu Constituția sunt promulgate. După ce a fost promulgată, legea <i>intră în vigoare</i>. Din acel moment, ea devine obligatorie și trebuie respectată întocmai; <i>nimănui nu îi este permis să o încalce</i>. Parlamentul adoptă legi: – constituționale (de revizuire a Constituției), organice (de exemplu, referitoare la: sistemul electoral; funcționarea partidelor politice; organizarea unui referendum; starea de asediu; starea de urgență; raporturile de muncă; statutul minorităților etc.) și ordinare (de exemplu, legea privind combaterea violenței în familie, legea adopției, legile care protejează mediul).
Obiective	La finalul acestei lecții, elevii vor fi capabili să: 1. definească domnia legii; 2. argumenteze necesitatea ca autoritățile și cetățenii să respecte legea; 3. enumere etapele procesului legislativ.
Activități	Elevii discută despre domnia legii și condițiile în care se înfăptuiește ea. Lucrând în perechi, ei analizează situații de excepție în care oamenii nu mai respectă regulile/legile și, pornind de la consecințele negative ale unor asemenea situații, argumentează necesitatea ca în societate să existe legi și oamenii să le respecte. În continuare, ei vizionează un film și discută despre procesul de elaborare a legilor și pregătesc și interpretează o scenetă-dezbateri a unei propuneri legislative.

Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Prezentarea „Elaborarea legilor”, în manual, pag. 47 - Exercițiile 1, 2, 3, 4 și 5 în manual, pag. 46-47 - Schema „Etapetele procesului legislativ”, în manual, pag. 47 - Exercițiu interactiv, în manualul digital, pag. 47 - Material video/film, în manualul digital, pag. 47
Metode	Furtuna de idei/brainstorming, problematizarea, studiul de caz, joc de rol/dramatizare.
Descrierea lecției	Activitatea 1: Ce este domnia legii și de ce avem nevoie de legi (furtuna de idei/brainstorming, studiu de caz, problematizare și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală și în perechi) 1. Profesorul notează pe tablă expresia „domnia legii” și cere elevilor să exprime păreri privind semnificația ei. Toate părerile elevilor vor fi notate pe tablă pentru a putea fi valorificate într-o concluzie privind domnia legii drept starea în care legea este respectată de către toată lumea, autorități și cetățeni. <u>Alternativă:</u> Profesorul poate folosi aplicația Mentimeter (https://www.mentimeter.com/). În acest scop, înaintea orei de clasă, va accesa site-ul https://www.mentimeter.com/, își va crea cont pe acest site și va pregăti o „prezentare” cu întrebarea „Ce credeți că înseamnă domnia legii?”. Este de preferat să aleagă varianta de răspuns „cloud” prin care răspunsurile elevilor sunt afișate în culori și mărimi diferite; răspunsul pe care îl dau cel mai mulți elevi va fi afișat mai mare. Pe ecran sunt afișate doar răspunsurile, nu și numele celor care răspund. În clasă, va deschide prezentarea și o va proiecta pe tablă/perete/ecran, astfel încât toți elevii să poată vedea întrebarea și, ulterior, răspunsurile clasei. Va da elevilor codul de acces și le va cere să acceseze și ei site-ul https://www.mentimeter.com/ (de pe telefoane inteligente sau tablete cu conexiune la Internet) și să introducă respectivul cod pentru a putea răspunde la întrebare. Răspunsurile se colectează și sunt afișate instantaneu. 2. Apoi, lucrând în perechi, elevii analizează trei situații în care regulile obișnuite nu sunt respectate și oamenii se comportă ca „în junglă” (Exercițiul 1, în manual la pagina 46), identifică diferite consecințe ale unor asemenea situații (<i>violență, vătămare fizică, distrugere și/sau sustragere de bunuri</i>) și formulează concluzii privind necesitatea legilor și a respectării lor (Exercițiul 2, în manual la pagina 46). 3. În continuare, elevii citesc și comentează trei afirmații despre lege (Exercițiul 3, în manual la pagina 47) și subliniază necesitatea ca legile să fie respectate.

	Activitatea 2: Elaborarea legilor (prezentare, rezolvare de exerciții și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală și individuală) 1. Profesorul întreabă clasa: • Ce autoritate are puterea de a da legi? (<i>Parlamentul.</i>) • Din cine este format Parlamentul? (<i>Din senatori și deputați.</i>) 2. Profesorul proiectează și schema „Etapale procesului legislativ”(în manual la pagina 47 și în anexă) și explică principalele etape ale acestui proces, evidențiind: - rolul Guvernului și cetățenilor de a propune legi; - rolul senatorilor și deputaților de a propune, discuta și adopta legi; - faptul că legile sunt votate în Parlament cu majoritate; - necesitatea medierii între senatori și deputați în cazul în care aceștia adoptă variante diferite ale unei legi; - rolul Președintelui de a promulga legile. 3. Elevii vizionează materialul video/filmul din manual de la pagina 47 și completează schema „Etapale procesului legislativ”, (Exercițiul 4, în manual la pagina 47). Apoi rezolvă exercițiul interactiv din manualul digital, pag. 47. Activitatea 3: Propunerea legislativă (joc de rol/dramatizare; activitate de grup) 1. Lucrând în echipe de câte patru, elevii elaborează o mini-propunere legislativă interpretând un anumit rol: - Elevul 1: Președintele țării; are rol de moderator - Elevul 2: Senator - Elevul 3: Deputat - Elevul 4: Ministru 2. Elevii pregătesc o scenetă-dezbateri a mini-propunerii legislative pe care au elaborat-o și o prezintă colegilor (care au rolul de public/spectatori). 3. La finalul prezentărilor, clasa își exprimă părerile despre necesitatea legilor propuse și conținutul lor; de asemenea, analizează și jocul scenic al echipelor.
Fixare/evaluare	Profesorul cere elevilor să precizeze rolul îl au diferite autorități ale statului în procesul legislativ.

Anexă

Lecția 8: Domnia legii și puterea cetățenilor

Participarea cetățenilor la elaborarea legislației (ora a doua)

Introducere	Cetățenii au drept de inițiativă legislativă, adică pot propune Parlamentului adoptarea unei legi. Condiția pentru ca o propunere legislativă a cetățenilor să fie acceptată este ca aceasta să vină din partea unui grup de cel puțin 100.000 de cetățeni cu drept de vot, reprezentând cel puțin un sfert din județele țării, inclusiv Municipiul București; din fiecare județ, trebuie să fie cel puțin 5.000 de cetățeni care semnează că susțin inițiativa. Cetățenii nu pot propune legi referitoare la problemele fiscale sau la cele internaționale și nici privind amnistia sau grațierea.
Obiective	La finalul acestei lecții, elevii vor fi capabili să: 1. Identifice principalele autorități ale statului român și atribuțiile lor specifice; 2. Explice importanța acestor autorități în societatea românească; 3. Justifice necesitatea neutralității judecătorilor și imunității parlamentarilor.
Activități	Lucrând în echipe de câte patru, elevii realizează „Harta inițiativei legislative” și propun trei sancțiuni pentru a fi introduse în într-o inițiativă legislativă privind bullying-ul.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Harta inițiativei legislative, în manual, pag. 48 - Ilustrații cu scene de bully-ing, în manual, pag. 49; - Exercițiu interactiv, în manual, pag. 49
Metode	Rezolvare de exerciții și joc de rol
Descrierea lecției	Activitatea 1: Harta inițiativei legislative (turul galeriei; activitate de grup) 1. Lucrând în echipe de patru, elevii întocmeasc harta unei inițiative legislative (Exercițiul 7, în manual la pagina 48), parcurgând următorii pași: - Să stabilească locul de unde „pornește” inițiativa legislativă. - Să stabilească județele pe unde „trece” inițiativa legislativă (să îndeplinească și condiția privind numărul de județe necesar). - Să deseneze harta României și să localizeze pe hartă județele implicate în „drumul” inițiativei legislative. - Să marcheze locul de „sosire” a inițiativei – București, Parlamentul României.

	4. Apoi, organizează o galerie cu hărțile realizate și le prezintă colegilor. 5. La finalul activității, profesorul conduce o discuție despre „parcursul” unei inițiative legislative, subliniind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o inițiativă venită de la cetățeni. Opțional: Activitatea 2: Cum sancționăm bully-ing-ul? (joc de rol; activitate de grup) 1. Lucrând în echipe de patru, elevii propun trei sancțiuni pentru fapte de bully-ing, sancțiuni care ar urma să fie incluse într-o inițiativă legislativă. Echipele au roluri diferite: Echipa nr. 1 va reprezenta Consiliul elevilor. Echipa nr. 2 va reprezenta profesorii. Echipa nr. 3 va reprezenta Asociația părinților din școală. Echipa nr. 4 va reprezenta Poliția Siguranța Școlară. 2. După elaborarea propunerilor, fiecare echipă le prezintă clasei și aduc argumente în favoarea lor. Se aleg propunerile clasei. 3. Profesorul conduce o discuție despre procesul de elaborare a propunerilor, adresând următoarele întrebări: • A fost ușor sau greu să elaborați propunerile? (<i>Elevii vor da răspunsuri diferite. Probabil că vor spune că a fost mai greu la început, până le-au venit ideile.</i>) • Cât de mult ați discutat despre ele în echipa voastră? (<i>Au discutat mai mult la început, dar au fost nevoiți să limiteze discuțiile pentru a finaliza sarcina.</i>) • Toți membrii echipei au fost de acord cu propunerile făcute? (<i>În cele din urmă.</i>) • Cum ați ajuns să fiți de acord? (<i>Au argumentat propunerile, au ascultat opiniile diferite, au modificat propunerile, dacă a fost cazul, pentru a ajunge la consens.</i>) Concluzia discuției este că în procesul de elaborarea unei propuneri legislative este nevoie ca toate părerile să fie ascultate și argumentate, iar participanții la grupurile de propuneri să se respecte unii pe alții și să respecte opiniile celorlalți.
Fixare/evaluare	Profesorul le cere elevilor să sintetizeze informațiile pe care le-au dobândit în lecție despre participarea la elaborarea legilor completând un tabel de tipul „Ce știu?”, „Ce vreau să știu?”, „Ce am învățat?”

Lecția 9: Drepturile și libertățile cetățenești și respectarea legii. Limitele libertății

Introducere	Drepturile și libertățile pe care un stat le recunoaște și le garantează cetățenilor săi sunt cunoscute sub numele de drepturi și libertăți cetățenești. Înscrierea lor în Constituție este cea mai puternică garanție pe care statul poate să o dea; nicio măsură inițiată de autorități nu poate să le încalce fără a deveni neconstituțională. Cetățenii români au următoarele drepturi și libertăți fundamentale: • dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (Constituția României, Art. 22); • dreptul de a fi apărați când sunt acuzați în instanță (Constituția României, Art. 24); • dreptul la viață privată și familială (Constituția României, Art. 26, 27, 28); • dreptul la muncă, la grevă și la protecție socială (Constituția României, Art. 41, 42, 43); • dreptul la educație (Constituția României, Art. 32) și la ocrotirea sănătății (Constituția României, Art. 34); • dreptul de proprietate (Constituția României, Art. 44) și la moștenire (Constituția României, Art. 46); • dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de exprimare (Constituția României, Art. 29); • dreptul la libertatea individuală (Constituția României, Art. 23) și la liberă circulație (Constituția României, Art. 25); • dreptul de a alege și de a fi aleși, de asociere și de întrunire (Constituția României, Art. 36, 37, 38, 39, 40); • dreptul de a fi informați (Constituția României, Art. 31). Exercitarea drepturilor este însoțită și de îndatoriri, precum: • îndatorirea de fidelitate față de țară și de apărare a țării (Constituția României, Art. 54, 55); • obligația de a respecta Constituția și legile țării; • obligația de a contribui, prin taxe și impozite, la cheltuielile publice (Constituția României, Art. 56); • îndatorirea de a nu încălca drepturile și libertățile celorlalți (Constituția României, Art. 57).
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. enumere drepturi, libertăți și îndatoriri fundamentale ale cetățenilor; 2. explice și să exemplifice corelația dintre drepturi și îndatoriri; 3. identifice drepturi, libertăți și îndatoriri fundamentale ale cetățenilor; 4. justifice necesitatea respectării drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor;

	5. justifice măsuri de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.
Activități	Elevii urmăresc un material video despre drepturile și libertățile cetățenești, discută despre drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor garantate de Constituție, le compară cu cele din <i>Declarația Universală a Drepturilor Omului</i> și formulează concluzia că, în România, sunt recunoscute toate drepturile omului. Lucrând în echipe, ei studiază cazuri de respectare și încălcare a unor drepturi cetățenești, identificând drepturi respectate și încălcate, precum și măsuri luate pentru a se asigura respectarea drepturilor. Lucrând în perechi, elevii identifică „Drumul banilor” și stabilesc corelația dintre drepturi și îndatoriri și necesitatea îndeplinirii îndatoririlor (fiscale) pentru ca drepturile (la educație sau la sănătate) să le poată fi asigurate cetățenilor.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Lista drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenești fundamentale, în varianta prescurtată disponibilă în manual, pag. 50; - Material video/film, disponibil în manualul digital - Cazul „<i>Elevii și drepturile lor</i>”, în manual, Ex. 2, pag 51 - Aplicația „<i>Drumul banilor</i>”, în manual, Ex. 3, pag 51 -
Metode	Conversația, problematizarea, studiu de caz, învățarea prin descoperire
Descrierea lecției	Activitatea 1: Care sunt drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor (vizionare film, lectură și discuție pe bază de întrebări; activitate individuală și frontală) 1. Profesorul cere elevilor să urmărească materialul video/filmul despre drepturile cetățenești, în manualul digital, pag. 50 și să rețină un argument privind necesitatea de a ne cunoaște drepturile. Apoi, întreabă elevii: • Ce drepturi ați reținut că aveți? (<i>Elevii vor da diferite răspunsuri.</i>) • De ce este important să ne cunoaștem drepturile? (<i>Să știm ce drepturi trebuie să ne fie respectate și ce drepturi trebuie să respectăm altora.</i>) 2. În continuare, profesorul cere elevilor să citească lista drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenești fundamentale și să rețină, fiecare, cel puțin trei drepturi sau libertăți și cel puțin o îndatorire. 3. Apoi adresează următoarele întrebări: • Cine garantează aceste drepturi și libertăți? Cine impune aceste îndatoriri? (<i>Statul.</i>)

	• Cum le garantează? Cum le impune? (<i>Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor sunt înscrise în Constituție.</i>) • Ce exemplu de drept cetățenesc fundamental înscris în Constituție putem da? Unde anume în Constituție îl găsim? (<i>Elevii vor da exemple diferite, menționând articolele din Constituția României care fac referire la acele drepturi.</i>) • Ce exemplu de îndatorire cetățenească fundamentală înscrisă în Constituție putem da? Unde anume în Constituție o găsim? (<i>Elevii vor da exemple diferite, menționând articolele din Constituția României care fac referire la acele îndatoriri.</i>) 4. Profesorul cere elevilor să își amintească de <i>Declarația Universală a Drepturilor Omului</i> (Lecția 2) și să compare lista drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenești fundamentale cu lista drepturilor omului. Apoi adresează următoarele întrebări: • Printre drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor români se găsesc și drepturile omului? (<i>Da.</i>) Ce exemple putem da? (<i>Elevii vor da exemple diferite.</i>) • Sunt recunoscute drepturile omului în România? (<i>Da.</i>) Sunt ele apărate? (<i>Da.</i>) Cum apăra statul român drepturile omului? (<i>Prin garantarea drepturilor și libertăților cetățenești fundamentale înscrise în Constituție.</i>) Activitatea 2: Elevii și drepturile lor (studiu de caz; lucru în echipă) 1. În echipe de câte patru, elevii citesc informațiile prezentate în manual (Ex. 2, pag. 51) despre programele guvernamentale din școli: manuale gratuite distribuite de școli, „Cornul și laptele”, „Mere în școli”, precum și măsurile adoptate împotriva hărțuirii. Apoi, discută despre aceste programe și măsuri, pe baza următoarelor întrebări: • Ce drepturi le sunt respectate/încălcate elevilor în situațiile prezentate? • Cine le respectă drepturile și cum? Cine le încalcă drepturile și cum? • Ce măsuri s-au luat pentru ca drepturile elevilor să fie respectate? 2. Profesorul cere elevilor să prezinte răspunsurile în plen. Pe rând, fiecare echipă va răspunde la câte o întrebare adresată de profesoar. După fiecare răspuns primit, profesorul verifică dacă și celelalte echipe au dat același răspuns și, dacă constată că există și răspunsuri diferite, cere explicații privind modul în care echipa/echipele respective au ajuns la acel răspuns/acele răspunsuri și decide în legătură cu răspunsul corect:

	• Drept respectat: <i>dreptul la educație; elevii primesc sprijin material din partea statului (manuale gratuite, o gustare la școală)</i> • Drept încălcat: <i>dreptul la securitate fizică și psihică datorită hărțuirii (bullying-ului) unor elevi de către alți elevi; bullying-ul este ilegal și se sancționează.</i> 3. Profesorul poate cere elevilor să descrie modalitățile în care sunt aplicate programele guvernamentale „Cornul și laptele” sau „Mere în școli” în școala lor și să dea exemple de hărțuire și acțiuni anti-bullying. De asemenea, le poate cere și să le justifice. Activitatea 3: Drumul banilor (rezolvare de exercițiu/aplicație; lucru în perechi) 1. În perechi, elevii parcurg traseul intitulat „Drumul banilor” (figura „Drumul banilor”, Ex. 3, pag 51: bani colectați la bugetul statului sub formă de taxe și impozite și cheltuiți de la buget pentru educație, sănătate, apărare, administrație, ordine publică, protecție socială. Apoi răspund la trei întrebări: • De unde provin banii prin care statul asigură elevilor manuale școlare gratuite și distribuirea unei gustări la școală? (<i>Din taxele și impozitele.</i>) • Cine plătește taxe și impozite? (<i>Cetățenii au această îndatorire.</i>) • Ce s-ar întâmpla dacă cetățenii nu ar plăti taxe și impozite? (<i>Nu ar mai fi bani pentru sprijinirea elevilor la școală.</i>) 2. Profesorul conduce o discuție despre relația dintre drepturi și îndatoriri, pornind de la concluziile aplicației „Drumul banilor”. - Verifică dacă elevii înțeleg noțiunile de taxe și impozite, bugetul statului și cheltuieli guvernamentale. Dacă este cazul, oferă explicațiile necesare. - Se asigură că elevii știu că taxele și impozitele sunt plătite de populație / persoane titulare de venit și agenții economici. Dă exemple /cere exemple de taxe și impozite plătite de populație. - Adresează cele trei întrebări și cere elevilor să stabilească corelația dintre obligația fiscală și asigurarea dreptului de educație. - Poate repeta ultima întrebare de câte ori crede că este cazul pentru a scoate în evidență faptul că evaziunea fiscală afectează negativ și asigurarea altor drepturi, precum: • dreptul la sănătate (<i>finanțare insuficientă a sistemului sanitar</i>);

	• dreptul la securitate și integritate fizică, dreptul la proprietate, inviolabilitatea domiciliului (<i>finanțare insuficientă a poliției, sistemului judiciar, apărarea țării</i>); • dreptul la un nivel de trai decent (<i>finanțare insuficientă a sistemului de protecție socială</i>) etc.
Fixare/ evaluare	Profesorul: - cere elevilor să precizeze tema lecției și principalele probleme discutate (<i>Drepturile, libertățile și îndatoririle cetățenești fundamentale; garantarea drepturilor și libertăților prin Constituție, corelația dintre drepturi și îndatoriri.</i>); - anunță clasa că discuția despre drepturile, libertățile și îndatoririle cetățenești fundamentale va continua și în ora următoare când vor dezbate probleme legate de apărarea drepturilor și libertăților cetățenești fundamentale de către Avocatul Poporului, precum și despre respectarea legilor și limitele libertății.

Opțional

Lecția 9: Drepturile, libertățile și îndatoririle cetățenești. Respectarea legii și limitele libertății

Introducere	Pentru apărarea drepturilor și libertăților persoanelor în raporturile lor cu autoritățile publice, în România există Avocatul Poporului. Rolul său este statuat prin Constituție. Avocatul Poporului sesizează autorităților cazuri de încălcare a drepturilor cetățenești și le cere să acționeze, conform atribuțiilor lor legale, pentru soluționarea problemelor. Respectarea legii este una dintre îndatoririle cetățenești fundamentale și o condiție fundamentală pentru asigurarea drepturilor și libertăților individuale. Legile sunt menite să apere persoana, bunurile și libertatea fiecărui om. Ele <i>ne protejează de constrângerile</i> la care am putea fi supuși de alte persoane sau de autorități. Dar legile ne impun și interdicții și ne opresc, pe fiecare dintre noi, să încălcăm libertatea altor persoane sau drepturile lor și le asigură și acestora posibilitatea de a acționa liber; legile fac posibilă libertatea tuturor. Să fii liber nu înseamnă să acționezi după bunul plac. Libertatea se exercită în limitele stabilite de lege și cu respectarea drepturilor și libertăților celorlalți. Legile trebuie respectate. Respectăm mai ușor o lege dacă îi înțelegem necesitatea, adică dacă înțelegem motivul pentru care a fost propusă și adoptată, respectiv ce consecințe ar putea avea absența ei. Încălcarea legii se sancționează inclusiv cu privarea de libertate, respectiv cu suspendarea unor drepturi și libertăți. Privarea de libertate, în acest caz, este o pedeapsă și se aplică pe toată durata executării sancțiunii stabilite de instanțele judecătorești.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 2. Identifice cazuri de încălcări ale drepturilor omului soluționate prin intervenția Avocatului Poporului; 3. Justifice necesitatea respectării legii și legătura dintre respectarea legii și asigurarea drepturilor și libertăților cetățenești; 4. Exemplifice și să justifice situații în care se impune limitarea libertății de exprimare și acțiune.
Activități	Jucând jocul „Reporterul și Avocatul Poporului”, elevii aplică informațiile dobândite despre rolul Avocatului Poporului în apărarea drepturilor și libertăților cetățenești și competențele lor de gândire critică și comunicare. Ei discută despre necesitatea respectării legilor pentru asigurarea drepturilor și libertăților individuale și despre ce înseamnă să fii liber. Apoi, citesc prevederile Constituției despre limitele libertății și identifică situații (de urgență) în care securitatea personală are prioritate în fața altor drepturi.

Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Avocatul Poporului, <i>Comunicate de presă</i>, 2020-2022, în manual, Ex. 5 , pag. 52 - Constituția României, Art. 30, în manual, Ex. 7, pag. 53 - Csituații-problemă, în manual, Ex. 8 și 9, pag 53
Metode	Conversația, rezolvare de exerciții, problematizarea, joc de rol
Descrierea lecției	Activitatea 1: Avocatul Poporului (Învățare prin descoperire și joc de rol; lucru în echipă și în perechi) 1. Elevii citesc Articolul 60 din Constituția României pentru a afla ce rol are Avocatul Poporului și cum acționează acesta pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale. 2. În echipe de câte patru, ei discută despre cazuri în care Avocatul Poporului a fost sesizat și solicitat să apere drepturile care le-au fost încălcate unor cetățeni (Comunicate de presă 2020-2022, Avocatul Poporului, în manual Ex. 5/pag. 52). 3. Fiecare echipă alege un caz pe care îl prezintă clasei, așteptând confirmările și/sau completările colegilor. Profesorul confirmă răspunsurile corecte și cere elevilor să își corecteze răspunsurile, dacă este cazul. Activitatea 2: Reporterul și avocatul poporului (Joc de rol și discuție pe bază de întrebări; lucru în perechi și activitate frontală) 1. În perechi, elevii interpretează rolurile de reporter și avocat al poporului, prezentând cazuri în care Avocatul Poporului a acționat pentru apărarea drepturilor fundamentale. 2. Profesorul conduce o discuție în plen despre apărarea drepturilor și libertăților cetățenești fundamentale de către Avocatul Poporului, adresând următoarele întrebări: • Ce exemple de cazuri în care a intervenit Avocatul Poporului putem da? (<i>Elevii vor da exemple diferite, fiecare în funcție de cazul prezentat la interviu sau identificat în comunicatele de presă ale Avocatului Poporului prezentate în manual.</i>) • Cum intervine Avocatul Poporului? (<i>Sesizează autoritățile responsabile de respectarea drepturilor cetățenilor și le cere să rezolve cazul.</i>) Activitatea 3: Respectarea legii și limitele libertății (discuție și rezolvare de exerciții; activitate frontală și individuală)

	1. Profesorul subliniază faptul că drepturile cetățenești pot fi asigurate numai în condițiile respectării legii care, pe de-o parte, sancționează încălcarea drepturilor celorlalți și, pe de altă parte, limitează acțiunile acestora. 2. Apoi, dă exemple de prevederi din Constituție prin care proprietatea și libertatea indivizilor sunt protejate și cere elevilor să indice acțiuni pe care aceste prevederi le interzic (<i>folosirea bunurilor unei persoane fără acordul ei, distrugerea bunurilor celorlalți, sustragerea și vânzarea bunurilor altora etc.</i>). 3. Individual, elevii rezolvă exercițiile 7, 8 și 9 de la pagina 53 din manual. NOTĂ: Elevii își pot alege, fiecare, câte un exercițiu pe care să îl rezolve și să îl prezinte clasei, astfel încât, la finalul activității, problemele ridicate prin aceste exerciții să fie cunoscute tuturor.
Fixare/ evaluare	Profesorul cere elevilor să: 1. rezolve exercițiul interactiv de la pagina 53; 2. redacteze un text de cinci rânduri în care să utilizezi termenii: <i>drept, libertate, lege, îndatorire, școală, educație</i>.

Lecția 10: Justiția ca instituție de apărare și înlăptuire a dreptății. Justiție și dreptate (prima oră)

Introducere	Justiție înseamnă înlăptuirea dreptății prin aplicarea legii. Aceasta presupune descoperirea faptelor prin care se încalcă legea, stabilirea, pe bază de probe, a persoanelor vinovate și tragerea la răspundere a celor vinovați. O lege dreaptă poate fi respectată. Dar dacă legea este nedreaptă, oamenii vor avea motive să o încalce. În această situație, autoritățile vor avea dificultăți în asigurarea respectării legii și, uneori, vor încerca să folosească forța pentru a o impune. Oamenii se supun legilor drepte, dar nu și celor nedrepte, chiar cu riscul de a fi pedepsiți. Împotrivirea nonviolentă față de o lege nedreaptă se numește nesupunere civică.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. definească justiția; 2. descrie modul în care se înlăptuiește justiția; 3. explice relația dintre justiție, lege și dreptate.
Activități	Elevii urmăresc două materiale video despre dreptate și justiție și discută despre ce este drept și nedrept în diferite situații reale și/sau posibile, precum și despre modul în care se înlăptuiește justiția. Ei analizează cazul personajului Jean Valjean din romanul Mizerabilii de Victor Hugo și discută despre sancțiuni drepte și nedrepte, tratamente nedrepte aplicate celor care încalcă legea. Apoi, analizează cazuri de legi nedrepte și discriminare din zilele noastre și diferențiază între situații de nesupunere civică și cele în care legea trebuie respectată deși nu toată lumea înțelege necesitatea ei.
Țimp de lucru	45 de minute
Resurse	- Material video/film „<i>Olimpiada nedreaptă</i>”, Rulo, Episodul 1, disponibil în manualul digital, pag. 54 - Material video/film „<i>Procesul simulat</i>”, disponibil în manualul digital, pag. 54 - Cazul „<i>Jean Valjean</i>”, în manual, Ex. 1, 2 și 3, pag 55 și Ex. 5, în manual, pag. 56 - Cazul <i>Rosa Parks</i>, în manual, Ex. 6, pag. 56
Metode	Conversația, problematizarea, studiu de caz
Descrierea lecției	Activitatea 1: Ce este justiția și cum se înlăptuiește ea (vizionare film și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală)

	1. Profesorul cere elevilor să urmărească materialul video/filmul despre desfășurarea unui proces, în manualul digital, pag. 54 și să rețină cel puțin un aspect legat de aceasta pe care să îl prezinte apoi clasei. 2. După vizionarea filmului, întreabă elevii: • Ce aspecte din desfășurarea unui proces ați reținut că aveți? (<i>Elevii vor da diferite răspunsuri, indicând, cel mai probabil, prezența judecătorului, apărătorului, formularea acuzațiilor, aducerea probelor, procedurile urmate.</i>) • Ce rol are judecătorul? (<i>Conduce ședința de judecată, se asigură că aceasta se desfășoară corect, că acuzatului îi este respectat dreptul la apărare, că procedurile de judecată sunt respectate.</i>) • Ce rol are procurorul? (<i>Formulează acuzația și o susține cu probe.</i>) • Ce rol are avocatul? (<i>Îl apără pe acuzat.</i>) • De are loc desfășoară procesul? Ce motiv a dus la proces? (<i>O persoană a fost nedreptățită de alta. Persoana nedreptățită cere să se înfăptuiască dreptate, iar vinovatul să fie pedepsit.</i>) Activitatea 2: Dreptate și nedreptate la școală (vizionare film și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală) 1. În continuare, profesorul subliniază faptul că procesul prezentat ne arată cum se înfăptuiește justiția și că aceasta este calea prin care se face dreptate în situații de încălcare a legii. El precizează și că nu întotdeauna nedreptățile reprezintă încălcări ale legii; uneori sunt încălcate reguli de bună comportare, de desfășurare a unor jocuri, competiții sau examene. În toate aceste cazuri se comit nedreptăți: nu este drept să câștigi o competiție dacă ai trișat sau să promovezi un examen dacă ai copiat. 2. Profesorul cere elevilor să urmărească al doilea material video (<i>Olimpiada nedreaptă, Rulo, Episodul 1</i>, în manualul digital, pag 54) și să rețină fiecare personajele implicate în actul de nedreptate prezentat. 3. După vizionarea filmului, adresează următoarele întrebări: • Care sunt personajele implicate? (<i>Rulo, organizatorii olimpiadei, ceilalți elevi concurenți, părinții elevilor din Capitală.</i>) • Ce nedreptate este prezentată în film? (<i>Olimpiada nedreaptă.</i>) • În ce a constat nedreptatea? (<i>Favorizarea unor concurenți în dauna celorlalți prin adoptarea unor noi reguli.</i>) • Cine a comis nedreptatea? (<i>Părinții concurenților din Capitală, dar și organizatorii care au cedat presiunilor puse de părinți.</i>)

- Cine a fost nedreptățit? (*Rulo, dar și ceilalți concurenți ale căror șanse să câștige olimpiada s-au redus.*)
- Ce a făcut Rulo? (*A adresat o scrisoare organizatorilor cerându-le să anuleze regula nedreaptă.*)

Activitatea 3: Dreptate și nedreptate în literatură și în viața reală (lectură și discuție pe bază de întrebări; activitate individuală, în perechi și frontală)

1. Profesorul menționează faptul că și literatura a reținut cazuri de nedreptate tocmai pentru a atrage atenția asupra lor și a ne face să reflectăm asupra consecințelor pe care le pot avea. Unul dintre aceste cazuri este cel al lui Jean Valjean, personajul romanului lui Victor Hugo „Mizerabili”.
2. Apoi cere elevilor să citească textul care prezintă cazul lui Jean Valjean (Exercițiul 1, în manual, la pagina 55) și le adresează întrebările care urmează textului:
  - Pedepsa unui hoț este un act de dreptate? Explicați. (*Da. Furtul este o faptă care aduce prejudiciu/afectează negativ o persoană. Asemenea fapte trebuie sancționate.*)
  - Dacă cineva fură o pâine pentru a-și potoli foamea și este pedepsit, se face dreptate? Explicați. (*Furtul trebuie pedepsit. Pedepsirea hoților este un act de dreptate. Dar, nu este drept ca o persoană să fie înfometată și să nu aibă un mijloc de trai. Judecătorul va decide dacă trebuie să se țină cont de faptul că persoana era înfometată și să ia o decizie corectă privind modul de pedepsire.*)
  - Este drept ca o persoană care a furat o pâine să stea 19 ani la închisoare? Explicați. (*Nu. Pedepsa nu este dreaptă. Sancționarea cu închisoarea /privarea de libertate este o pedeapsă foarte aspră și ar trebui aplicată pentru cazuri de încălcare gravă a legii.*)
  - Este drept ca persoanelor care au suferit condamnări penale să li se plătească, la muncă egală, salarii mai mici decât li se plătesc celorlalți angajați? (*Nu. La muncă egală, salariile ar trebui să fie egale. Plata unor salarii mai mici foștilor deținuți este un act de discriminare.*)
3. Profesorul va citi clasei afirmația „Eliberarea nu înseamnă dezrobire. Scapi de ocnă, dar nu de osândă.” (Victor Hugo, Mizerabili, vol. I și în manual, Ex. 2 pagina 55 și va cere elevilor să o comenteze, conducând discuția către concluziile următoare:
  - Justiția și dreptatea nu reprezintă același lucru.
  - Justiția se bazează pe lege. Legea trebuie respectată iar încălcarea ei trebuie sancționată. Este sarcina judecătorului să asigure o judecată corectă și aplicarea unor sancțiuni adecvate.

	- Judecarea corectă a unor fapte presupune și să se țină cont de: • condițiile în care au fost comise (circumstanțele atenuante sau agravante); • gravitatea faptei (efectele asupra victimei); • situația vinovatului (antecedentele penale, situația familială, discernământul la momentul comiterii faptei); • atitudinea sa față de fapta comisă (regrete, remușcări); - Sancțiunea trebuie să fie proporțională cu fapta comisă și să dea posibilitatea îndreptării comportamentului. 3. Profesorul atrage atenția elevilor că uneori legile pot fi nedrepte și le cere să își amintească cazul Annei Frank (Lecția 1, în manual la pagina 14) care a fost victima antisemitismului promovat prin legile nedrepte impuse de naziști în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Aplicarea unor asemenea legi, evident, conduce la acte de nedreptate, la fel care cele care discriminează. Denunțarea lor ca legi nedrepte și acțiunile împotriva lor sunt considerate îndreptățite și reprezintă acte de nesupunere civică.
Fixare/ evaluare	Profesorul: - cere elevilor să rezolve acasă Exercițiul 6 din manual de la pagina 55. Opțional: Profesorul pune la dispoziția elevilor materiale suplimentare despre Rosa Parks, Mahatma Gandhi și alte cazuri de nesupunere civică, recomandându-le să pregătească scurte prezentări (2 minute prezentarea) pentru colegi.

Anexe:

Rosa Parks și legile nedrepte ale segregării rasiale

În S.U.A., în anii 1960, afro-americanii au fost victimele segregării rasiale: locuiau în cartiere „numai ale lor”, erau obligați să învețe în școli separate, li s-a interzis accesul în magazinele și restaurantele folosite de ceilalți, aveau voie să se așeze în autobuze doar pe locurile din spate. Rosa Parks a fost arestată pentru că, obosită fiind după o zi de muncă, s-a așezat în autobuz pe un loc interzis afro-americanilor. Acesta a fost începutul protestelor și manifestațiilor pentru eliminarea segregării și acordarea de drepturi civile afro-americanilor.

(<https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VI-a/Educatie%20sociala/Q09SSU5UIExPR0ITVEID/#p=49>)

Informații suplimentare:

Rosa Parks este cunoscută ca fiind una dintre figurile centrale ale Mișcării pentru Drepturile Civile din Statele Unite. Născută la 4 februarie 1913, în Tuskegee, Alabama, ea a devenit celebră în urma unui incident din 1 decembrie 1955, în Montgomery, Alabama.

La acea dată, Rosa Parks a refuzat să cedeze locul său din autobuz unui pasager alb, așa cum prevedea legea segregării rasiale din Alabama. Refuzul ei a dus la arestarea sa și la o amendă, dar a declanșat și un val de proteste. Acest act de sfidare a reprezentat un moment esențial în lupta pentru drepturile afro-americanilor și a dus la organizarea boicotului autobuzelor din Montgomery.

Boicotul, condus de Dr. Martin Luther King Jr., a durat 381 de zile și a avut un impact semnificativ asupra comunității. În cele din urmă, a dus la o decizie a Curții Supreme a Statelor Unite care a declarat ilegale segregarea rasială în transportul public.

Rosa Parks a continuat să fie activă în mișcarea pentru drepturile civile și a lucrat alături de lideri importanți precum Martin Luther King Jr. După mutarea sa la Detroit, Michigan, în 1957, a lucrat pentru reprezentantul John Conyers. A fost, de asemenea, implicată în diverse organizații și a continuat să vorbească despre drepturile civile și justiția socială până la moartea sa în 2005.

Rosa Parks este adesea numită "mama mișcării pentru drepturile civile" și este văzută ca un simbol al curajului și al luptei împotriva nedreptății rasiale. Actul său de sfidare și determinarea sa au avut un impact profund și de durată asupra societății americane.

(Răspuns la întrebarea „Care este povestea Rosei Parks?” la <https://chatgpt.com/?oai-dm=1>; <https://chatgpt.com/c/46140f00-7181-4a5e-a70d-69abacaec7e1>)

Mahatma Gandhi și nesupunerea civică

1869-948

Avocat indian, Mahatma Gandhi a fost un susținător neînfocat al luptei pentru drepturi civile și independența a țării sale de sub dominația britanică, devenind un simbol al nesupunerii civice. El a îndemnat populația la revoltă pașnică prin refuzul de a colabora cu autoritățile de ocupație: să nu plătească impozite, să boicoteze (să nu cumpere) marfurile englezești, să nu se înroleze în armata britanică; a promovat non-violența. Deși arestat de mai multe ori și obligat să petreacă mai mulți ani în închisoare, nu a renunțat la ideile sale și, după eliberarea Indiei, a continuat să trăiască în spiritul lor: refuzând violența, afirmând-și drepturile și respectându-le pe ale altora; a fost apreciat în întreaga lume.

Printre afirmațiile sale se numără și următoarele:

A învăța că în viață, mai ușor se poate învinge ura cu dragostea, minciuna cu adevărul și violența cu abnegația, ar trebui să fie un element fundamental în educația oricărui copil.

Trăiește ca și cum ai muri mâine și învață ca și cum ai trăi veșnic.

Ochi pentru ochi, și lumea va deveni oarbă.

Fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume.

Lecția 10: Justiția ca instituție de apărare și înlăptuire a dreptății. Delincvența juvenilă (ora a doua)

Introducere	Copiii nu sunt considerați persoane responsabile din punct de vedere juridic (nu pot răspunde pentru încălcarea legilor), deoarece nu au discernământul necesar. Pentru faptele lor răspund părinții. Cu toate acestea și copiii li se cere să respecte legile, iar cei care le încălcă (delincvenții) vor fi sancționați. Măsurile care se iau împotriva copiilor delincvenți sunt măsuri educative, de îndreptare a comportamentului. În anumite situații, se pot adopta chiar măsuri de privare de libertate.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. identifice cazuri de încălcări ale legii comise de către minori; 2. justifice necesitatea respectării legii de către minori; 3. explice necesitatea combaterii delincvenței juvenile.
Activități	Elevii participă la o discuție despre legi drepte și legi nedrepte (verificarea temei de casă). Apoi, vizionează un film despre delincvența juvenilă. Lucrând în grup, ei analizează cazuri de delincvență juvenilă și identifică fapte de încălcarea legii comise de către minori. La final, citește un fragment dintr-un raport despre delincvența juvenilă și evaluează amploarea acestui fenomen la noi în țară.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Exemple de legi, Exercițiul 6, în manual, pag. 56 - Cazuri de delincvență juvenilă, în manual, Ex. 7 și 8, pag 57
Metode	Conversația, rezolvare de exerciții, problematizarea
Descrierea lecției	Activitatea 1: Legi drepte, legi nedrepte (verificarea temei/discuție; activitate frontală) 1. Profesorul cere elevilor să citească diferite exemple de legi și să identifice legile nedrepte care i-au determinat pe oameni să acționeze pentru schimbarea lor (Exercițiul 6, în manual, pag. 56). Ei vor identifica legea segregării rasiale (în SUA, anii 1960) drept o lege nedreaptă și vor da exemple de acțiuni pentru eliminarea ei (ale Rosei Parks, care s-a împotrivit segregării rasiale în mijloacele de transport în comun). 2. Profesorul subliniază faptul că, deși este posibil ca unele legi să fie nedrepte, oamenii trebuie să respecte legile, deoarece nerespectarea lor poate avea consecințe grave asupra conviețuirii sociale. Ori de câte ori

	vor fi adoptate legi nedrepte, se va cere și se va acționa pentru schimbarea lor și, mai devreme sau mai târziu, ele vor fi eliminate. Așa s-a întâmplat cu legile sclaviei, cu legile segregării rasiale, sau cu cele antisemite și așa se va întâmpla ori de câte ori se vor adopta legi nedrepte. Respectarea legii asigură securitatea și libertatea oamenilor. Activitatea 2: Copiii și legea (vizionare de film/material video și discuție; activitate frontală) 1. Profesorul precizează că cerința de a respecta legile se aplică și copiilor. Va menționa și că, în pofida acestui fapt, există copii care încalcă legea. 2. Apoi proiectează filmul despre delinvența juvenilă (în manualul digital, pagina 57) și cere elevilor să îl urmărească atent și să rețină cel puțin o idee prezentată în acest material. După vizionarea filmului, profesorul întreabă: • Ce idei ați reținut din materialul prezentat? (<i>Elevii vor da răspunsuri diferite: unii vor defini delinvența juvenilă, alții vor menționa necesitatea prevenirii sau gravitatea efectelor ei.</i>) 3. În completarea ideilor prezentate în materialul video, profesorul precizează că, deși copiii nu sunt considerați persoane responsabile din punct de vedere juridic (nu pot răspunde pentru încălcarea legilor), cei care încalcă legile (delinvenții) vor fi sancționați. Măsurile care se iau împotriva copiilor delinvenți sunt măsuri educative, de îndreptare a comportamentului. În anumite situații, se pot adopta chiar măsuri de privare de libertate. Activitatea 3: Infrațiunile minorilor (studiu de caz și discuții; lucru în grup) 1. Profesorul cere elevilor să se organizeze în grupuri de câte patru și să discute despre trei cazuri de încălcare a legii de către minori. (Exercițiul 7 din manual de la pagina 57). 2. După prezentarea concluziilor la care au ajuns elevii în cadrul discuțiilor de grup (răspunsurile la întrebările de la finalul exercițiului), profesorul subliniază următoarele: - Uneori, minorii încalcă legea crezând că nu vor fi prinși și nu vor da socoteală pentru faptele lor. Adevărul este că, de fiecare dată, infractorii sunt prinși, infrațiunile sunt dovedite și încălcarea legii este sancționată. - Infrațiunile trebuie prevenite: lucrurile de valoare nu trebuie lăsate nesupravegheate, locuințele trebuie încuiate, obiectele de valoare nu trebuie afișate ostentativ pe stradă, la școală sau în mijloacele de transport în comun. „Paza bună trece primejdia rea.” - Încălcarea legii nu poate fi justificată de intențiile bune ale celor care le comit.

	- Nimeni nu își face singur dreptate; dacă cineva este agresat/tâlhărit/batjocorit/înșelat etc., se va adresa organelor de ordine și justiției pentru a i se face dreptate. 3. Opțional: Profesorul cere elevilor ca, în aceleași grupuri, să își povestească unii altora diferite cazuri de delincvență juvenilă despre care au auzit. Fiecare grup va alege un singur caz pe care să îl prezinte colegilor. 4. Apoi, profesorul cere elevilor să citească fragmentul prezentat la Exercițiul 8 din manual de la pagina 57 să precizeze amploarea delincvenței juvenile la noi în țară și să identifice principalele cauze ale acesteia.
Fixare/ evaluare	Profesorul cere elevilor să redacteze un eseu de cinci rânduri despre respectarea legilor de către copii (Exercițiul de evaluare din manual de la pagina 57).

Lecția 11: Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice. Implicarea civică

Introducere	Constituția României prevede: Art. 31 – Dreptul la informație (1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit și (2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal. Art. 51 – Dreptul de petiționare (1) Cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor. (2) Organizațiile legal constituite au dreptul să adreseze petiții exclusiv în numele colectivelor pe care le reprezintă. (3) Exercițarea dreptului de petiționare este scutită de taxă și (4) Autoritățile publice au obligația să răspundă la petiții în termenele și în condițiile stabilite potrivit legii. Aceste drepturi creează premisele cetățeniei active, ca participare a cetățenilor la rezolvarea problemelor comunității, la luarea deciziilor publice, mai exact, la viața politică, în general.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. definească, inclusiv, prin exemple, cetățenia activă; 2. explice ce este participarea activă; 3. argumenteze responsabilitatea autorităților de a implica cetățenii în procesele de luare a deciziilor publice; 4. identifice modalitățile în care cetățenii se pot implica în luarea deciziei publice.
Activități	Elevii participă la o discuție despre cetățenia activă și modul în care, în zilele noastre, democrația reprezentativă este se împletește cu cea participativă. Lucrând în perechi, elevii exemplifică diferite modalități în care cetățenii se pot implica și pot participa la rezolvarea problemelor comunității. Lucrând în echipe, elevii vor realiza un portret al cetățeanului activ, identificând cât mai multe calități ale acestuia.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Constituția României art. 31 și art. 51; - Text manual, pag. 58.
Metode	Conversația, problematizarea, învățarea prin descoperire

Descrierea lecției	Activitatea 1: Modalități de implicare a cetățenilor la rezolvarea problemelor comunității (lectură și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală și lucru în perechi) 1. Profesorul prezintă elevilor Textul din manual de la pag. 59, Aplicația 2 Lucrați în perechi!, Sursa: ABCivic, Manual de cetățenie activă, https://abcivic.ro/manual-cetatenie-activa/ menționând, pe de o parte că cetățenii trebuie să se implice în adoptarea deciziilor publice și rezolvarea problemelor comunității, să fie activi, sesizând autorităților problemele care trebuie rezolvate și ajutând la rezolvarea acestora, iar pe de altă parte autoritățile publice constituite în urma alegerilor trebuie să permită, să creeze condiții și să încurajeze cetățenii să participe în mod direct la luarea deciziilor de interes public, împreună cu ele. 2. Elevii citesc ce este democrația directă și democrația indirectă din manual și răspund la întrebările: • Ce înseamnă participare directă la conducerea comunității? (<i>Participarea nemijlocită a cetățenilor prin dezbaterile problemelor comunității, propunerea de soluții și acțiuni de punere în practică a soluțiilor.</i>) • Ce înseamnă participare indirectă la conducerea comunității? (<i>Participare prin intermediul unor reprezentanți aleși de cetățeni.</i>) • Ce formă de democrație implică participarea directă? (<i>Democrația participativă.</i>) Dar indirectă? (<i>Democrația reprezentativă.</i>) • Cum se implică oamenii în rezolvarea problemelor din comunitățile lor? (<i>Prin sesizarea unor probleme, inițierea unor acțiuni de conștientizare a problemelor, propunerea de soluții autorităților.</i>) 3. Elevii lucrează în perechi și identifică modalități de implicare a cetățenilor în problemele comunității (Exercițiul 2, în manual la pagina 59): - Întocmesc o listă cu modalități de implicare a cetățenilor. - Discută despre nivelul de implicare al cetățenilor în fiecare modalitate în parte. - Evaluatează modalitățile de implicare a cetățenilor cu note de la 1 la 10 (1 = implicare minimă; participarea nu este activă. 10 = implica maximă; participarea este cu adevărat activă). Activitatea 2: Cetățenia activă (problematizare și învățare prin descoperire; lucru în echipă) 1. Lucrând în echipe de câte patru, elevii întocmesc portretul unui cetățean activ (Exercițiul 4, în manual la pagina 59, identificând acțiuni pe care le desfășoară acesta și ce trebuie să știe, ce trebuie să poată face și ce calități ar trebui să aibă pentru a realiza respectivele acțiuni. În realizarea sarcinii vor folosi exemplul dat în manual.

	2. Apoi, prezintă clasei „portretele” realizate. În timpul prezentării, profesorul notează pe tablă principalele trăsături identificate de elevi și, dacă este cazul, intervine cu completări. 3. În continuare, elevii rezolvă rebusul cu definiții ale trăsăturilor cetățeniei active și descoperă cuvântul cheie al acestora: decizie. Activitatea 3: e-Democrația (vizionare de material video/film, discuție și dezbateri; activitate frontală și de grup) 1. Profesorul explică elevilor că, în prezent, participarea directă a unui număr mare de cetățeni la conducerea societății este <i>favorizată de răspândirea Internetului</i> și prezintă un material video/film și discută despre e-democrație (în manualul digital la pagina 60). 2. Lucrând în echipe de câte patru, elevii își vor prezenta opiniile despre modalitățile de participare a cetățenilor la conducerea comunităților lor prin folosirea Internetului (e-participare). Profesorul precizează următoarele: - Fiecare echipă se va referi la o anumită modalitate de e-participare. Pentru o clasă cu cinci echipe, modalitățile de e-participare evaluate pot fi: • participarea la <i>dezbateri</i> pe platformele de discuții; • <i>mobilizarea</i> pe rețelele de socializare pentru a participa la diferite evenimente sau pentru a susține anumite inițiative; • exprimarea <i>opiniilor</i> prin postări pe bloguri; • adresarea de <i>petiții</i> către autorități prin e-mailuri; • <i>votul electronic</i>, în unele țări. - Vor prezenta toți membrii echipei. Ei vor prezenta pe rând, continuând-și ideile unul altuia. Fiecare elev va putea formula o singură propoziție de forma dacă ... (tema) ..., atunci ..... Activitatea 4: Cetățenii și adoptarea deciziilor (vizionare material video/film, rezolvare de exerciții și studiu de caz; activitate frontală, individuală și în perechi) 1. Elevii vizionează un material video/film și analizează secvențe din derularea procesului de adoptare a unei decizii (Exercițiul 9, în manual la pagina 61). Apoi, notează în caiete etapele procesului de adoptare a unei decizii. 2. Profesorul conduce o discuție despre etapele adoptării unei decizii, cerând elevilor să precizeze etapele identificate. Pe măsură ce elevii prezintă, profesorul notează aceste etape pe tablă și, dacă este cazul, le completează. 3. Apoi, profesorul prezintă cazul „Bugetarea participativă” și cere elevilor să își exprime părerile despre ce cred ei că este deosebit în acest caz, în

	această modalitate de participare a cetățenilor la rezolvarea problemelor comunității (<i>Cetățenii decid cum să fie folosiți banii din bugetul de care dispun autoritățile locale, nu doar propun autorităților probleme pe care să le rezolve.</i>) Opțional: Activitatea 4: Implicarea cetățenilor în luarea deciziilor publice (dezbateri; activitate în perechi și frontală) 1. Lucrând în perechi, elevii identifică avantajele și dezavantajele diferitelor forme de implicare a cetățenilor în luarea deciziilor publice. subiectului de discuție, fiecare timp de 1 minut. Un elev va prezenta un avantaj, iar celălalt, un dezavantaj. Lista cu formele de implicare pe care le dezbate elevii: - Informarea privind activitatea autorităților și problemele în legătură cu care urmează să ia decizii de pe site-urile acestora; autoritățile trebuie să aibă site-uri și să ofere informații despre activitatea lor. - Participarea la întâlniri cu cetățenii; întâlnirile trebuie organizate de autorități. - Consultarea cetățenilor înainte de adoptarea de decizii de către autorități; autoritățile trebuie să solicite cetățenilor păreri și propuneri legate de diferite măsuri). 2. Fiecare pereche prezintă clasei avantajele și dezavantajele identificate. În timpul prezentării, doi elevi numiți de profesor/care se oferă voluntar notează avantajele, respectiv dezavantajele prezentate. 3. Lista va fi citită la finalul activității și afișată.
Fixare/evaluare	Profesorul: - cere elevilor să precizeze tema lecției și principala problemă discutată (cetățenia activă presupune participarea cetățenilor la rezolvarea problemelor comunității, la luarea deciziilor publice, mai exact, la viața politică, în general); - anunță clasa că discuția despre Cetățenia activă va continua și în ora următoare când vor dezbate problematica Democrației digitale

Lecția 12: Alegerile și votul

Introducere	Alegerile reprezintă mecanismul și modalitatea prin care cetățenii decid cui vor încredința puterea politică, respectiv cine sunt cei care îi vor reprezenta în următorii ani și vor exercita puterea în numele lor. Într-un stat democratic, cetățenii au dreptul de a alege și de a fi aleși. Dreptul de a alege presupune faptul că de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv, cetățenii au drept de vot, aspect prevăzut în art. 36 alin. (1) din Constituția României. De asemenea, articolul 36 alin. (2) din Constituția României prevede că „nu au drept de vot debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție, și nici persoanele condamnate, prin hotărâre judecătorească definitivă, la pierderea drepturilor electorale”. Dreptul de a fi ales presupune faptul că cetățenii pot candida pentru funcții publice în cadrul autorităților administrației publice locale, în Camera Deputaților, în Senat, în Parlamentul European și pentru funcția de Președinte al României. Articolul 37, alin. (2) din Constituția României prevede că toți candidații trebuie să îndeplinească anumite condiții: „să fi împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 23 de ani pentru a fi aleși în Camera Deputaților sau în organele administrației publice locale, vârsta de cel puțin 33 de ani pentru a fi aleși în Senat și vârsta de cel puțin 35 de ani pentru a fi aleși în funcția de Președinte al României.” Pe de altă parte, articolul 40, alin. (3) din Constituția României prevede că: „Nu pot face parte din partide politice judecătorii Curții Constituționale, avocații poporului, magistrații, membrii activi ai armatei, poliștii și alte categorii de funcționari publici stabilite prin lege organică” (Constituția României, Articolul 40, alin. (3)).
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. argumenteze importanța alegerilor în statul democratic; 2. explice modul în care cetățenii își exercită dreptul de vot; 3. descrie o campanie electorală și să înțeleagă importanța mass-media în informarea corectă a cetățenilor în legătură cu candidații.
Activități	Elevii participă la o discuție despre alegeri și rolul lor într-un stat democratic, folosind cunoștințele dobândite anterior (Lecția 3 Forme de guvernământ și regimuri politice). Lucrând în perechi și în echipe, ei identifică persoane care îndeplinesc condiții pentru a putea candida pentru diferite funcții publice, respectiv persoane care nu îndeplinesc aceste condiții și întocmesc portretul unui candidat la funcția de primar. După vizionarea unui material video/film (în manualul digital la pagina 65), discută despre campania electorală și desfășurarea alegerilor. În final, organizează o campanie pentru alegerea șefului clasei.
Timp de lucru	45 de minute

Resurse	- <i>Constituția României</i> art. 16 alin. (3) și (4), respectiv art. 37 alin. (2), disponibile în manual, pag. 63; - Material video/film, în manualul digital, pag. 65; - Ilustrații înfățișând activități din secțiile de votare, în manual, pag. 65.
Metode	Conversația, problematizarea, învățarea prin descoperire, proiect
Descrierea lecției	Activitatea 1: Alegerile și dreptul de vot (lectură și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală și lucru în perechi) 1. Profesorul conduce o discuție despre rolul alegerilor într-un stat democratic, amintind elevilor că au mai discutat despre aceste probleme în Lectia 3 „Forme de guvernământ și regimuri politice”. Apoi, prezintă elevilor articolele din <i>Constituția României</i> (Art. 16, 37 și 40), explicând <i>dreptul cetățenilor de a alege și de a fi ales</i> în funcții publice și condițiile în care se poate exercita. 2. Lucrând în perechi, elevii identifică persoane care pot candida și persoane care nu pot candida pentru diferite funcții publice și justifică de ce pot, respectiv de ce nu pot candida acestea. 3. În echipe de câte patru elevi, elevii discută despre calitățile pe care ar trebui să le aibă un candidat la funcția de primar și îl va prezenta clasei. Profesorul notează pe tablă calitățile menționate de elevi și, dacă este cazul, completează lista cu alte calități, precum competența, responsabilitatea, onoarea, corectitudinea, devotamentul etc. Activitatea 2: Campania electorală (problematizare; lucru în grup și activitate frontală) 1. Profesorul cere elevilor să își amintească despre ultimele alegeri care au avut loc și să spună clasei ce își amintesc despre ele. (<i>În anul 2024 au avut loc alegeri locale, pentru Parlamentul European, parlamentare și prezidențiale. Unii elevi își vor aminti afișele electorale, alții emisiunile de radio și/sau TV despre candidați, alții despre mesajele candidaților, ziua alegerilor, informațiile despre prezența la vot, exit pol-urile etc.</i>) 2. Profesorul notează aceste informații pe tablă, grupând-le în două categorii: - Lucruri care se întâmplă înainte de alegeri: afișele electorale, debaterile, prezentarea candidaților, mesajele acestora etc. - Lucruri care se întâmplă în ziua alegerilor: votarea, informații despre prezența la vot, exit-pol-urile etc. 3. Definiște campania electorală drept ansamblul acțiunilor care se desfășoară după anunțarea alegerilor prin care candidații la funcțiile publice se prezintă alegătorilor, cu scopul de a-i convinge să le acorde votul. Precizează faptul că o campanie electorală începe imediat după ce se

	anunță oficial data alegerilor și, dacă e cazul, completează lista elementelor unei campanii electorale (pe tablă, în categoria lucrurilor care se întâmplă înainte de alegeri). 4. Elevii rezolvă Exercițiul 4 din manual de la pagina 65 și argumentează ideea că toată lumea trebuie să respecte dreptul la liberă exprimare al candidaților, să se comporte civilizată și să dea dovadă de toleranță în campania electorală, chiar dacă nu este de acord cu ideile și programele anumitor candidați. Activitatea 3: Votul (vizionare de material video/film, discuții pe bază de întrebări, proiect; activitate frontală și lucru în grup) 1. Elevii vizionează un material video/film despre alegeri și desfășurarea lor (în manualul digital la pagina 65). 2. Profesorul conduce o discuție despre caracteristicile votului și desfășurarea alegerilor din care să reiasă următoarele: - Votul este universal, secret, egal și liber exprimat. - Pentru exprimarea votului de către cetățeni, se organizează secții de votare cu cabine de vot. - În fiecare secție de votare se constituie comisii de votare și se întocmesc liste de alegători. - În ziua alegerilor, la secțiile de votare se aduc buletinele de vot, ștampile cu care se votează și urne de vot sigilate. - După încheierea alegerilor, urnele de deschid și se numără voturile. Se aleg candidații care obțin majoritatea voturilor. Opțional: Proiect: Alegerea șefului clasei (lucru în grup) Lucrând în echipe, elevii organizează alegeri pentru șeful clasei. Etapă 1: Elaborarea regulamentului alegerilor Regulamentul trebuie să conțină prevederi referitoare la: – cine poate alege și cine poate fi ales; – cât durează mandatul șefului clasei (pentru cât timp este ales); – cum se desfășoară alegerile; – cum se stabilesc rezultatele. Regulamentul va fi redactat pe o singură foaie, prin scrierea regulilor de către un reprezentant al fiecărei grupe. Regulamentul va fi afișat în clasă la loc vizibil. Etapă 2: Stabilirea datei alegerilor, desemnarea candidaților și constituirea biroului electoral al clasei

	Biroul electoral ale clasei va înregistra candidaturile și va organiza secția de votare. În plus, va pregăti buletinele de vot și urna. Etapa 3: Campania electorală Candidații își pregătesc materiale de prezentare (pliante, afișe etc.) și fac prezentări despre ce doresc ei să facă în calitate de șef al clasei. Fiecare candidat va avea același timp de prezentare. Etapa 4: Alegerile Pe buletine de vot distribuite de membrii biroului electoral, elevii își exprimă în scris votul. La final, se numără voturile și se comunică rezultatul.
Fixare/ evaluare	Profesorul încheie lecția dând elevilor temă comentarea afirmației „<i>Campaniile electorale au devenit spectacole media; toți candidații vor să apară la televizor</i>” (Exercițiul 5, în manual la pagina 65).

Lecția 13: Societatea civilă și inițiativele cetățenești în comunitățile locale

Introducere	Societatea civilă este alcătuită din <i>asociațiile și organizațiile</i> constituite de cetățeni în vedere participării la rezolvarea unor probleme din societate. Ele se constituie în virtutea dreptului de liberă asociere și sunt <i>organizații nonguvernamentale</i> (ONG-uri) care se definesc în <i>opoziție cu instituțiile statului</i> și oferă un alt mod de rezolvare a problemelor publice. Ele pot fi avea parteneriate cu instituțiile statului, pot contribui cu resurse valoroase la găsirea unor soluții creative și inovatoare la problemele din comunitate. ONG-urile activează în diferite domenii: • <i>economie</i> – asociații ale industriașilor și comercianților, asociații ale consumatorilor; • <i>asistență socială</i> – societăți de Cruce Roșie, asociații filantropice și de caritate; • <i>educație, știință, cultură, sport</i> – asociații ale învățătorilor, societăți ale oamenilor de știință, fundații culturale, asociații sportive; • <i>viața socială și politică</i> – asociații pentru drepturile omului, asociații pentru sprijinirea democrației, grupări feministe etc. Cetățenii pot avea inițiative pentru rezolvarea diferitelor probleme în comunitate: acțiuni și măsuri la nivelul comunităților locale sau pentru modificarea unor legi. Indiferent de situație, cetățenii trebuie să apeleze la autorități și să determine autoritățile să acționeze conform atribuțiilor și responsabilităților lor. Cetățenii pot trimite scrisori autorităților sau pot apela la mass-media pentru a-și face cunoscute inițiativele. O inițiativă valoroasă va fi sprijinită nu numai de presă, ci și de alte organizații, care se vor implica în rezolvarea ei. Exemple de inițiative cetățenești: amenajarea unor locuri de joacă pentru copii, ocrotirea monumentelor istorice, reglementarea circulației în zonele cu pericol de accidente.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. definească societatea civilă; 2. dea exemple de asociații și organizații non-guvernamentale și de activități pe care acestea le desfășoară; 3. dea exemple de modalități prin care cetățenii pot sprijini ONG-urile și de inițiative cetățenești; 4. argumenteze necesitatea unei societăți civile puternice.
Activități	Lucrând în perechi și în echipe, elevii identifică asociații și organizații non-guvernamentale și proiecte derulate de acestea. Ei citesc texte care informează despre modalități prin care cetățenii pot sprijini ONG-urile și întocmesc o listă cu forme de sprijin promovate în mass-media. Intrând în rolul unor „pălării gânditoare”, discută despre importanța ONG-urilor în

	comunitate și necesitatea dezvoltării societății civile. În continuare, elevii citesc un interviu luat unui primar și participă la o discuție despre inițiativele cetățenilor.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- <i>Constituția României</i> art. 16 alin. (3) și (4), respectiv art. 37 alin. (2), disponibile în manual, pag. 63; - Material video/film, în manualul digital, pag. 65; - Ilustrații înfățișând activități din secțiile de votare, în manual, pag. 65.
Metode	Învățarea prin descoperire, studiu de caz, metoda pălăriilor gânditoare
Descrierea lecției	Activitatea 1: Asociații și organizații non-guvernamentale (învățare prin descoperire, turul galeriei și discuție; activitate individuală, frontală și lucru în grup) 1. Profesorul notează pe tablă denumirile câtorva ONG-uri cunoscute, precum „Societatea de Cruce Roșie”, „Asociația pentru protecția consumatorilor” sau „Asociația părinților” și întreabă elevii ce știu despre aceste asociații și societăți. (<i>Elevii vor da diferite răspunsuri. Cel mai probabil vor da exemple de acțiuni desfășurate de acestea despre care au aflat din mass-media.</i>) Profesorul completează aceste răspunsuri, menționând că ele sunt organizații non-guvernamentale constituite de către cetățeni și reprezintă societatea civilă. 2. Apoi, cere elevilor să caute pe Internet informații despre o asociație sau organizație non-guvernamentală pe care să o prezinte elevilor (Exercițiul 1, în manual la pagina 66). 3. Organizați în echipe, elevii își prezintă unii altora ONG-urile despre care au obținut informații (Exercițiul 2, în manual la pagina 66) și realizează afișe despre ONG-uri active la noi în țară și activitatea acestora, afișe pe care le expun în clasă. 4. Lucrând în perechi elevii citesc mai multe texte care oferă informații despre modalitățile în care cetățenii sprijină activitatea ONG-urilor (Exercițiul 4, în manual la pagina 67). Profesorul conduce o discuție pe această temă, cerând exemple și/sau, după caz, oferind informații suplimentare despre: - redirectionarea unui procent din impozitul pe venit; - activități de voluntariat desfășurate de cetățeni; - donații și evenimente de strângere de fonduri. Activitatea 2: Importanța societății civile (metoda pălăriilor gânditoare; lucru în grup și activitate frontală) 1. Organizați în șase echipe, fiecare purtând o pălărie de o anumită culoare (albă, roșie, galbenă, neagră, verde și albastră), numită „pălăria

	gânditoare“, elevii participă la o discuție despre importanța ONG-urilor în comunitate, interpretând rolul specific pălăriei sale (Exercițiul 5, în manual la pagina 68): - Pălăria albă: gândește obiectiv, luând în considerare faptele. Echipa cu pălăria albă oferă informații în legătură cu ONG-uri. - Pălăria roșie: gândește” cu inima, luând în considerare atitudinile, emoțiile și sentimentele. Echipa cu pălăria roșie prezintă atitudinile și sentimentele oamenilor față de ONG-uri. - Pălăria galbenă: gândește pozitiv, luând în considerare beneficiile/avantajele. Echipa cu pălăria galbenă prezintă beneficiile/avantajele existenței ONG-urilor. - Pălăria neagră: gândește negativ, luând în considerare dezavantajele. Echipa cu pălăria neagră prezintă dezavantajele existenței ONG-urilor. - Pălăria verde: gândește creativ, luând în considerare alternative posibile în viitor. Echipa cu pălăria verde prezintă posibilități de colaborare în viitor între ONG-uri și autoritățile statului. - Pălăria albastră: gândește gândește practic, sintetizând și concluzionând. Echipa cu pălăria albastră comentează părerile despre ONG-uri, le sintetizează și formulează concluzii. 2. Profesorul conduce o discuție despre importanța ONG-urilor/ societății civile în comunitate, concluzia fiind că societatea civilă contribuie la rezolvarea problemelor comunității alături de instituțiile statului. Activitatea 3: Inițiativele cetățenești (învățarea prin descoperire; activitate frontală) 1. Elevii citesc un interviu despre inițiativele cetățenilor din comuna Berzasca, județul Caras-Severin (Exercițiul 6, în manual la pagina 69) și identifică diferite inițiative pe care le pot avea cetățenii în comunitățile lor. 2. Profesorul dă exemple de alte inițiative pe care le pot avea cetățenii și cere și elevilor asemenea exemple, subliniind faptul că, pentru punerea în practică a inițiativelor lor, cetățenii trebuie să se adreseze autorităților. Opțional:

	3. Elevii se vor adresa Primăriei pentru a lua un interviu Primarului sau unui reprezentant al Primăriei. Tema interviului va fi: Inițiativele cetățenilor din localitatea noastră.
Fixare/ evaluare	Profesorul încheie lecția cerând elevilor să întocmească un portofoliu despre un ONG ales de ei (Exercițiul de evaluare, în manual la pagina 69).

Lecția 14: Mass-media și opinia publică.

Puterea presei (prima oră)

Introducere	Reprezintă totalitatea mijloacelor de <i>informare și comunicare în masă</i>: Ziarele și revistele eprezintă presa scrisă și sunt cele mai vechi mijloace de informare în masă. Ziarele (numite și cotidiene, jurnale sau gazete) au apariție zilnică, în timp ce revistele sunt periodice, cu apariție săptămânală, lunară, bilunară sau trimestrială. Radioul și televiziunea sunt mijloace de comunicare audio (radioul) și video (televiziunea), cu transmisiune prin cablu sau cu ajutorul releelor de comunicare și prin sateliți. Multimedia și social media sunt mijloace de comunicare prin Internet, de exemplu, canalele video, platformele online, blogurile, rețelele sociale, unde sunt postate informații și opinii sau păreri sub formă de imagini, texte sau mesaje sonore. Mass-media <i>informează</i> populația, <i>relatează</i> evenimente politice, economice, sociale și culturale atât din țară, cât și din alte țări. Oferă <i>știri</i> despre fapte și evenimente. În mass-media apar și <i>opinii</i> despre evenimentele care au avut loc; acestea reprezintă <i>interpretări</i> date faptelor și evenimentelor de către diferite persoane. Opiniile apărute în mass-media ajung la cunoștința unui număr mare de oameni și le pot <i>influența</i> modul de a gândi și de a înțelege lucrurile. Presa este numită și „a patra putere în stat”, pentru că ea poate schimba cursul unor evenimente, poate influența schimbarea unor legi, poate determina autoritățile să se comporte corect. Prin articolele și anchetele de presă publicate, presa semnalează eventualele neglijențe, abuzuri, acte de corupție comise de către autoritățile statului sau nerespectarea legii. Presa este, de asemenea, supranumită „câinele de pază” care <i>veghează asupra democrației</i>. Ideile, părerile, convingerile, atitudinile și așteptările populației despre viața societății, despre instituții, autorități și personalități din viața socială, politică sau culturală reprezintă <i>opinia publică</i>. La formarea ei contribuie în mod hotărâtor mijloacele de comunicare în masă, prin ideile, modelele, atitudinile sau convingerile pe care le aduc în atenția oamenilor.
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. definească mass-media; 2. identifice mijloace de informare în masă; 3. diferențieze între informare și interpretare; 4. explice rolul mass-media în societate.
Activități	Elevii urmăresc un material video/un film și participă la o discuție despre mass-media și specificul diferitelor mijloace de informare în masă din zilele noastre. În grup, ei dezbat ideea de pluralism al mijloacelor de informare în

	masă, își spun povești despre emisiunile și/sau filmele vizionate la TV și participă la o discuție despre funcțiile mass-media și modul în care sunt influențați de aceasta.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Material video/film , disponibil în manualul digital, pag. 70 - Ex. 1, 2, 3, 4 și 5, în manual, pag. 71-72
Metode	Conversația, problematizarea, studiu de caz
Descrierea lecției	Activitatea 1: Ziare, reviste, radio și televiziune (vizionare film, dezbateri și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală și de grup) 1. Profesorul cere elevilor să urmărească materialul video/filmul despre mass-media, în manualul digital, pag. 70 și să rețină cel puțin o idee pentru a o putea prezenta clasei. 2. După vizionarea filmului, elevii prezintă, pe rând, informațiile despre mass-media pe care le-au reținut. Profesorul le notează pe tablă pe măsură ce are loc prezentarea și, după caz, le corectează și completează astfel încât, schematic, elevii să vadă și să rețină: - definiția mass-media (<i>totalitatea mijloacelor de informare în masă</i>); - principalele mijloace de informare în masă (<i>ziare, reviste, radio, televiziune, multimedia/ social media</i>). 3. În grupuri de câte trei, elevii aduc argumente pro și contra pluralismului mijloacelor de informare în masă (Exercițiul 1, în manual la pagina 71): un elev aduce argumente pro, altul argumente contra iar al treilea formulează o concluzie pe care o prezintă clasei. Profesorul intervine cu comentarii și conduce discuția spre ideea că, în condiții de diversitate, crește ca informația să ajungă la un număr mare de oameni, la fel ca și probabilitatea unei informări corecte. Activitatea 2: Informare, interpretare, influențare (lectură, povestire, turul galeriei și discuție pe bază de întrebări; activitate în perechi, în grup și frontală) 1. Profesorul cere elevilor să privească ilustrația din manual de la pagina 71 și să spună ce le sugerează aceasta. <i>Elevii vor spune diferite lucruri, printre care: pluralism, informații de pretutindeni, Internet, canale de televiziune, evenimente în diferite locuri, multimedia etc.</i> 2. Apoi, explică elevilor că funcția principală a mass-mediei este să informeze în legătură cu fapte și evenimente care au loc în societate și că, în acest scop, mass-media oferă știri, adică relatări ale faptelor și evenimentelor produse.

	4. El cere elevilor ca, lucrând în perechi, să analizeze două modalități în care un eveniment poate fi prezentat de către posturile de televiziune și să stabilească diferențele dintre aceste prezentări (Exercițiul 2 din manual de la pagina 71). ((1) relatarea faptelor, (2) interpretarea faptelor; indicii care conduc spre concluzia că faptele sunt interpretate: aprecieri (ne-a pus pe jar, devastator, oameni înspăimântați și neputincioși, au asistat neputincioși, au acționat cu abnegație etc.; motive pentru care presa interpretează faptele: senzaționalul, atragerea cititorilor/audienței etc.) 5. Profesorul explică elevilor că, pe lângă funcția de informare, mass-media mai are și o funcție de influențare a opiniilor, atitudinilor și comportamentelor oamenilor. Apoi întreabă: Ce credeți, ce influențează opiniile, atitudinile și comportamentele noastre, relatările sau interpretările? (Interpretările.) 6. Profesorul cere elevilor ca, lucrând în echipe, să își povestească unii altora o emisiune TV sau un film vizionat la televizor precizând: - despre ce emisiune/fil este vorba; - ce le-a plăcut și ce nu le-a plăcut în emisiunea respectivă/filmul respectiv; - ce au aflat nou din emisiunea respectivă/filmul respectiv. Apoi, realizează afișe (unul de echipă) despre ce urmăresc elevii la televizor și le expun în clasă. Activitatea 3: Presa – a patra putere în stat (problematizare; activitate frontală) 1. Profesorul cere unui elev citească afirmația lui Napoleon după care „patru ziare ostile sunt mai de temut decât o mie de baionete” (Exercițiul 5 din manual la pagina 72) și adresează următoarea: - Ce a vrut să spună Napoleon cu această afirmație? (Presa este „o armă” puternică.) 2. Profesorul completează precizând că presa este considerată a „patra putere în stat”, o autentică putere alături de puterea legislativă, executivă și judecătorească.
Fixare/evaluare	Profesorul încheie lecția precizând că un exemplu despre puterea presei vor găsi în manual la pagina 72, la Exercițiul 4. Cere elevilor să citească acasă exemplul respectiv și, în scris, să explice modul în care presa a influențat opinia publică și puterea pe care a demonstrat că o are.

Lecția 14: Mass-media și opinia publică.

Dreptul la liberă exprimare și libertatea presei (ora a doua)

Introducere	Dreptul la liberă exprimare și libertatea presei sunt garantate de Constituție. Dreptul la liberă exprimare înseamnă că toți cetățenii au dreptul să-și exprime public opiniile, gândurile și credințele; de asemenea, mai înseamnă și absența cenzurii. Libertatea presei este un drept fundamental, protejat prin lege și este strâns legat de libertatea de exprimare. Reprezintă accesul neîngrădit al publicului și al mass-media la informații și se concretizează în strângerea și transmiterea de informații de interes public prin intermediul canalelor de comunicare în masă de către reprezentanții presei. Conform Constituției, publicațiile nu pot fi suprimate, iar autoritățile statului au datoria de a-și face publică activitatea și de a oferi informații presei. Libertatea presei presupune și responsabilitate din partea jurnaliștilor și a instituțiilor media pe care aceștia le reprezintă; ei sunt responsabili pentru informațiile publicate. Jurnaliștii au datoria să relateze corect și în mod obiectiv faptele, mai precis, să respecte adevărul; dacă prezintă o opinie, ei trebuie să menționeze sursa acesteia. În plus, jurnaliștii trebuie să respecte dreptul cetățenilor la viață privată; Libertatea presei se exercită în limitele dreptului la liberă exprimare. Conform Constituției, este interzis ca jurnaliștii să îndemne, prin articolele lor, la agresiune, ură sau discriminare sau să publice obscenități. – știrile false trebuie demascate și combătute;
Obiective	La finalul acestei lecții elevii vor fi capabili să: 1. explice ce înseamnă libertatea presei; 2. justifice de ce este necesar ca presa să fie liberă; 3. identifice cazuri în care libertatea presei este încălcată și care sunt consecințele; 4. explice responsabilitățile jurnaliștilor în asigurarea informării corecte a publicului.
Activități	Elevii participă la o discuție despre presă, a patra putere în stat și identifică diferite situații în care presa a intervenit pentru a schimba realități negative din societate. Ei vizionează un material video/film și discută despre libertatea presei și dreptul la liberă exprimare. Apoi analizează cazuri în care acestea sunt respectate și cazuri în care ele sunt încălcate.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Cazul „Masacrele din Balcani”, după Daily News, 1870/ Exercițiul 4, în manual, pag. 72

	- Cazuri de respectare/ încălcare a libertății presei și a dreptului la liberă exprimare, Exercițiul 5, în manualul digital, pag. 72, Exercițiile 6 și 7, în manual, pag. 73 - Material video/film despre libertatea presei, în manualul digital, pag. 73
Metode	Conversația, rezolvare de exerciții, problematizarea
Descrierea lecției	Activitatea 1: Presa a patra putere în stat (verificarea temei/studiu de caz; activitate frontală) 1. Profesorul cere elevilor să prezinte cazul studiat acasă (Exercițiul 4 din manual al pagina 72) și conduce o discuție despre modul în care presa influențează opinia publică și determină să acționeze în diferite situații. Discuția se desfășoară pe baza următoarelor întrebări: • Ce fapte au fost aduse la cunoștința publicului de către presă? (<i>În 1876, în Bulgaria au fost masacrați peste 10 000 de oameni; de masacre au fost acuzate autoritățile turce care controlau regiunea.</i>) • Cum a reacționat opinia publică? (<i>Oamenii au fost scanalizați și au cerut autorităților din țara lor să intervină.</i>) • Cine a contribuit la formarea unui curent de opinie antiotoman? (<i>Personalități publice, precum renumiții scriitori Charles Dickens, Oscar Wilde sau Victor Hugo.</i>) • Ce consecințe au avut dezvăluirile presei despre masacrele din Balcani? (<i>Sub presiunea opiniei publice, Anglia și-a retras sprijinul promis Turciei, iar în anul următor, Rusia a declarat război Turciei. La finalul războiului, la care a participat și România, Imperiul Otoman s-a destrămat și statele balcanice și-au obținut independența.</i>) <u>Concluzia discuției:</u> Aducând în atenția oamenilor fapte și opinii despre acestea, presa contribuie la formarea unei opinii publice în favoarea sau contra faptelor semnalate și determină autoritățile să intervină cu măsuri și acțiuni adecvate. 2. Elevii citesc și despre alte cazuri în care presa a intervenit pentru schimbarea lor (Exercițiul 6, în manual, pag. 72). Ei vor identifica legea segregării rasiale (în SUA, anii 1960) drept o lege nedreaptă și vor da exemple de acțiuni pentru eliminarea ei (ale Rosei Parks, care s-a împotrivit segregării rasiale în mijloacele de transport în comun). 3. Profesorul subliniază faptul că, deși este posibil ca unele legi să fie nedrepte, oamenii trebuie să respecte legile, deoarece nerespectarea lor poate avea consecințe grave asupra conviețuirii sociale. Ori de câte ori vor fi adoptate legi nedrepte, se va cere și se va acționa pentru schimbarea lor și, mai devreme sau mai târziu, ele vor fi eliminate. Așa s-a întâmplat cu legile sclaviei, cu legile segregării rasiale, sau cu cele

	antisemite și așa se va întâmpla ori de câte ori se vor adopta legi nedrepte. Respectarea legii asigură securitatea și libertatea oamenilor. Activitatea 2: Libertatea presei (vizionare de film/material video și discuție; activitate frontală) 1. Profesorul precizează că presa poate îndeplini rolul de paznic („câine de pază”) al democrației numai dacă este liberă, adică numai dacă jurnaliștilor li se respectă dreptul la liberă exprimare. 2. Apoi, elevii vizionează un material video/film și discută despre dreptul la liberă exprimare. (<i>Este dreptul de a ne exprima public opiniile, gândurile și credințele; mai înseamnă și că nu există cenzură, că nimeni nu poate opri de la publicare anumite opinii doar pentru că acestea nu ar fi pe placul autorităților.</i>) 3. Opțional Discuție despre cenzură în regimurile politice autoritare și totalitare (1) Profesorul precizează faptul că libertatea presei și dreptul la liberă exprimare nu au fost garantate dintotdeauna și că cenzurarea textelor și interdicția de a publica anumite idei și opinii au fost practici frecvente în regimurile autoritare și totalitare. (2) El cere elevilor să își amintească faptul că în țara noastră în anii 1980 exista cenzură, lucru pe care l-au învățat la Lectia 3 „Forme de guvernământ și regimuri politice” (în manual, referirile la controlul informațiilor transmise pe postul național de televiziune, Exercițiul 8 de la pagina 25) și să răspună la întrebarea: • De ce erau controlate informațiile de către autorități? (<i>Pentru că informațiile despre faptele autorităților îi pot determina pe oameni să le ceară socoteală.</i>) (3) Profesorul prezintă diferite exemple de cenzură și atitudini față de aceasta², precum: - Arestarea autorilor care Pe vremea domnitorului Cuza, poetul Orășanu a fost arestat de nenumărate ori pentru că scria versuri împotriva domnitorului. Într-o dimineață, când a trimis la tipografie un manuscris nou, și-a trimis și așternuturile la închisoarea Văcărești. Era sigur că va fi arestat. - Domnitorul Carol (I) era criticat în diferite publicații. Unii politicieni cereau interzicerea lor, în timp ce alții, pecum Ministrul de justiție al țării, Eugen Stătescu, credea că opinia publică trebuie să se pronunțe în legătură cu aceste publicații și că ele nu trebuie interzise de autorități.

² mai multe informații, profesorii găsesc la <https://destepti.ro/carti-cenzurate-de-a-lungul-timpului-in-lume-si-in-romania/>, <https://bjiasi.ro/editura/carte-interzisa-cenzura-in-bibliotecile-romanesti-in-secolul-al-xx-lea-ilie-zanfir/>, accesate pe 04.06.2024

	4. Profesorul precizează că există și alte moduri de încălcare a libertății presei și a dreptului la liberă exprimare și cere elevilor să identifice asemenea moduri rezolvând Exercițiul 7 din manual de la pagina 73. Activitatea 3: Responsabilitatea presei (rezolvare de exerciții și problematizare; activitate individuală și frontală) 1. Profesorul explică faptul că publicul și mass-media au dreptul la informare, adică la acces neîngrădit la informații și că autoritățile statului au datoria de a-și face publică activitatea și de a oferi informații presei. În același timp, va atrage atenția că libertatea presei presupune și responsabilitatea jurnaliștilor și publicațiilor față de informațiile pe care le transmit. Acestea trebuie să exprime adevărul și să respecte viața privată a cetățenilor și imaginea lor publică (să nu calomnieze, să nu ofenseze), precum și respectarea egalității în drepturi (să nu discrimineze, să nu îndemne la ură rasială, religioasă ori de gen sau la violență). 2. Elevii rezolvă Exercițiul interactiv din manualul digital, pagina 72 privind libertatea presei și drepturilor și libertăților cetățenești și identifică situații în care aceste drepturi sunt respectate și situații în care ele sunt încălcate. 3. Apoi citesc un text despre informațiile false („fake news”) și participă la o discuție despre cum ne putem feri de acestea (Exercițiul 6 din manual de la pagina 73).
Fixare/evaluare	Profesorul încheie lecția cerând elevilor să își amintească funcțiile mass-media rezolve și să identifice situații în care sunt îndeplinite aceste funcții (Exercițiul de evaluare din manual de la pagina 73).

U3

Proiect educațional

- ▶ Lecția 15: Alegerea temei unui proiect educațional și elaborarea fișei de proiect
- ▶ Lecția 16: Derularea și evaluarea unui proiect educațional

Lecția 15: Alegerea temei unui proiect educațional și elaborarea fișei de proiect (prima oră)

Introducere	Programa școlară pentru disciplina Educație socială, Anexa nr. 2 la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017, prevede la clasa a VII-a realizarea de proiecte privind probleme ale comunității educaționale/locale. Proiectul educațional are alocat un buget de timp de 25-30% din bugetul total de timp, pe an de studiu. Activitatea fiecărui elev în cadrul echipei de proiect este evaluată și se finalizează prin notarea acestuia. Extrase din programă, pag. 25-26: În elaborarea și derularea proiectului educațional, elevii, sub coordonarea profesorului, vor parcurge următoarele etape: ♣ Alegerea temei ♣ Elaborarea fișei de proiect ♣ Derularea proiectului propus ♣ Evaluarea proiectului propus. Alegerea temei – reprezintă o primă etapă, în cadrul căreia este necesar să fie identificate, în funcție de domeniul vizat, un set de nevoi/probleme, precum și să fie realizată o evaluare a posibilității de a răspunde acestor nevoi/probleme. Etapa este finalizată prin adoptarea unei decizii cu privire la tema proiectului.
Obiective	La finalul acestei lecții elevii vor fi capabili să: 1. identifice probleme pe care le rezolvă un proiect educațional; 2. enumere modalități de identificare de probleme pentru proiectele educaționale; 3. formuleze teme ale unor proiecte educaționale; 4. argumenteze în favoare unei teme de proiect educațional.
Activități	Lucrând în echipe, elevii identifică teme de proiecte educaționale desfășurate la orele de educație socială și exersează modalități de alegere a temei proiectului. Ei participă la un joc de rol în care iau și dau interviuri despre problemele elevilor în școală și analizează opinii privind aspecte pozitive și negative ale chestionarelor. În grup, dezbat teme de proiect și aleg o temă.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Exercițiul 1, 2, 3 și 4, în manual pag. 78-80 - Coli de flip chart, coli A4
Metode	Turul galeriei, jocul de rol, problematizarea, dezbateră

Descrierea lecției	Activitatea 1: Proiectele educaționale: teme și probleme (povestire, turul galeriei și discuție; activitate de grup și frontală) 1. Profesorul întreabă elevii dacă își amintesc despre proiectele educaționale realizate la educație socială în anii anteriori. (<i>Da, au derulat asemenea proiecte și în clasa a V-a, și în clasa a VI-a</i>). Apoi, le cere să se organizeze în grupuri de câte patru și să își spună povești, unii altora, despre proiectele pe care le-au derulat, câte un proiect de elev (Exercițiul 1, în manual la pagina 78). 2. În grupuri de câte patru, elevii își prezintă diferite proiecte educaționale la care au participat. Despre fiecare proiect, ei precizează: – în ce a constat proiectul și ce titlu a avut; – cum a fost aleasă tema proiectului; – ce problemă a rezolvat proiectul; – ce obiective a urmărit; – cum au participat ei la proiect și ce ar fi putut face mai mult; – ce au învățat din proiect. 3. Elevii vor nota pe o coală de flipchart titlurile proiectelor; temele proiectelor și metodele folosite pentru alegerea temelor, vor descrie în una-două propoziții fiecare metodă, subliniind cuvântul-cheie din această descriere și vor expune colile completate în clasă. 4. După vizionarea tuturor colilor expuse, elevii vor formula concluzii privind modul în care pot alege, în grup, temele unor proiecte educaționale pe care vor să le realizeze. Activitatea 2: Documentarea și tema unui proiect educațional (discuții, joc de rol, dezbateri; activitate frontală, lucru în perechi și în echipă) 1. Elevii discută despre modalitățile în care se pot documenta în legătură cu diferite probleme din școală și comunitate în vederea identificării problemei care să fie abordată în proiectul lor educațional (Exercițiul 2 din manual de la pagina 79). (<i>Interviuri, chestionare, discuții în clasă</i>.) 2. În perechi, ei iau și dau interviuri despre problemele elevilor în școală (Exercițiul 3 din manual de la pagina 79): - Un elev joacă rolul persoanei care ia interviul, iar celălalt elev este persoana interviu. - Elevul care ia interviul adresează minimum trei întrebări, solicitând și argumente sau explicații pentru răspunsuri. - Elevul care dă interviul răspunde la toate întrebările și oferă argumente și explicații. - Împreună, la final, formulează o recomandare referitoare la luarea unui interviu. 3. Apoi, citesc două opinii ale unor elevi care au răspuns la un chestionar privind problemele din școală și identifică aspecte pozitive și negative din

	practica aplicării de chestionare (Exercițiul 4 din manual de la pagina 79). <i>(Aspecte pozitive: elevii își pot spune părerile; aspecte negative: prea multe întrebări într-un singur chestionar, prea mult timp consumat)</i> și formulează recomandări referitoare la elaborarea unui chestionar <i>(întrebări cu variante de răspuns, concis și clar formulate, să nu necesite prea mult timp de aplicare/să nu fie prea multe întrebări etc.)</i> 4. Toate recomandările sunt prezentate clasei și notate pe tablă. Activitatea 3: Alegerea temei unui proiect educațional (dezbateri; lucru în echipă și activitate frontală) 1. În grupuri de câte patru, elevii discută despre două probleme posibile teme de proiect: violența în școală în absența profesorilor și bullying-ul. Apoi, aleg una dintre aceste teme. 2. Fiecare grup prezintă clasei decizia luată și o argumentează.
Fixare/evaluare	Profesorul încheie lecția apreciind argumentele elevilor și precizează faptul că, în ora următoare, vor elabora fișa proiectului lor.

Lecția 15: Alegerea temei unui proiect educațional și elaborarea fișei de proiect (ora a doua)

Introducere	Din programa școlară pentru disciplina Educație socială: Elaborarea fișei de proiect – este etapa în care se realizează proiectarea întregii activități. În funcție de tema aleasă, se va realiza fișa proiectului, activitate care este necesar să fie precedată de o documentare/culegere de informații, dar și de o primă prelucrare și organizare a informațiilor legate de problema/tema aleasă. Prin fișa proiectului elevii sunt puși în situația de a răspunde la o serie de întrebări, de genul: - Care sunt cele mai urgente nevoi ale elevilor/persoanelor din școala/clasa/comunitatea mea locală? - Cu ce ne ajută acest proiect, de ce dorim să-l realizăm? - Ce activități am putea realiza împreună, astfel încât să răspundem nevoilor identificate? - Cine va fi responsabil cu organizarea fiecărei activități? - Ce resurse/materiale sunt necesare pentru realizarea activităților? - Cum ne vom da seama dacă proiectul nostru a avut succes? - Cum facem vizibil proiectul nostru?
Obiective	La finalul acestei lecții elevi vor fi capabili să: 1. dea exemple de logo-uri ale unor proiecte educaționale; 2. identifice parteneri ai elevilor în derularea unor proiecte educaționale; 3. justifice beneficiile colaborării cu diferiți parteneri în derularea unui proiect educațional; 4. elaboreze o fișă de proiect simplificată.
Activități	Lucrând în echipă, elevii organizează un concurs pentru alegerea logo-ului proiectului și discută despre posibili parteneri în proiect. Ei vizionează un material video/un film, rezolvă un exercițiu interactiv și elaborează fișa unui proiect educațional.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Material video/film, în manualul digital, la pag. 81 - Exercițiul interactiv, în manualul digital, la pag. 81 - Coli de flip chart, coli A4
Metode	Concurs, vizionare de materiale video/filme, rezolvare de exerciții, conversația

Descrierea lecției	Activitatea 1: Logo-ul proiectului (concurs; activitate de grup și frontală) 1. Lucrând în grup, elevii organizează un concurs pentru alegerea unui logo al proiectului „Combaterea violenței în școala mea” (Exercițiul 6 din manual de la pagina 80). - Elaborează regulamentul concursului. - Stabilesc data concursului. - Aleg juriul. 2. Apoi, realizează diferite logo-uri, le prezintă clasei pentru a fi analizate și evaluate de juriu. 3. La final se alege logo-ul cel mai bun și se acordă premii. Activitatea 2: Partenerii noștri (conversația; lucru în perechi și activitate frontală) 1. În perechi, elevii discută despre posibili parteneri cu care ar putea colabora în derularea diferitelor proiecte (Exercițiul 7 din manual de la pagina 80). 2. Ei dau exemple de parteneri identificați și explică beneficiile pe care le-ar avea dacă ar colabora cu aceștia în diferite proiecte. (<i>poliția locală – exemple de măsuri de combatere a violenței; jurnaliști – exemple concrete de informare corectă; agenți de circulație – resurse informaționale elaborate de poliție; organizații econlogiste – implicarea în acțiuni de ecologizare etc.</i>) 3. Partenerii identificați sunt prezentați clasei și notați pe tablă. Apoi se discută despre beneficiile colaborării cu acești parteneri și despre beneficiile pe care le prezintă parteneriatele, în general. Activitatea 3: Elaborarea fișei de proiect (vizionare de material video/film, rezolvare de exerciții și discuții; lucru în echipă și activitate frontală) 1. Elevii vizionează un material video/film și rezolvă un exercițiu interactiv (în manualul digital la pagina 81) și discută despre necesitatea de a avea o fișă de proiect dinainte întocmită și ce elemente are aceasta. 2. Apoi completează o fișă de proiect (Exercițiul 8 din manual de la pagina 81) și o prezintă clasei. 3. Profesorul intervine și, după caz, completează fișele prezentate, subliniind importanța: - stabilirii activităților/subactivităților unei activități din proiect; - identificării resurselor necesare; - stabilirii responsabililor pentru fiecare activitate/ subactivitate; - identificării partenerilor;

	- stabilirii termenelor de finalizare a fiecărei activități/subactivități.
Fixare/evaluare	Profesorul încheie lecția cerând elevilor să își exprime acordul au dezacordul pentru una din afirmațiile de mai jos referitoare la elaborarea fișei de proiect (Exercițiul 9 din manual de la pagina 81): - Pentru elaborarea fișei de proiect avem nevoie de 2-3 ore. (Da.) - Fișa de proiect este elaborată de șeful echipei și adusă la cunoștința celorlalți. (Nu.) - Fișa de proiect se elaborează lucrând în echipă. (Da.) - Deciziile privind activitățile care urmează a fi desfășurate se iau discutând propunerile membrilor echipei. (Da.) - Dacă șeful de echipă nu este de acord cu o subactivitate propusă, aceasta va fi respinsă. (Nu.)

Lecția 16: Derularea și evaluarea unui proiect educațional

Introducere	Derularea proiectului educațional este etapa în care se realizează activitățile planificate pentru tema aleasă, în acord cu descrierea fișei de proiect. Activitățile desfășurate sunt parte integrantă într-un proces de învățare și se pot desfășura atât în clasă, în ora de curs, cât și în afara acesteia. În timpul orei de curs profesorul va coordona activitățile și subactivitățile proiectate, va modera discuțiile și va facilita accesul la resursele implicate. În afara orelor de curs, elevii au posibilitatea să se documenteze suplimentar și să interacționeze cu diferite categorii de agenți/ parteneri, să viziteze spații/ sedii ale unor autorități, să facă fotografii etc. Proiectul educațional se va concretiza în realizarea unui produs, decis de către elevi, în funcție de specificul temei. Pot fi recomandate elevilor exemple de produse de tipul: expoziții, publicații, minimonografii, materiale video, website-uri, memorii, spectacole, postere etc. Prezentarea produsului realizat se va desfășura în cadrul unei activități distincte, la finalul proiectului, cu valorificarea/ promovarea proiectului în rândul unor categorii de factori interesați (autorități, reprezentanți ai ONG-urilor, mass-media locală, cadre didactice, reprezentanți ai mass-media etc.) Evaluarea proiectului derulat are ca scop să îi pună pe elevi în situația de a compara/ verifica la finalul proiectului, rezultatele la care au ajuns, cu obiectivele și activitățile planificate inițial. Astfel, rolul profesorului în această etapă este de a realiza o analiză asupra modului de desfășurare a procesului, cu referiri explicite la implicarea elevilor, contribuția fiecăruia la realizarea sarcinilor, calitatea și oportunitatea resurselor utilizate, respectarea termenelor ș.a., conform fișei de proiect. Un rol important în evaluarea proiectului educațional îi revine activității de autoevaluare, în care elevii vor fi orientați să reflecteze asupra valorii și succesului produsului realizat, dar și asupra întregii experiențe de învățare la care au participat.
Obiective	La finalul acestei lecții elevii vor fi capabili să: 1. propună un proiect educațional; 2. participe la derularea unui proiect educațional; 3. evalueze un proiect educațional.
Activități	Lucrând individual, în perechi și în grup, elevii identifică activități, subactivități și resurse necesare derulării unui proiect, pe baza exercițiilor din manual. Ei descriu munca în echipă și detaliază contribuțiile lor în cadrul acesteia. În plus, evidențiază dificultățile derulării unui proiect, aspectele pozitive și aspectele negative, precum și beneficiile obținute. Apoi, elevii discută despre diferite moduri prin care să depășească dificultățile și formulează reguli pe care să le respecte în timpul derulării unui proiect.

	La finalul lecției, ei discută despre evaluarea unui proiect educațional și dau exemple de lucruri noi pe care le învață prin participarea la proiect.
Timp de lucru	45 de minute
Resurse	- Exemplu de proiect educațional "Apărători ai drepturilor omului", manual pag. 83; - Informații despre evaluarea proiectului, manual pag. 84-85
Metode	Exercițiul, Conversația, Problematizarea
Descrierea lecției	Activitatea 1: Activități, subactivități și resurse necesare în derularea unui proiect (exerciții, lectură și discuție pe bază de întrebări; activitate frontală și lucru în perechi) - Elevii completează propozițiile din manual de la pagina 82: - Orice activitate din cadrul unui proiect implică utilizarea unor <u>resurse</u> - Printre resursele necesare într-un proiect se numără un calculator, o imprimantă, <u>un telefon și consumabile</u>. - Cu ajutorul telefonului, membrii echipei pot realiza <u>fotografii</u> din timpul desfășurării proiectului. - Activitățile proiectului sunt organizate de <u>elevii clasei</u>. - La realizarea activităților, pot participa diferiți <u>parteneri</u>. - Elevii scriu în caiete tabelul din manual de la pagina 82 și completează cu 3 exemple de subactivități și 3 exemple de resurse. Exemple de subactivități posibile: <i>realizarea de fotografii, promovarea pe rețele de socializare, redactarea textului</i> memoriului. Exemple de resurse: <i>telefon, aplicații digitale, calculator</i>. - Elevii citesc prezentarea din manual de la pagina 83, lucrează și identifică activități și subactivități care pot fi realizate în derularea unui proiect educațional intitulat "Apărători ai drepturilor omului". Exemplu de activitate identificată: <i>realizarea unei expoziții de postere</i> Exemple de subactivități: <i>colectare de date, realizarea posterului ales în echipă</i>. - Profesorul solicită elevilor să discute în perechi despre activitățile pe care ar trebui să le realizeze o echipă care realizează un <i>film despre respectarea drepturilor copiilor în școală</i>. Exemplele propuse de elevi compun lista la nivelul clasei; profesorul desemnează un elev care să redacteze lista, moderează exemplele și organizarea succesiunii acestora. - Profesorul cere fiecărui elev să descrie succint <i>munca unei echipe</i> de proiect să își aleagă un rol pe care ar dori să îl îndeplinească într-o

	echipă. Elevii pot realiza sarcina cu referire la activitatea propusă anterior sau pot alege un alt exemplu de proiect. - Elevii lucrează individual și realizează o <i>invitație de participare</i> la realizarea unui proiect adresată conducerii școlii. Invitația poate fi realizată în format letric sau electronic, poate ilustra unul dintre proiectele la care s-a făcut referire anterior în lecție sau poate ilustra un alt proiect. Profesorul cere elevilor să fotografieze/ posteze pe grupul clasei invitațiile realizate, astfel încât să poată fi vizualizate de către toți elevii. Se fac observații și aprecieri asupra produselor realizate. Activitatea 2: Probleme și soluții în derularea unui proiect (lectură și discuție, învățare prin descoperire; activitate în perechi) 1. Elevii citesc textul din manual de la pagina 84, în care este exprimată opinia uni elev căruia participarea la derularea unui proiect educațional i se pare un lucru dificil . 2. Elevii discută cu colegul de bancă despre problemele prezentate în text, identifică aspecte negative, aspecte pozitive, beneficii implicate și decid dacă aflându-se într-o asemenea situație, derulează sau nu proiectul. Profesorul sugerează ca discuțiile elevilor să aibă în vedere un proiect la care au participat anterior. Elevii vor completa în caiete, după modelul dat în manual, probleme și aspecte sesizate. 3. Profesorul propune elevilor ca soluție pentru diminuarea sau preîntâmpinarea problemelor care pot apărea în derularea unui proiect, alcătuirea unei <i>liste de reguli</i>, pe care elevii să o respecte în derularea proiectului. 4. Elevii discută în perechi, alcătuiesc lista, o prezintă colegilor și o completează. În final se decide asupra listei finale a clasei care va fi tehnoredactată și afișată la panoul clasei. Activitatea 3: Evaluarea proiectului (lectură, discuție și exemplificare; activitate frontală) 1. Profesorul prezintă și explică elevilor în ce constă evaluarea unui proiect educațional, justificând necesitatea evaluării proiectului și modalitățile concrete de realizare. 2. Pe baza informațiilor despre evaluarea proiectului, manual pag. 84-85, elevii exprimă opinii despre criteriile pe care trebuie să le îndeplinească un proiect pentru a fi apreciat pozitiv. Elevii pot ilustra opiniile, cu exemple de realizare a unor proiecte anterior derulate. 3. Profesorul cere elevilor să își exprime opinia despre beneficiile pe care le poate aduce pentru un elev participarea acestuia la derularea unui proiect educațional. Elevii prezintă exemple de lucruri noi pe care le-au învățat prin participarea la proiecte.

	4. Profesorul conduce o discuție finală despre activitatea de autoevaluare, în care elevii vor fi orientați să reflecteze asupra întregii experiențe de învățare pe care ei o pot dobândi prin participarea într-un proiect.
Fixare/ evaluare	Profesorul: - cere elevilor să completeze în caiete tabelul (<i>știu-vreau să știu-am învățat</i>) din manual, pagina 85, cu informații referitoare la derularea proiectelor educaționale - anunță clasa că discuția despre derularea unui proiect educațional va continua și în orele următoare când vor derula un proiect educațional cu tema <i>Proiect Cetățeanul</i>; elevilor li se spune că în cadrul proiectului vor identifica o problemă a comunității locale ce presupune o politică publică și că vor propune o soluție pentru rezolvarea acesteia.

Lecția 16: Derularea și evaluarea unui proiect educațional.

Proiect CETĂȚEANUL

Introducere	Proiectul <i>Cetățeanul</i> – https://cetateanul.intercultural.ro Proiectul <i>Cetățeanul</i> este o metodă interactivă de învățare bazată pe proiect dezvoltată în SUA de către Center for Civic Education (www.civiced.org) și adaptată în România de către Institutul Intercultural Timișoara (www.intercultural.ro), organizație membră a Rețelei Internaționale CIVITAS, coordonată de Center for Civic Education. Pe parcursul mai multor ore/ săptămâni elevii vor desfășura cu clasa activități care îi vor ajuta să înțeleagă cum funcționează autoritățile publice, cum se iau deciziile de către autorități și cum pot fi influențate acestea de către cetățeni, într-o societate democratică. Elevii vor putea să își exercite dreptul la exprimarea opiniei cu privire la o problemă existentă în comunitate și dreptul de participare la luarea deciziilor, propunând o modalitate prin care aceasta poate fi rezolvată. Pe întreg procesul pot fi utilizate resursele puse la dispoziție de Institutul Intercultural Timișoara, <i>Ghidul pentru elevi</i>, <i>Ghidul pentru profesori</i> și platforma pentru elevi https://cetateanul.intercultural.ro și platforma pentru profesori www.prof.cetateanul.intercultural.ro, <i>Ghidul pentru elevi</i> cuprinde informații detaliate despre activitățile care trebuie realizate la clasă și despre temele pe care aceștia le au de făcut. În <i>platforma pentru elevi</i> ei vor putea crea un spațiu de lucru pentru proiectul clasei în care să înregistreze informațiile specifice etapelor parcurse, astfel încât acestea vor fi vizibile public. Totodată, utilizând această platformă, școala va avea un acord de parteneriat încheiat cu Institutul Intercultural Timișoara.
Obiective	La finalul acestei lecții elevii vor fi capabili să: 1. să propună un proiect educațional pe tema unei probleme identificate în comunitate; 2. să participe la derularea proiectului în toate etapele acestuia; 3. să evalueze proiectul educațional derulat; 4. să reflecteze asupra experienței dobândite pe parcursul derulării proiectului.
Activități (Etapete metodei)	Proiectul <i>Cetățeanul</i> reprezintă o metodologie în 8 pași, care îi pune pe elevi în situația de a identifica o problemă a comunității locale ce presupune o politică publică, de a propune soluții pentru rezolvarea problemei, precum și de a interacționa cu instituții publice locale și cu reprezentanți ai acestora, cu funcționari publici sau aleși locali, precum și cu alte structuri publice ale societății civile din comunitate lor; elevii pot dobândi astfel, cunoștințe, abilități și atitudini deosebit de utile pentru a deveni cetățeni active și responsabili. În Pasul 1 - Identificarea problemelor din comunitate, elevii învață despre dreptul cetățenilor de a-și exprima opinia cu privire la problemele comunității lor

	și despre cum se identifică o problemă importantă a comunității. Astfel, ei vor înțelege că pot să se implice în rezolvarea unei probleme venind cu soluții de rezolvare și că pot influența autoritățile publice să ia decizii pe baza propunerilor formulate. În Pasul 2 - Selectarea unei probleme, elevii învață despre cum cetățenii pot participa la stabilirea priorităților în rezolvarea problemelor din comunitatea lor și despre exercitarea dreptului la vot în implementarea unei politici publice; astfel elevii vor că alegerile cetățenilor trebuie să se facă în cunoștință de cauză, atunci când sunt luate decizii care îi afectează pe majoritatea. În Pasul 3 - Culegerea de informații publice despre problemă, elevii aplică dreptul cetățenilor de a se informa despre problemele comunității din care fac parte, învață să își argumenteze, pe baza documentării, soluțiile la problemele semnalate și înțeleg obligația de a reflecta asupra mesajelor transmise în mass-media/ internet, pentru o informare corectă. În Pasul 4 - Elaborarea unei măsuri de rezolvare a problemei, elevii învață despre cum cetățenii pot propune autorităților o politică publică pentru rezolvarea unei probleme importante a comunității lor și despre dreptul cetățenilor de a iniția proiecte de acte normative și de a participa la adoptarea acestora, exprimându-și opiniile în dezbaterile publice. În Pasul 5 - Elaborarea unui plan de acțiune, elevii află despre legitimitatea cetățenilor de a acționa în soluționarea unor probleme ale comunității lor, chiar dacă nu sunt specialiști în domeniu; învață despre cum pot influența cetățenii autoritățile publice să adopte politici propuse de ei și despre cum pot colabora cu diferiți actori sociali pentru a convinge o autoritate să implementeze un proiect. În Pasul 6 - Întocmirea portofoliului proiectului, elevii vor organiza informațiile rezultate din cercetarea clasei - documente, texte redactate, desene, fotografii, articole din presă, lista surselor de informare, în două secțiuni de portofoliu: 1. secțiunea de documentare – materialele rezultate din activitățile proiectului incluse într-un dosar și 2. secțiunea de prezentare – informații sintetice prezentate în patru părți. Ambele secțiuni pot fi realizate în formă fizică sau electronică, în funcție de posibilități. În Pasul 7 - Prezentarea portofoliului, elevii vor învăța despre planificarea și desfășurarea unui eveniment, împreună cu clasa. Astfel vor organiza evenimentul de prezentare a proiectului la nivelul școlii, la care vor invita și reprezentanți ai autorităților publice, profesori din școală și reprezentanți ai mass-media. La activitate vor participa toți elevii clasei și vor îndeplini rolurile pe care le aleg și care se potrivesc. În Pasul 8 - Evaluarea, elevii reflectează asupra experiențelor dobândite pe parcursul desfășurării proiectului și apreciază contribuția acestora la propria lor învățare, stabilind legături între etapele parcurse pe temele studiate.

Timp de lucru	Între 8 și 12 ore de curs
Resurse	- <i>Ghidul pentru elevi și Ghidul pentru profesori</i>, disponibile platforma www.prof.cetățeanul.intercultural.ro - Platforma pentru elevi https://cetățeanul.intercultural.ro - Declarația Universală a Drepturilor Omului, în varianta prescurtată disponibilă în manual, pag. 16; - Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, actualizată în 2016; - Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată în 2013; - Ordonanța nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor; - Constituția României, Titlul II; - Surse de documentare on line specifice derulării proiectului; - Instrumente/ aplicații digitale; -
Metode	Conversația, problematizarea, învățarea prin descoperire, expunerea
Descrierea lecției	Activitatea 1/ Pasul 1- Identificarea problemelor din comunitate (Problematizare; lucru în grup) 1. Elevii identifică o problemă pe care ei cred că o are comunitatea lor. Profesorul le recomandă elevilor ca în realizarea sarcinii să consulte exemplele de probleme din manual la pagina 87, să își amintească diferite discuții din familiile lor, unele informații transmise în mass-media locală și să se documenteze pe Internet. 2. Fiecare grup va descrie problema identificată, răspunzând următoarelor întrebări: • Cât de mare este problema? Câți oameni sunt afectați de această problemă? • Care sunt autoritățile competente în rezolvarea problemei? • Cine ar fi interesați de rezolvarea problemei (persoane, grupuri, organizații)? De ce? • Ce legi se aplică în cazul problemei identificate? • Ce cred oamenii din comunitate despre modul în care autoritățile se ocupă de problemă? 3. Elevii vor argumenta despre importanța problemei și vor evidenția autoritățile responsabile de rezolvarea acesteia. 4. La finalul activității clasa va avea o listă cu problemele identificate în fiecare grup. Activitatea 2/ Pasul 2 - Selectarea unei probleme care va fi semnalată autorităților

(Conversație și problematizare; lucru în grup)

1. Elevii selectează din lista de probleme identificată de clasă la Pasul 1 al proiectului, trei dintre cele mai importante pentru comunitatea din care fac parte.
2. Profesorul cere elevilor să analizeze în grup fiecare problemă selectată și să argumenteze alegerea, luând în considerare gradul de răspândire, numărul persoanelor afectate și consecințele viitoare ale nerezolvării acesteia.
3. Elevii analizează modul în care cele trei probleme identificate îndeplinesc criteriile de analiză menționate mai sus, răspunzând cu DA sau NU la următoarele întrebări:
  - Poate fi soluționată problema printr-o măsură luată de autorități?
  - Este importantă problema pentru comunitatea?
  - Admite problema mai multe posibilități de soluționare?
  - Este posibilă obținerea informațiilor despre această problemă?
  - Soluția propusă poate fi pusă în practică?
4. Pentru a ierarhiza mai ușor problemele, profesorul cere elevilor să înregistreze în caiete răspunsurile la întrebări, sub forma tabelului de mai jos:

Problema	Intrebarea 1	Intrebarea 2	Intrebarea 3	Intrebarea 4	Intrebarea 5	Ierarhie
Problema 1						
Problema 2						
Problema 3						

Astfel, elevii vor putea lua o decizie a grupului, evidențind care alternativă corespunde în cea mai mare parte scopurilor urmărite și totodată ce se câștigă și ce se pierde în fiecare caz în parte.

5. La finalul prezentării opțiunii fiecărui grup, profesorul va propune o procedură de vot agreată în clasă (vot deschis sau vot secret), în urma căreia elevii vor alege problema care va fi studiată prin proiectul clasei.

Notă: În situația înscrierii proiectului în platforma

www.cetateanul.intercultural.ro profesorul va îndruma elevii să introducă în spațiul virtual al proiectului problema selectată de clasă.

Activitatea 3/ Pasul 3 - Culegerea de informații publice despre problemă

(Învățare prin descoperire; lucru în grup)

1. Profesorul dă exemple de surse și modalități de documentare (pagini de internet ale autorităților implicate în problemă, documente administrative emise de către

autorități, solicitări către autoritățile publice, articole prezentate în mass-media, sondaje de opinie, interviuri cu persoane interesate etc) și atrage atenția asupra validității surselor.

2. Elevii culeg informații despre problema votată de clasa, în vederea identificării unor posibile soluții. Pentru organizarea informațiilor obținute, elevii vor înregistra răspunsuri la următoarele întrebări:
  - Cât de importantă este problema?
  - Care sunt cauzele acestei probleme?
  - Ce instituții sunt în măsură să rezolve problema?
  - Ce fac aceste instituții, în prezent, pentru rezolvarea problemei?
  - De ce problema nu a fost rezolvată până în prezent?
  - Există puncte de vedere diferite în comunitate despre cum se rezolvă problema?
  - Există persoane și instituții care se interesează de problema?
  - Problema este prezentă și în alte localități din țară sau în alte țări?
3. Profesorul îndrumă elevii să verifice dacă informațiile pe care le-au obținut sunt corecte, să stabilească dacă sursele din care s-au documentat sunt de încredere și dacă au obținut aceeași informație din mai multe surse.

Notă: În situația înscrierii proiectului în platforma www.cetateanul.intercultural.ro profesorul va îndruma elevii să introducă pe în spațiul virtual al proiectului informațiile identificate despre problema selectată de clasă..

Activitatea 4/ Pasul 4 – Propunerea unei măsuri de rezolvare a problemei (Problematizare; lucru în grup):

1. Profesorul încurajează elevii să propună cât mai multe soluții la problema ce urmează a fi semnalată autorităților, pe care le va nota pe tablă. Cu acordul marorității elevilor vor fi selecta trei soluții din cele înregistrate și propuse pentru a fi luate în considerare în proiectul clasei.
2. Discutând în grup elevii vor identifica avantajele și dezavantajele celor trei soluții, după care va fi votată soluția clasei. Sarcinile de lucru pentru cele șase grupe vor fi repartizate conform matricei de mai jos:

	Avantaje	Dezavantaje
Soluția 1	Grupa 1	Grupa 2
Soluția 2	Grupa 3	Grupa 4
Soluția 3	Grupa 5	Grupa 6

3. Fiecare grup va prezenta rezultatele analizei, după care, urmând o procedură agreată de clasă (vot deschis sau vot secret) elevii vor vota una dintre cele trei

	soluții. Soluția votată va reprezenta propunerea clasei ca măsură de a rezolva problema. - Elevii vor continua discuțiile pe grupe și se vor documenta pentru a identifica instituția/ instituțiile care ar putea pune în practică propunerea clasei. Profesorul recomandă elevilor să consulte site-urile autorităților responsabile de soluționarea problemei, să identifice atribuții ale acestora, normele după care funcționează, precum și acțiuni întreprinse de către acestea. - Profesorul le propune elevilor să discute în grup și să verifice dacă soluția adoptată de clasă este constituțională. Elevii vor avea în vedere dacă măsura propusă de clasă pentru rezolvarea problemei respectă următoarele drepturi: dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și exprimare, dreptul la viață și integritate fizică, dreptul la viața privată, dreptul la proprietate, dreptul la tratament egal. - Elevii vor redacta un text sintetic în care vor argumenta constituționalitatea soluției avansate, justificând respectarea drepturilor menționate. Notă: În situația înscrierii proiectului în platforma www.cetateanul.intercultural.ro profesorul va îndruma elevii să introducă pe în spațiul virtual al proiectului o scurtă descriere a politicii publice propusă de clasă.
	Activitatea 5/ Pasul 5 – Elaborarea unui plan de acțiune (Problematizare; lucru în grup) - Elevii discută în grupuri despre acțiunile pe care le-ar putea desfășura pentru a determina autoritățile să adopte măsura propusă și să o pună în practică. Profesorul cere elevilor să identifice cel puțin trei acțiuni, să analizeze avantajele și dezavantajele acestora și să pregătească argumente pentru a convinge clasa să le includă în planul de acțiune. Rezultatul discuțiilor în grup se prezintă în plen după care se votează acțiunile ce vor fi incluse în planul de măsuri al proiectului. - Pentru fiecare dintre acțiunile incluse în plan elevii identifică persoane, instituții, grupuri și organizații, care i-ar putea susține în promovarea și implementarea politicii propuse prin proiectul clasei. Profesorul le va da exemple de actori sociali pe care i-ar putea identifica în comunitate: aleși locali/ județeni/ naționali, specialiști în diferite domenii (știință, educație, cultură, sport etc.), jurnaliști, instituții publice, organizații nonguvernamentale, grupuri de interes (sindicate, grupuri religioase etc), agenți economici. - La nivelul clasei elevii realizează o listă comună de susținători și stabilesc responsabilități și modalități concrete în comunicarea și colaborarea cu aceștia, detaliind rolul fiecăruia în realizarea planului. - Elevii redactează o <i>scrisoare oficială</i> către instituția responsabilă cu implementarea măsurii propuse de clasă (politicii publice) în care vor argumenta importanța problemei și necesitatea adoptării de către autoritate a unor măsuri de rezolvare. Vor descrie în scrisoare alternativele analizate de

	către clasă și varianta pentru care au optat, prezentând totodată și agenții susținători ai planului lor. 5. Opțional Elevii se vor documenta pe site-ul instituției responsabile de implementarea măsurii propuse, vor identifica exemple de acte normative și vor redacta un proiect de act normativ în care să descrieți soluția clasei.								
	Activitatea 6/ Pasul 6 – Întocmirea portofoliului proiectului (Învățare prin proiecte; lucru în grup) 1. Profesorul prezintă instrucțiuni pentru finalizarea portofoliului clasei, care va cuprinde 2 secțiuni: <i>secțiunea de documentare</i> - un dosar cu toate materialele rezultate din activitățile proiectului incluse și <i>secțiunea de prezentare</i> – informații sintetice prezentate în patru părți. Ambele secțiuni pot fi realizate în formă fizică sau electronică, în funcție de posibilități. 2. Profesorul distribuie sarcinile pe 6 echipe, astfel încât toți elevii să contribuie cu responsabilități: Echipa 1: Descrierea problemei identificate de clasă Echipa 2: Evaluarea soluțiilor alternative pentru rezolvarea problemei Echipa 3: Justificarea măsurii propuse pentru rezolvarea problemei Echipa 4: Planul de acțiune pentru influențarea autorității să adopte propunerea clasei Echipa 5: Organizarea dosarului cuprinzând materialele rezultate din documentare Echipa 6: Pregătirea textului prezentării 3. Profesorul detaliază structura portofoliului pentru secțiunea de prezentare și cere elevilor să lucreze după următorul tabel: <table><tr><th>Problema identificată</th><th>Soluțiile posibile analizate</th><th>Politica publică propusă</th><th>Planul de acțiune</th></tr><tr><td><i>Descrierea problemei</i> - cum se manifestă, pe cine afectează - dacă există sau nu o politică publică - instituția publică responsabilă</td><td><i>Prima soluție</i> - avantaje și dezavantaje <i>A doua soluție</i> - avantaje și dezavantaje <i>A treia soluție</i> - avantaje și dezavantaje</td><td><i>Soluția propusă</i> Argumentele Declarația de constituționalitate Proiectul de act normativ</td><td><i>Planul de sprijin</i> (persoane, grupuri, organizații, instituții) <i>Scrisoarea oficială</i> către autoritatea responsabilă</td></tr></table>	Problema identificată	Soluțiile posibile analizate	Politica publică propusă	Planul de acțiune	<i>Descrierea problemei</i> - cum se manifestă, pe cine afectează - dacă există sau nu o politică publică - instituția publică responsabilă	<i>Prima soluție</i> - avantaje și dezavantaje <i>A doua soluție</i> - avantaje și dezavantaje <i>A treia soluție</i> - avantaje și dezavantaje	<i>Soluția propusă</i> Argumentele Declarația de constituționalitate Proiectul de act normativ	<i>Planul de sprijin</i> (persoane, grupuri, organizații, instituții) <i>Scrisoarea oficială</i> către autoritatea responsabilă
Problema identificată	Soluțiile posibile analizate	Politica publică propusă	Planul de acțiune						
<i>Descrierea problemei</i> - cum se manifestă, pe cine afectează - dacă există sau nu o politică publică - instituția publică responsabilă	<i>Prima soluție</i> - avantaje și dezavantaje <i>A doua soluție</i> - avantaje și dezavantaje <i>A treia soluție</i> - avantaje și dezavantaje	<i>Soluția propusă</i> Argumentele Declarația de constituționalitate Proiectul de act normativ	<i>Planul de sprijin</i> (persoane, grupuri, organizații, instituții) <i>Scrisoarea oficială</i> către autoritatea responsabilă						

	4. Echipele vor lucra independent la realizarea sarcinilor repartizate, dar vor comunica între ele și vor realiza schimb de idei și informații. Fiecare grup va decide informațiile utile pentru a finaliza conținutul portofoliului.
	Activitatea 7/ Pasul 7 – prezentarea portofoliului (Învățare prin proiecte; lucru în grup) 1. Profesorul explică elevilor cum să pregătească evenimentul de prezentare al proiectului și a rezultatelor obținute, astfel încât să facă cunoscut în școală întreg demersul civic pe care l-au inițiat. 2. Profesorul îndeamnă elevii să invite reprezentanți ai autorităților publice, adulți din comunitate, profesori din școală și reprezentanți ai mass-media. Elevii discută și se pun de acord despre posibili participanți la eveniment. 3. Elevii stabilesc împreună cu profesorul <i>scenariul de desfășurare a prezentării publice</i>: deschiderea evenimentului, prezentarea orală a portofoliului, discuții cu invitații, încheierea evenimentului. Profesorul atrage atenția elevilor că la eveniment vor participa toți elevii clasei, astfel încât își vor alege rolurile care li se potrivesc. 4. Elevii pregătesc prezentarea portofoliului clasei, îndeplinind următoarele obiective/ responsabilități: - Echipa 1: Planificarea evenimentului - stabilirea datei, orei și locului de desfășurare - Echipa 2: Invitarea participanților invitațiilor – întocmirea listei de invitați, comunicarea cu invitații, obținerea confirmării de participare de la aceștia - Echipa 3: Prezentarea proiectului - desemnarea elevilor care vor prezenta proiectul și stabilirea părților pe care le va prezenta fiecare - Echipa 4: Pregătirea sălii de clasă - aranjarea mobilierului, pregătirea echipamentelor - Echipa 5: Pregătirea elevilor care vor prezenta oral – elaborarea unui set de recomandări pentru vorbirea în public - Echipa 6: Regizarea evenimentului - stabilirea modului în care se va desfășura evenimentul și organizarea unei repetiții generale în fața clasei.
	Activitatea 8/ Pasul 8 – Evaluarea (Învățare prin proiecte; lucru în grup) 1. Profesorul îi provoacă pe elevi la discuții cu scopul de a-și aminti pașii parcurși, sentimentele încercate de-a lungul parcurgerii lor și de a-și exprima părerea despre rezultatele obținute. Solicită elevilor să explice cum au contribuit etapele proiectului în formarea lor, răspunzând următoarelor întrebări: • Cum v-ați simțit pe parcursul procesului? • Ce părere aveți despre rezultatele obținute? 2. Elevii evaluează activitatea desfășurată, luând în considerare primele elemente ale proiectului și rezultatele obținute la final. În discuțiile pe grupuri, elevii

	recapitulează pașii parcurși, reamindindu-și aspectele implicate în fiecare etapă: - problemele analizate initial; - selectarea problemei clasei; - sursele de informații consultate; - oportunitatea măsurilor propuse autorităților; - persoanele și instituțiile cu care ați interacționat; - colaborarea cu colegii în timpul documentării; - îndeplinirea responsabilităților în prezentarea portofoliului. 3. Elevii discută în grupuri și întocmesc o listă de cunoștințe și abilități pe care le-au dobândit pe parcursul procesului. 4. Profesorul cere fiecărui elev să reflecteze asupra experiențelor dobândite pe parcursul desfășurării proiectului și să completeze <i>Fișa de observare sistematică a activității și comportamentului elevului</i>, aflată în manual, la pagina 91.

Planificare calendaristică

An școlar: 2024-2025

Aria curriculară: Om și Societate

Disciplina: Educație socială / Educație pentru cetățenie democratică

Clasa: a VII-a

Nr. ore / săptămână: 1

Nr. ore / an: 34

COMPETENȚE SPECIFICE

- 1.1 Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru cetățenie democratică
- 1.2 Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice
- 1.3 Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept
- 2.1 Elaborarea, în echipă, a unui proiect dedicat problemelor comunității educaționale/ locale
- 2.2 Participarea, prin derularea unui proiect, la rezolvarea problemelor comunității educaționale/ locale
- 2.3 Rezolvarea în perechi/ echipă a unor sarcini de lucru referitoare la viața într-o societate democratică
- 3.1 Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean
- 3.2 Aplicarea unor valori, norme și principii democratice în situații concrete care presupun decizie și acțiune.

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
1. Sistemul politic în România	1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3	Sistemul politic și drepturile omului	2	S1-S2	
		Forme de guvernământ și regimuri politice: regimuri democratice, autoritare și totalitare	2	S3-S4	

		Constituția României. Structura Constituției. Valori și principii constituționale	1	S5	
		Statul democratic și principiul pluralismului: dreptul de asociere și partidele politice	2	S6-S7	
		Statul democratic și principiul separării puterilor; autoritățile statului român	2	S8-S9	
		Statul de drept	1	S10	
		Recapitulare. Evaluare: Sistemul politic în România	1	S11	
2. Raportul cetățeni – autorități. Drepturi și responsabilități cetățenești în societatea democratică	1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2	Domnia legii și puterea cetățenilor. Elaborarea legilor. Participarea cetățenilor la elaborarea legislației	2	S12-13	
		Drepturile și libertățile cetățenești și respectarea legilor. Limitele libertății	1	S14	
		Justiția ca instituție de apărare și de înfăptuire a dreptății	2	S15-S16	
		Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice. Implicarea civică	1	S17	
		Alegerile și votul	1	S18	
		Societatea civilă și inițiativele cetățenești în comunitățile locale	1	S19	
		Mass-media și opinia publică	2	S20-S21	
		Recapitulare. Evaluare: Raportul	1	S22	

		cetățeni-autorități. Respectarea drepturilor și libertăților cetățenești în societatea democratică			
3. Proiectul educațional	2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2	Alegerea temei unui proiect educațional și elaborarea fișei de proiect.	2	S23-S24	
		Derularea și evaluarea proiectului educațional	2	S25-S26	
		Proiect: Cetățeanul	6	S27-S32	
		Recapitulare finală. Evaluare: Cetățeanul și drepturile sale în societatea noastră democratică	2	S33-S34	

Educație socială, clasa a VII-a

Proiectarea unităților de învățare

Aria curriculară: Om și societate

Curriculum nucleu

Nr. ore: 1 oră/săptămână

Unitatea de învățare nr. 1: Sistemul politic în România

CONȚINUTURI - DETALIERI-	COMPETENȚE SPECIFICE ³	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	RERSURSE			EVALUARE
			DE TIMP	MATERIALE	PROCEDURALE	
1	2	3	4	5	6	7
Recapitulare, clasa a VI-a Evaluare inițială Sistemul politic și drepturile omului Forme de guvernământ și regimuri politice: regimuri democratice, autoritare și totalitare Constituția României. Structura Constituției. Principii și valori constituționale Statul democratic și principiul pluralismului : dreptul de	1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 2.3	- Exerciții de clarificare a înțelesului unor termeni specifici - Exerciții de identificare, a drepturilor universale ale omului și a responsabilităților care decurg din asumarea acestora, în imagini, texte sau în cazuri date - Analiza unor studii de caz - Comentarea unor afirmații referitoare la cetățenia democratică - Realizarea unei hărți conceptuale cu termeni definitorii	11 ore	Manualul tipărit/ digital Fișe de lucru Ilustrații	Explozia stelară Știu, vreau să știu, am învățat Metoda cadranelor Conversația Învățarea prin descoperire Dezbateri Studiul de caz Jocul de rol Rezolvarea de exerciții Problematizarea Forme de organizare a activității: - Activități individuale - Activități frontale - Activități în grup	Observarea sistematică Probe scrise Probe orale Auto-evaluare Proiect

³ Exprimate prin coduri. Competențele asociate codurilor folosite se găsesc în legenda competențelor specifice de la finalul planificării.

asociere și partidele politice Statul democratic și principiul separării puterilor; autoritățile statului român Statul de drept Recapitulare. Evaluare: Sistemul politic în România		• Rezolvarea unor rebusuri cu termeni specifici • Exerciții de redactare a unui text plecând de la un număr de termeni dați • Exemplificarea unor situații care implică respectarea și, respectiv, nerespectarea drepturilor omului • Formularea de avantaje/posibile dezavantaje ale regimului democratic • Susținerea, cu argumente simple, a necesității respectării practicilor specifice societății democratice • Discutarea modalităților concrete în care se respectă valorile și principiile unei societăți democratice și ale statului de drept				

Unitatea de învățare nr. 2: Raportul cetățeni – autorități. Drepturi și responsabilități cetățenești în societatea democratică

CONȚINUTURI - DETALIERI -	COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE -	RERSURSE			EVALUARE
			DE TIMP	MATERIALE	PROCEDURALE	
1	2	3	4	5	6	7
Domnia legii și puterea cetățenilor. Elaborarea legilor. Participarea cetățenilor la elaborarea legislației Drepturile și libertățile cetățenești și respectarea legilor. Limitele libertății Justiția ca instituție de apărare și de înfăptuire a dreptății Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice. Implicarea civică Alegerile și votul Societatea civilă și inițiativele	1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 2.3 3.1 3.2	- Exerciții de clarificare a înțelesului unor termeni specifici - Comentarea unor afirmații referitoare la cetățenia democratică - Rezolvarea unor rebusuri cu termeni despre societatea civilă - Exemplificarea unor situații care implică respectarea/nerespectarea legilor - Exemplificarea unor situații de respectare/încălcare a practicilor democratice de participare la luarea deciziilor publice - Analizarea corelației dintre	11 ore	Manualul tipărit/digital Fișe de lucru Ilustrații	Conversația Jocul de rol Dezbateră Dramatizarea Rezolvarea de exerciții Stiu, vreau să știu, am învățat Studiu de caz Problematizarea Investigarea Explozia stelară Pălăriile gânditoare Metoda cadranelor Forme de organizare a activității: - Activități individuale - Activități frontale - Activități în grup	Observare sistematică Probă scrisă Probe orale Auto-evaluare Proiect

cetățenești în comunitățile locale Mass-media și opinia publică Recapitulare . Evaluare: Raportul cetățeni- autorități. Respectarea drepturilor și libertăților cetățenești în societatea democratică		drepturi și îndatoriri • Identificarea drepturilor cetățenești în diferite situații juridice • Prezentarea și discutarea unor studii de caz/cazuri, preluate din mass-media • Realizarea unor afișe/colaje/ desene care exemplifică forme de implicare civică • Dramatizarea activității dintr-o secție de votare • Jocuri de rol: Reporterul și Avocatul Poporului; Elaborarea legii • Simularea situației în care activitățile și viața din comunitate nu ar mai fi reglementată de norme/legi • Exerciții de scriere a				

		normelor de conduită în clasă • Participarea elevilor la alegerea șefului clasei • Discuții referitoare la activitățile și proiectele unor instituții publice și ONG-uri • Dezbaterea de cazuri preluate din mass-media • Realizarea unei scurte compuneri în care elevii își imaginează că exercită, timp de o săptămână, funcția de primar				

Unitatea de învățare nr. 3: Proiectul educațional

CONȚINUTURI - DETALIERI -	COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE-	RERSURSE			EVALUARE
			DE TIMP	MATERIALE	PROCEDURALE	
1	2	3	4	5	6	7
Alegerea temei unui proiect educațional și elaborarea fișei de proiect.	2.2 2.2 2.3 3.1 3.2	• Realizarea unor activități tip proiect; Proiect: Cetățeanul • Participarea elevilor la	12 ore	Manualul tipărit /digital Fișe de lucru Ilustrații	Conversația Rezolvarea de exerciții Joc de rol: Interviul Concurs	Observare sistematică Auto-evaluare Portofoliu

Derularea și evaluarea proiectului educațional Proiect: Cetățeanul Recapitulare . Evaluare: Cetățeanul și drepturile sale în societatea noastră democratică		luarea unor decizii la nivel de clasă • Identificarea unor contexte și modalități de acțiune pentru prevenirea și/sau reducerea, la nivel de clasă/școală, a manifestărilor violente (verbale și fizice) în rândul elevilor			Stiu, vreau să știu, am învățat Studiu de caz Dezbateri Problematizarea Investigarea Invatarea prin descoperire Forme de organizare a activității: – Activități individuale – Activități frontale – Activități în grup	Proiect

Legendă: Competențele specifice

- 1.1 Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru cetățenie democratică
- 1.2 Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice
- 1.3 Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept
- 2.1 Elaborarea, în echipă, a unui proiect dedicat problemelor comunității educaționale/ locale
- 2.2 Participarea, prin derularea unui proiect, la rezolvarea problemelor comunității educaționale/ locale
- 2.3 Rezolvarea în perechi/ echipă a unor sarcini de lucru referitoare la viața într-o societate democratică
- 3.1 Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean
- 3.2 Aplicarea unor valori, norme și principii democratice în situații concrete care presupun decizie și acțiune.